

Známe naše práva?

Zpráva z průzkumu “Znáte svá práva?”

Říjen 2024

Funded by
the European Union

PRAGUE
PRIDE

LEGEBITRA

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

QG
QUEER GEOGRAPHY

OBSAH

1. Úvod

Zúčastněné země

Metodologie

Odběr vzorků

2. Charakteristiky

1. Věková struktura
2. Sebeidentifikace pohlaví
3. Sebeidentifikace sexuální orientace
4. Země bydliště a místo narození
5. Náboženská příslušnost

3. Právní a politická situace LGBTIQ+ lidí

1. Rovnost a ne-diskriminace
2. Rodinná práva
3. Rodičovská práva
4. Zločin z nenávisti a ochrana projevů nenávisti; občanské svobody; azylová práva pro cizince; dárcovství krve
5. Právní uznání pohlaví a intersex ochrany
6. Priority LGBTIQ + lidí v obou zemí

4. Vnímané faktory pozitivní změny

1. Role politických institucí a soudů
2. Podpora organizací občanské společnosti

5. Důvěřujte v politickou reprezentaci

1. Důvěryhodné instituce pro zajištění práv LGBTIQ+

6. O Listině základních práv Evropské unie

1. Seznámení s Listinou základních práv EU
2. Pochopení toho, kdy se dovolávat listiny

7. Zkušenosti s diskriminací a násilím

1. Případy diskriminace nebo obtěžování
2. Fyzické/sexuální napadení nebo vyhrožování
3. Pachatelé násilí a napadení
4. Hlášení incidentů
5. Důvěra a spolupráce s institucemi po útoku

8. Hypotetický scénář podněcující k nenávisti

9. Povědomí o zákonech a předpisech EU

10. Doporučení pro politiku a dvokacii

Projekt „Stand Up 4 Fundamental Rights of LGBTIQ People“ (č. 101143023) - Znejte svá práva je financován Evropskou unií.

- Tato zpráva byla připravena a data analyzována **Queer Geography** *. Queer Geography není uveden mezi účastníky projektu. Odpovědnou osobou byl: Michal Pitoňák
- Spolek **Prague Pride** je koordinátorem a hlavním příjemce projektu. Projekt byl realizován ve spolupráci s **Právnickou fakultou Univerzity Karlovy** a slovinskou lidskoprávní organizací **Legebitra** .

**Funded by
the European Union**

Vyjádřené názory jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo EACEA. Evropská unie ani orgán poskytující podporu za ně nemohou nést odpovědnost.

* Queer Geography je český think-tank zaměřený na interdisciplinární výzkum a advokacii týkající se lidské sexuality, genderové identity a souvisejících společenských a zdravotních problémů s cílem podporovat sexuální a genderovou diverzitu, snižovat stigma a odstraňovat bariéry ve zlepšování kvality života pro marginalizované skupiny.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ PRŮZKUMU „ZNÁTE SVÁ PRÁVA?“

- 1. Vysoká míra diskriminace a obtěžování:** Za poslední rok uvedlo zkušenosti s diskriminací nebo obtěžováním 42 % dotazovaných. To je značný nárůst oproti minulým měřením. Ve studii „Být LGBTQ+ v Česku 2022“ to bylo 35 %, ve studii Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) „K rovnosti LGBTI je ještě dlouhá cesta“ z roku 2019 mělo tuto zkušenost 31 % dotázaných.
- 2. Nárůst fyzického a sexuálního násilí:** Ve srovnání s předchozími lety dochází k nárůstu incidentů fyzického a sexuálního násilí. V letošním průzkumu se 23 % respondentů a respondentek svěřilo, že má tyto zkušenosti. V předchozích studiích „Být LGBTQ+ v Česku“ byla tato čísla nižší – v roce 2022 takové zkušenosti uvedlo 18 % dotázaných a ve vydání z roku 2019 to bylo jen 15 %.
- 3. Nízká míra hlášení incidentů:** Převážná většina (90 %) incidentů diskriminace nebo násilí zůstává nenahlášena, což poukazuje na hlubokou nedůvěru v instituce.
- 4. Nedostatečné právní povědomí:** 73 % dotazovaných sice projevilo povědomí o existenci Listiny základních práv EU, ale jen 44 % ví, kdy ji může uplatnit. To naznačuje významnou mezeru v povědomí o právní ochraně základních lidských práv v rámci Evropské unie. Listina základních práv EU poskytuje LGBTIQ+ lidem právní ochranu proti diskriminaci na základě sexuální orientace a garantuje rovnost před zákonem ve všech členských státech a zaručuje právo na respektování soukromého a rodinného života.
- 5. Extrémní nedůvěra v politickou reprezentaci:** Dotázaní měli na škále deseti bodů ohodnotit, nakolik dle jejich mínění politická reprezentace podporuje narovnání práv LGBTIQ+ lidí. V tomto hodnocení důvěry politici a političky dostali průměrně jen 3,5 bodů. Pouze 5 % LGBTIQ+ lidí věří, že Parlament České republiky podporuje a zajišťuje rovnost pro LGBTIQ+ občany a občanky. Výsledky také ukázaly, že v otázkách ochrany svých práv LGBTIQ+ lidé nejvíce důvěřují Ústavnímu soudu (51 %).

ÚVOD

Tato zpráva poskytuje komplexní analýzu současného právního a politického prostředí v oblasti práv a ochrany LGBTIQ+ lidí v Česku a Slovinsku.

- Zpráva je založena na **podrobném dotazníku** provedeném mezi dotazovanými z obou zemí s cílem zhodnotit jejich znalosti o jejich / našich právech, zkušenosti s diskriminací a pohledy na politickou reprezentaci LGBTIQ+ témat.
- Průzkum funguje jako kritický nástroj pro pochopení životních zkušeností LGBTIQ+ lidí v obou zemích a upozorňuje na rozdíly, výzvy a potenciální oblasti pro zlepšení ochrany a prosazování jejich / našich práv.
- Průzkum je rozdělen do několika tematických sekcí, z nichž každá se zabývá odlišným aspektem práv a zkušeností LGBTIQ+ lidí. Tyto sekce pokrývají široké spektrum, včetně **oblasti práva a politiky, osobních zkušeností s diskriminací a násilím, znalostí právní ochrany a důvěry v různé instituce při prosazování a ochraně práv LGBTIQ+ lidí.**

Věříme, že poznatky shromážděné prostřednictvím tohoto dotazníku poskytují cenný základ pro obhajobu a rozvoj politik zaměřených na posílení práv a ochrany LGBTIQ+ lidí v Česku a Slovinsku.

ZÚČASTNĚNÉ ZEMĚ / ORGANIZACE

Česká republika

PRAGUE
PRIDE

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

QUEER GEOGRAPHY

Slovensko

LEGEBITRA

LEGEBITRA

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

QG

METODOLOGIE

Metodologie výzkumu pro tuto analýzu byla navržena tak, aby bylo dosaženo co nejvyšší úrovně diverzity a inkluzivity v rámci LGBTIQ+ populací Česka a Slovinska. Proces sběru dat probíhal mezi 11. červnem 2024 a 31. červencem 2024. Dotazník byl administrován pomocí online průzkumného nástroje LimeSurvey, který poskytoval dotazovaným bezpečnou a anonymní platformu.

Proces informovaného souhlasu:

Všichni respondenti si před účastí v průzkumu museli přečíst online formulář informovaného souhlasu a souhlasit s ním. Tento formulář nastínil účel studie a zdůraznil hodnotu jejich příspěvku k pochopení a zlepšení situace LGBTIQ+ lidí v Česku a Slovinsku. Účastníci byli ujištěni o anonymitě jejich odpovědí a informováni o tom, že nebudou shromažďovány žádné osobní údaje. Průzkum byl určen pro LGBTIQ+ osoby s bydlištěm v uvedených zemích s minimálním věkovým požadavkem 15 let. Odhadovaný čas na vyplnění dotazníku byl 15 až 20 minut v závislosti na osobních zkušenostech.

Strategie vzorkování:

Vzhledem k výzvám spojeným s získáváním skutečně reprezentativního vzorku populací LGBTIQ+ - kvůli absenci komplexního rámce pro vzorkování a složitosti definování a pochopení genderové a sexuální diverzity - studie použila strategii vzorkování navrženou tak, aby dosáhla co nejvyšší úrovně diverzity a inkluzivity. Tento přístup zahrnoval kombinaci cílené reklamy na sociálních médiích, oslovování klíčových zainteresovaných stran a vlivných osob mezi LGBTIQ+ lidmi s požadavkem na šíření průzkumu, a spolupráci s regionálními komunitními skupinami. Tyto snahy měly za cíl zachytit širokou škálu zkušeností a perspektiv napříč různými demografickými dimenzemi, včetně pohlaví, regionu, sexuální orientace, věku a míry urbanicity.

SBĚR VZROKŮ

Návratnost dotazníků a analýza dat:

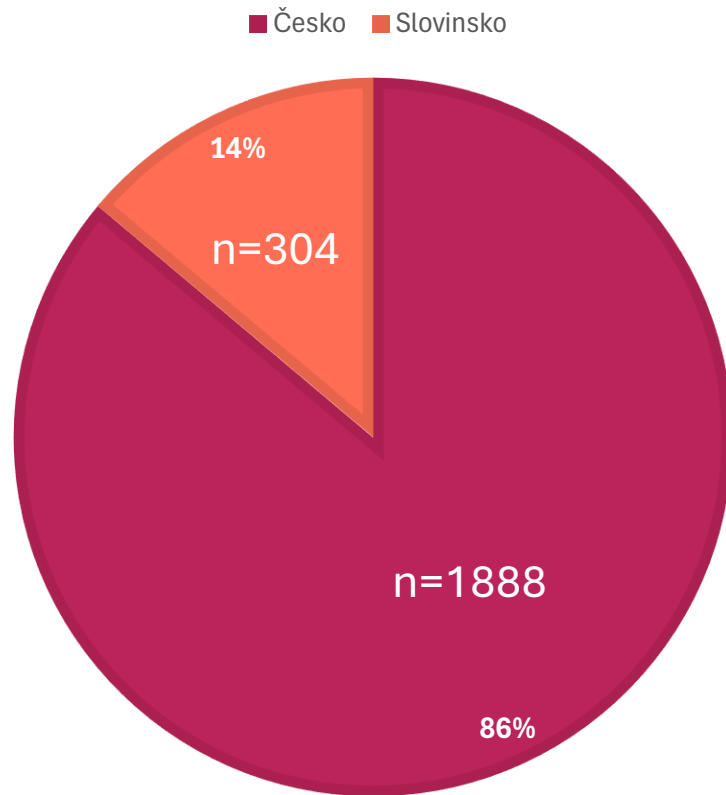
Průzkum získal 2 192 úplných odpovědí a 3 660 neúplných odpovědí. Návratnost, vypočtená jako podíl kompletních odpovědí z celkového počtu odpovědí (úplných a neúplných), byla přibližně 37,5 %. Aby byla zajištěna kvalita a spolehlivost dat, byly do konečné analýzy zahrnuty pouze úplné odpovědi. Mezi úplnými odpověďmi bylo 1 888 od dotazovaných z Česka a 304 od dotazovaných ze Slovinska.

Tato metodika byla pečlivě vytvořena tak, aby poskytovala široký a inkluzivní soubor dat, který umožňuje smysluplnou srovnávací analýzu mezi oběma zeměmi. Studie uznává omezení plynoucí z nemožnosti dosáhnout plně reprezentativního vzorku, nicméně nabízí cenné poznatky o právním povědomí a životních zkušenostech LGBTIQ+ lidí v Česku a Slovinsku a zdůrazňuje jak výzvy, tak pokrok v těchto komunitách.

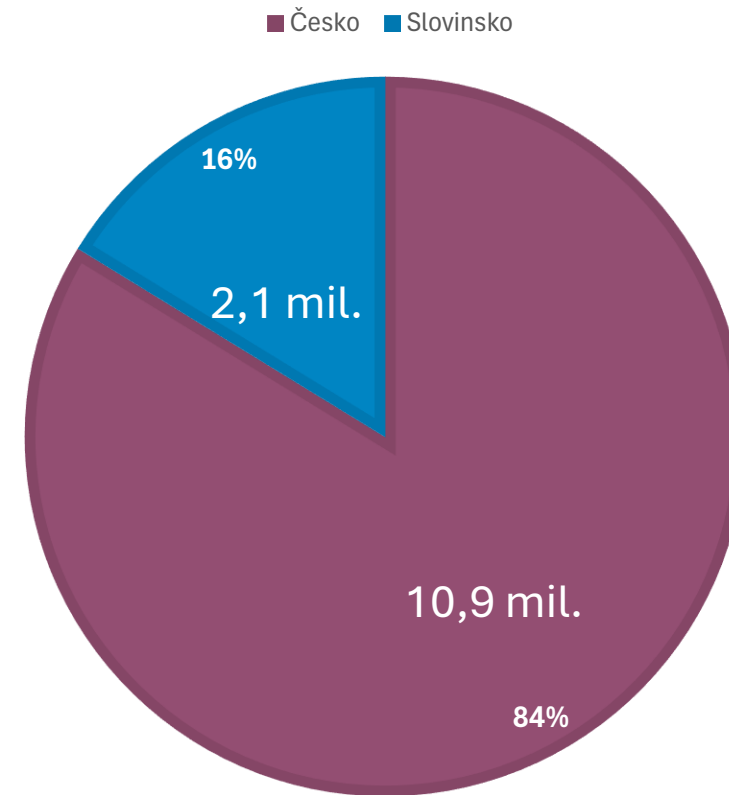

CHARAKTERISTIKA VÝBĚROVÉHO SOUBORU

RESPONDUJÍCÍ Z ČESKA A SLOVINSKA (N= 2192)

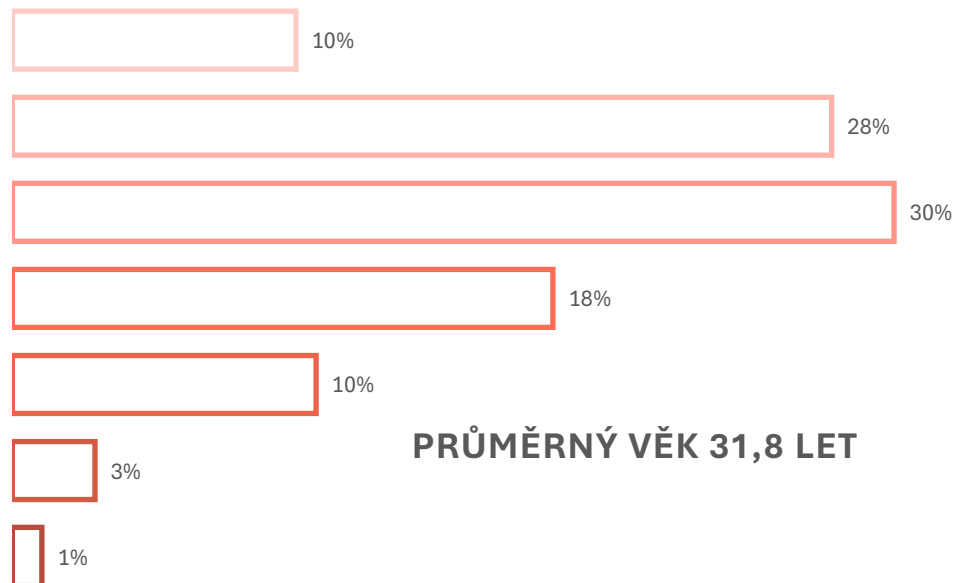
POPULAČNÍ SROVNÁNÍ ČESKA A SLOVINSKA

VĚKOVÁ STRUKTURA

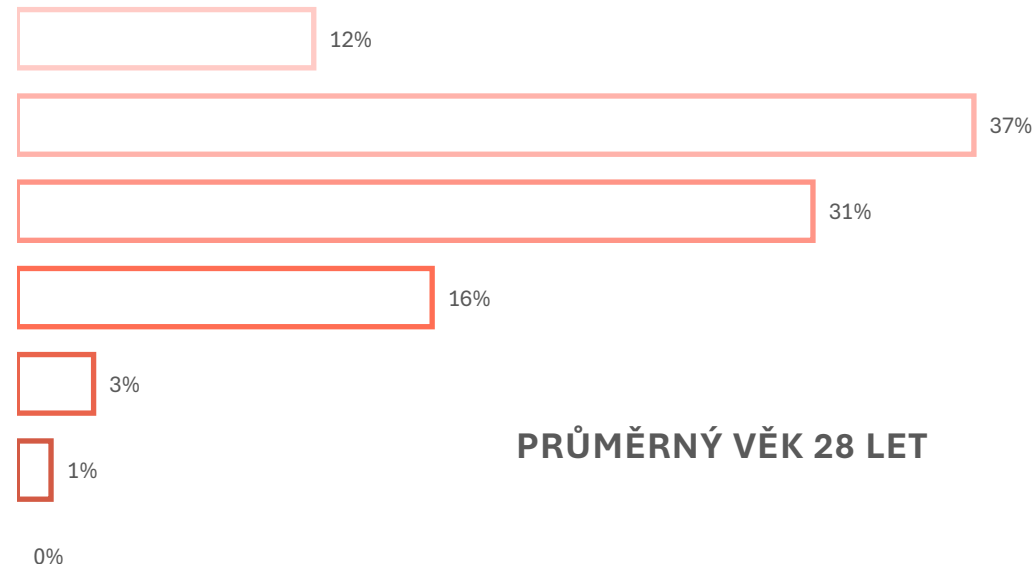
Věkové skupiny (Česko)

15-18 19-25 26-35 36-45 46-55 56-65 66 a více

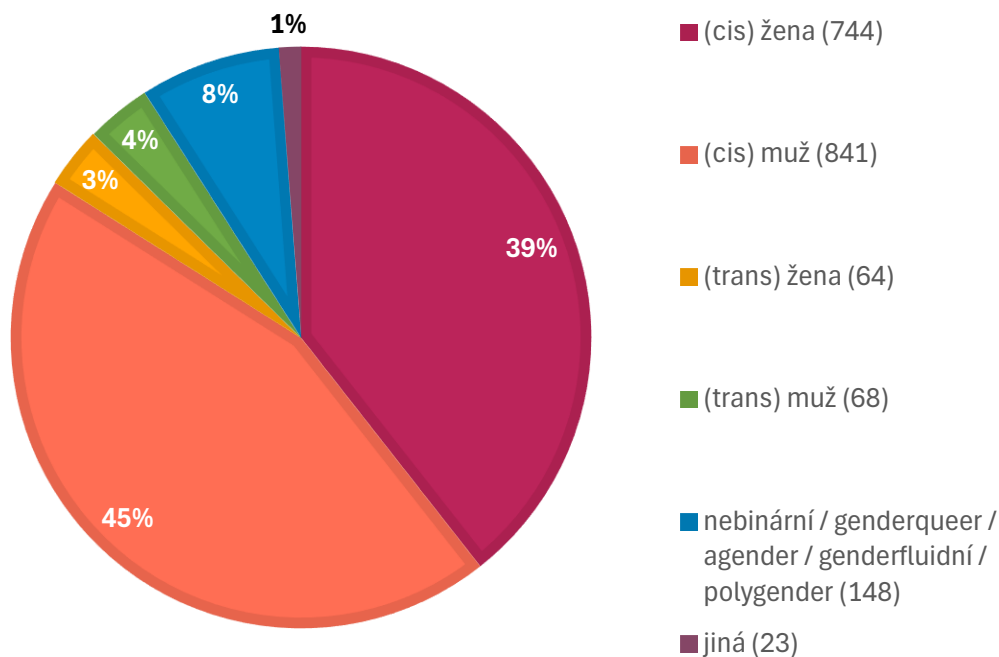
Věkové skupiny (Slovinsko)

15-18 19-25 26-35 36-45 46-55 56-65 66 a více

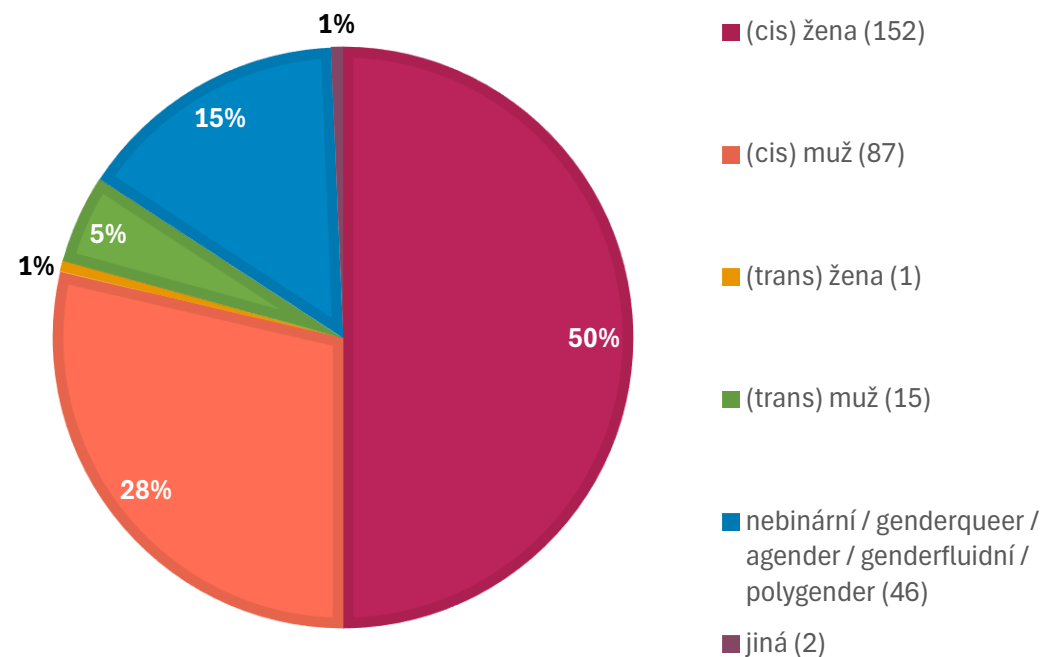

GENDEROVÁ SEBEIDENTIFIKACE

GENDEROVÁ SEBEIDENTIFIKACE V RÁMCI SOUBORU RESPONDUJÍCÍCH (ČESKO)

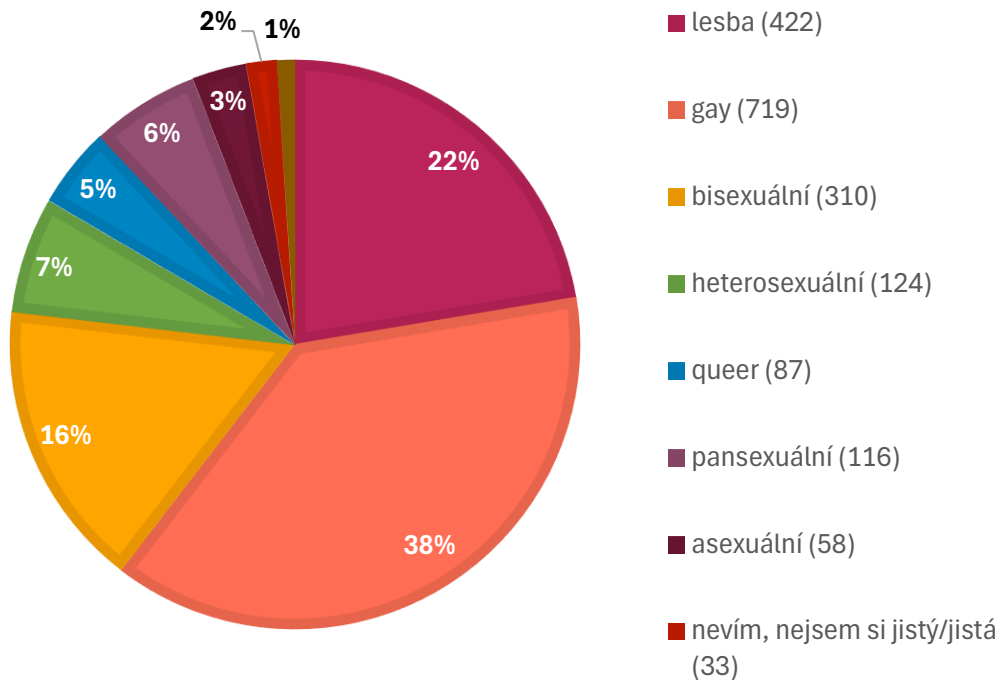

GENDEROVÁ SEBEIDENTIFIKACE V RÁMCI SOUBORU RESPONDUJÍCÍCH (SLOVINSKO)

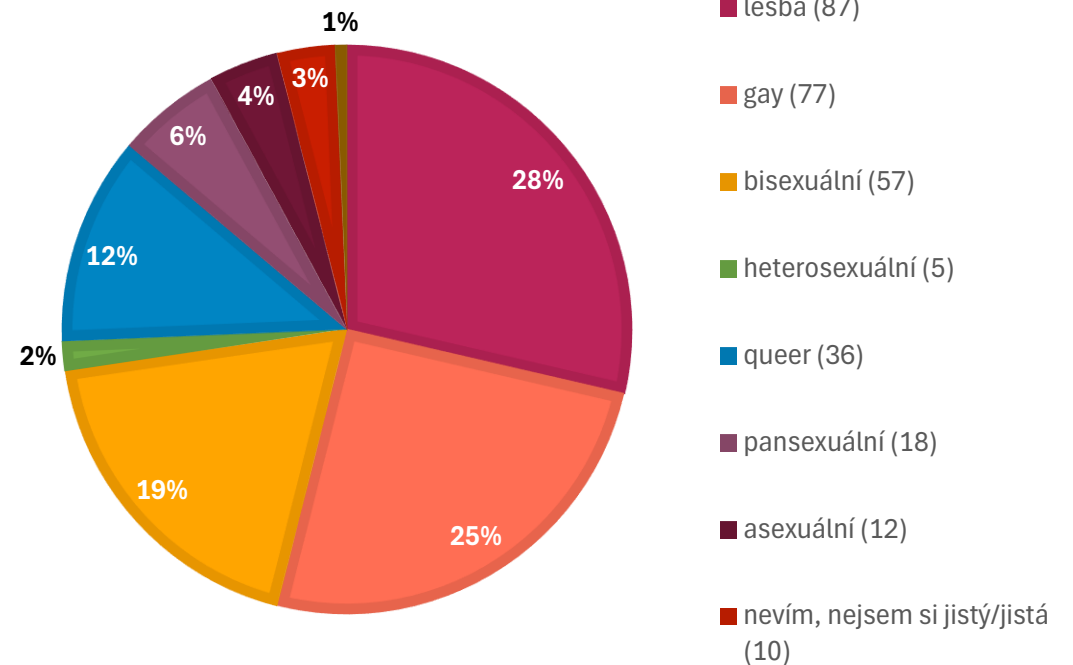

VZTAHOVÁ A SEXUÁLNÍ ORIENTACE, SEBEIDENTIFIKACE

SEXUÁLNÍ SEBEIDENTIFIKACE V RÁMCI
SOUBORU RESPONDUJÍCÍCH (ČESKO)

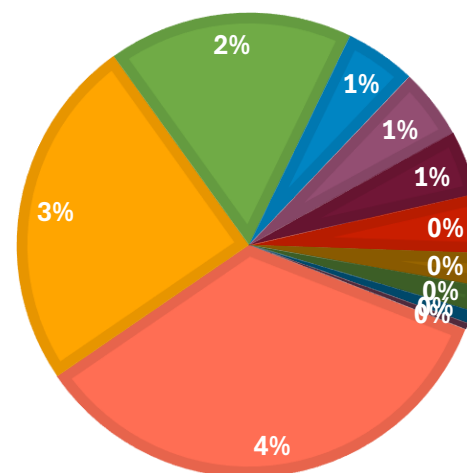
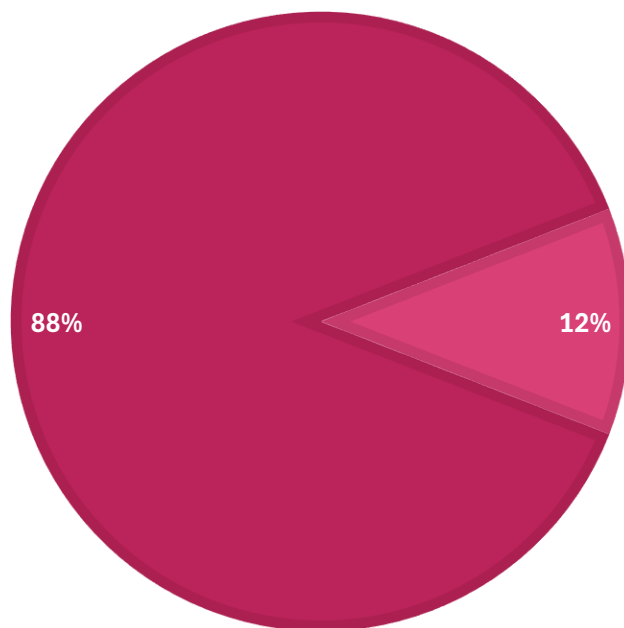

SEXUÁLNÍ SEBEIDENTIFIKACE V RÁMCI
SOUBORU RESPONDUJÍCÍCH (SLOVINSKO)

NÁBOŽENSKÉ VYZNÁNÍ (ČESKO)

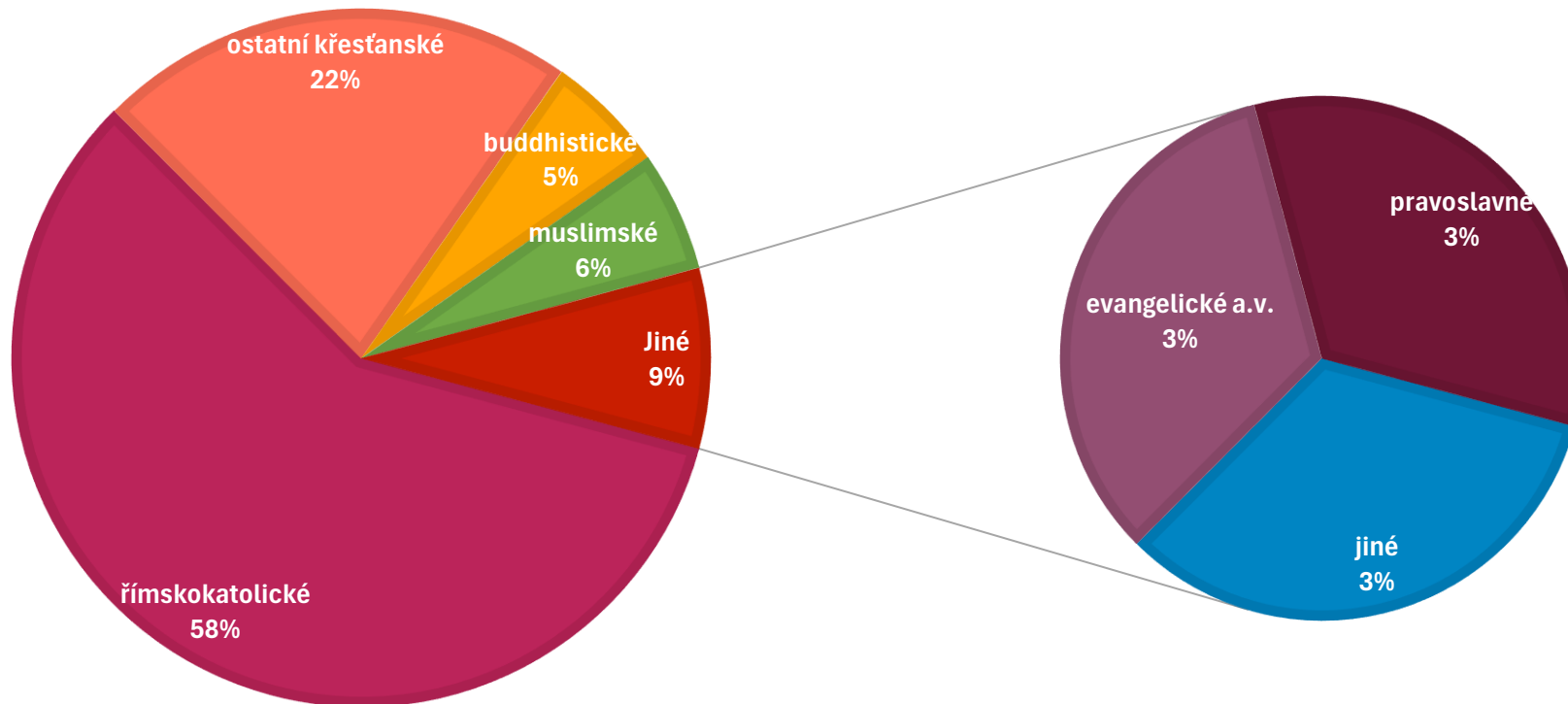
ZÚČASTNĚNÍ DLE NÁBOŽENSKÉ PŘÍSLUŠNOSTI (ČESKO)

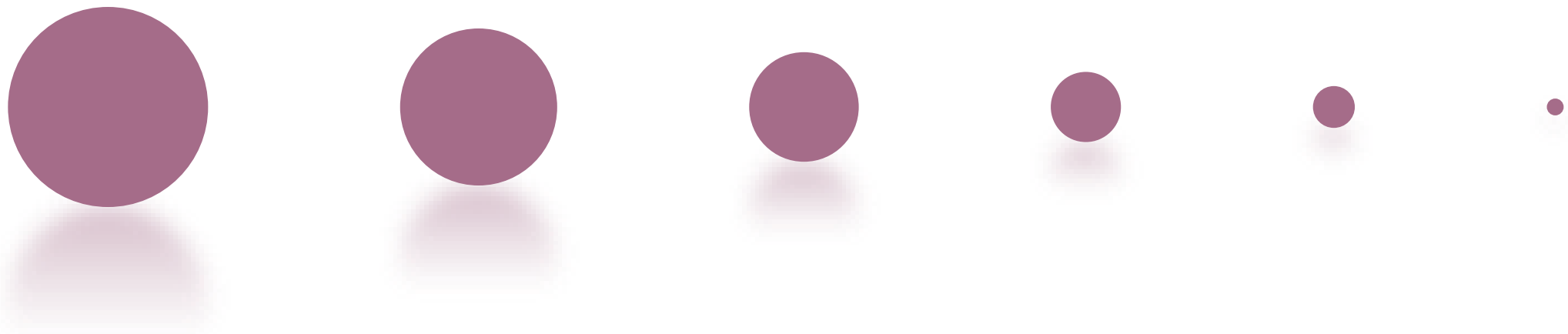

NÁBOŽENSKÉ VYZNÁNÍ (SLOVINSKO)

ZÚČASTNĚNÍ DLE NÁBOŽENSKÉ PŘÍSLUŠNOSTI (SLOVINSKO)

■ římskokatolické ■ ostatní křesťanské ■ buddhistické ■ muslimské ■ jiné ■ evangelické a.v. ■ pravoslavné

O právní a politické situaci LGBTIQ+ lidí

Tato část se zabývá současným stavem zákonných práv a ochrany dostupných LGBTIQ+ lidem v Česku a Slovinsku. Dotazovaní byli požádáni, aby identifikovali konkrétní práva a ochrany uznávané v jejich zemích, od rovnosti a nediskriminace po rodinná práva a zákonné uznání pohlaví. Tato část také zkoumá, jak dotazovaní vnímají nejkritičtější problémy, které by jejich politická reprezentace měla řešit, a nabízí pohled na prioritní oblasti, kde je pokrok nejnaléhavěji potřeba. Údaje zde shromážděné pomohou identifikovat mezery ve stávajících právních předpisech a oblasti, kde jsou nezbytné legislativní změny nebo politické zásahy k zajištění plné realizace právní ochrany LGBTIQ+ lidí.

ROVNOST A NEDISKRIMINACE

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ V ČESKU

■ ano ■ ne ■ nevím

OCHRANA V ZAMĚŠTNÁNÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

OCHRANA VE VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

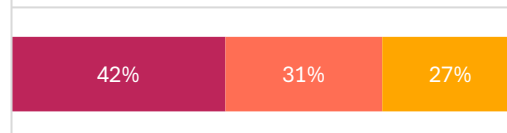
OCHRANA VE ZDRAVOTNICTVÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

ÚSTAVNÍ OCHRANA NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

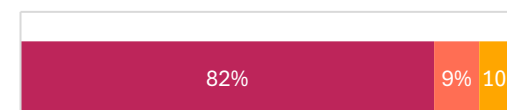
ZÁKAZY TZV. KONVERZNÍCH „TERAPIÍ“ NEBO SNAH ZAMĚŘENÝCH NA ZMĚNU SEXUÁLNÍ ORIENTACE NEBO BRÁNĚNÍ ZMĚNÁM POHLAVNÍ IDENTITY/POHLAVÍ U TRANS LIDÍ, KTERÉ VYHLEDÁVAJÍ. VŠECHNY TYTO...

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ VE SLOVINSKU

■ ano ■ ne ■ nevím

OCHRANA V ZAMĚŠTNÁNÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

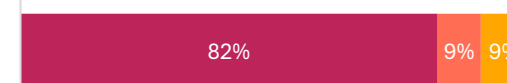
OCHRANA VE VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

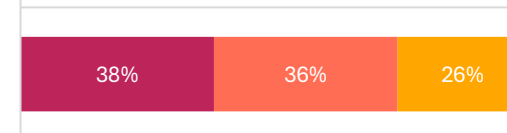
OCHRANA VE ZDRAVOTNICTVÍ NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

ÚSTAVNÍ OCHRANA NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE, GENDEROVÉ IDENTITY NEBO POHLAVNÍCH ZNAKŮ.

ZÁKAZY TZV. KONVERZNÍCH „TERAPIÍ“ NEBO SNAH ZAMĚŘENÝCH NA ZMĚNU SEXUÁLNÍ ORIENTACE NEBO BRÁNĚNÍ ZMĚNÁM POHLAVNÍ IDENTITY/POHLAVÍ U TRANS LIDÍ, KTERÉ VYHLEDÁVAJÍ. VŠECHNY TYTO...

ROVNOST A NEDISKRIMINACE (ČESKO)

Ochrana v zaměstnání

Antidiskriminační zákon zakazuje diskriminaci na základě pohlaví a sexuální orientace v zaměstnání. Genderová identita a pohlavní znaky/charakteristiky však nejsou tímto zákonem výslovně chráněny.

Ochrana v systému vzdělávání

Antidiskriminační zákon chrání před diskriminací v různých odvětvích, a to i ve vzdělávání na základě pohlaví a sexuální orientace. Genderová identita a pohlavní znaky/charakteristiky nejsou výslovně zahrnuty. Upravuje také opravné prostředky proti diskriminaci a stanoví, že oběti diskriminace mají právo na odškodnění.

Ochrana v rámci zdravotního systému

Antidiskriminační zákon poskytuje ochranu před diskriminací ve zdravotnictví na základě pohlaví a sexuální orientace. Neexistuje žádná výslovná zmínka o ochraně genderové identity nebo pohlavních znaků/charakteristik. Upravuje také opravné prostředky proti diskriminaci a stanoví, že oběti diskriminace mají právo na odškodnění.

Ústavní ochrana

Listina základních práv a svobod založená na článku 3 zakazuje diskriminaci z několika důvodů, včetně pohlaví, ale výslovně neuvádí sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Tyto ochrany jsou však odvozeny právním výkladem a soudními rozhodnutími.

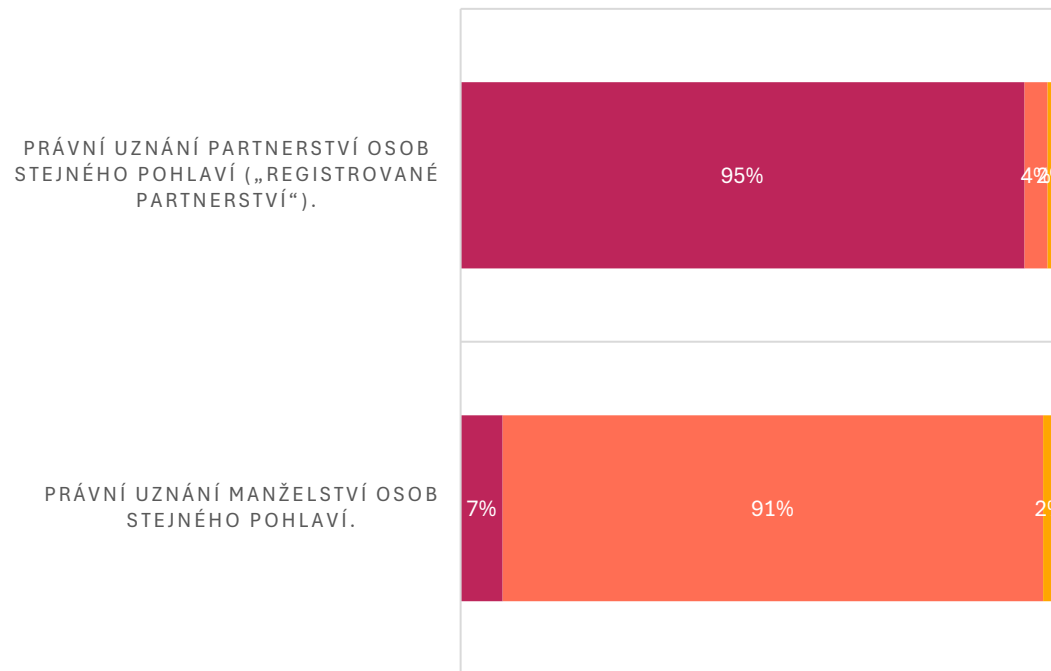
Zákaz tzv. konverzní „terapie“

V současné době neexistuje v České republice komplexní právní zákaz tzv. konverzní „terapie“. Tato praxe zůstává neregulovaná a mezinárodní organizace pro lidská práva ji považují za škodlivou.

RODINNÁ PRÁVA

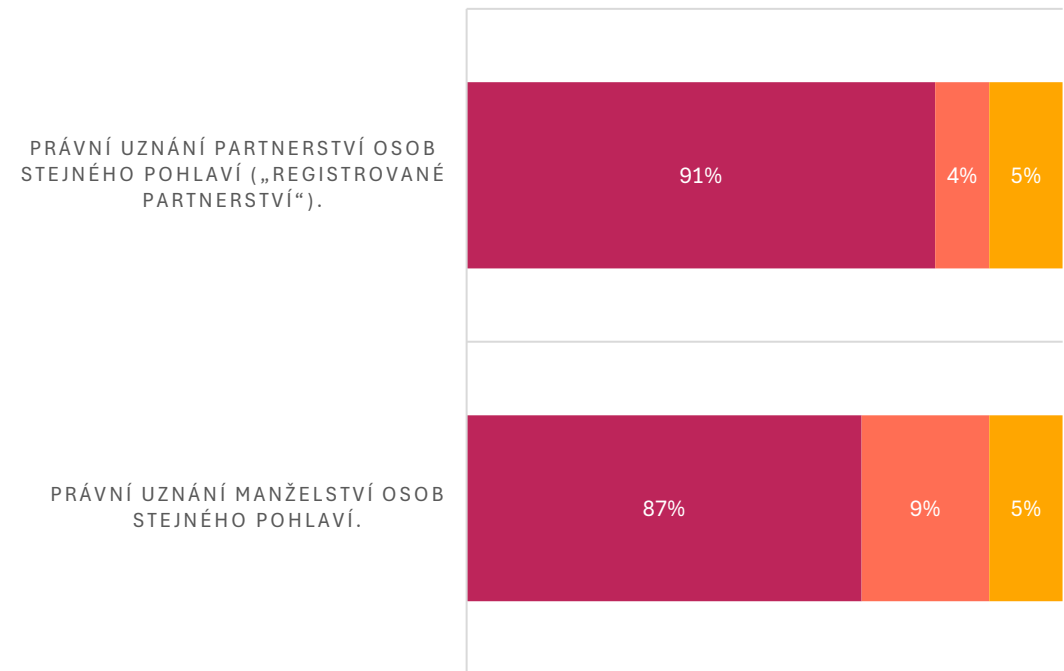
DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ V ČESKU

■ ano ■ ne ■ nevím

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ VE SLOVINSKU

■ ano ■ ne ■ nevím

RODINNÁ PRÁVA

Česko

Právní uznání partnerství osob stejného pohlaví (občanské partnerství)

Páry stejného pohlaví mohou uzavírat registrované partnerství, přiznávající některá zákonná práva, ale společná adopce a některá další práva spojená s manželstvím nejsou povoleny. Od ledna 2025 bude umožněna nová forma partnerství s podobnými právy jako manželství, s výjimkou společné adopce.

Právní uznání manželství osob stejného pohlaví

Manželství osob stejného pohlaví není v České republice uznáváno.

Slovinsko

Právní uznání partnerství osob stejného pohlaví (občanské partnerství)

Páry stejného pohlaví již nemohou uzavírat registrované partnerství, protože mají právo na manželství osob stejného pohlaví.

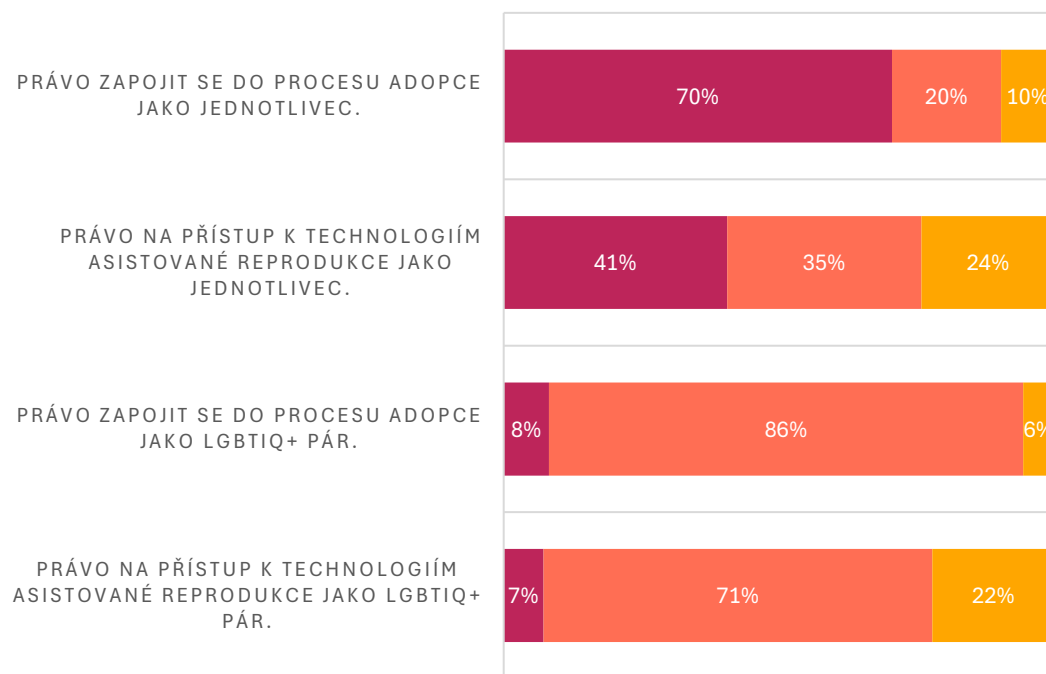
Právní uznání manželství osob stejného pohlaví

Manželství osob stejného pohlaví je uznáváno ve Slovinsku a poskytuje párům stejného pohlaví stejná práva, jako párům různého pohlaví.

RODIČOVSKÁ PRÁVA PRO LGBTIQ+ OSOBY

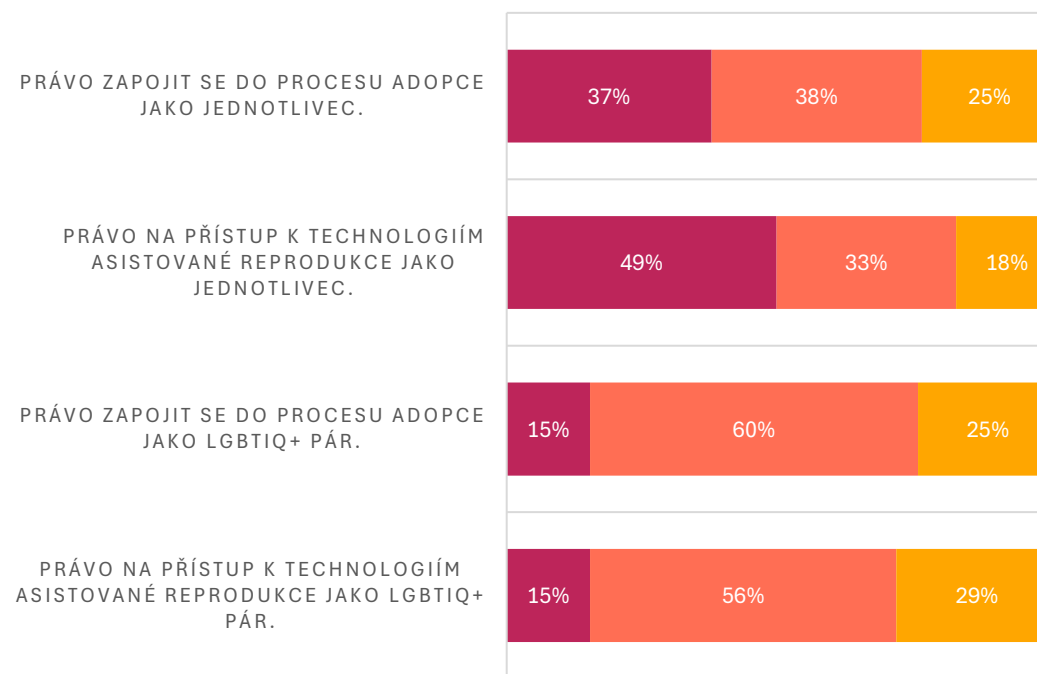
DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ V ČESKU

■ ano ■ ne ■ nevím

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ VE SLOVINSKU

■ ano ■ ne ■ nevím

RODIČOVSKÁ PRÁVA PRO LGBTIQ+ OSOBY

Česko

Adopční práva

Společná adopce pro páry stejného pohlaví není povolena.

Reprodukční práva

Na základě zákona o specifických zdravotních službách není asistovaná reprodukce dostupná párům stejného pohlaví ani svobodným ženám, což výrazně omezuje reprodukční práva LGBTIQ+ lidí.

Slovinsko

Adopční práva

Individuální a společná adopce pro páry stejného pohlaví je povolena.

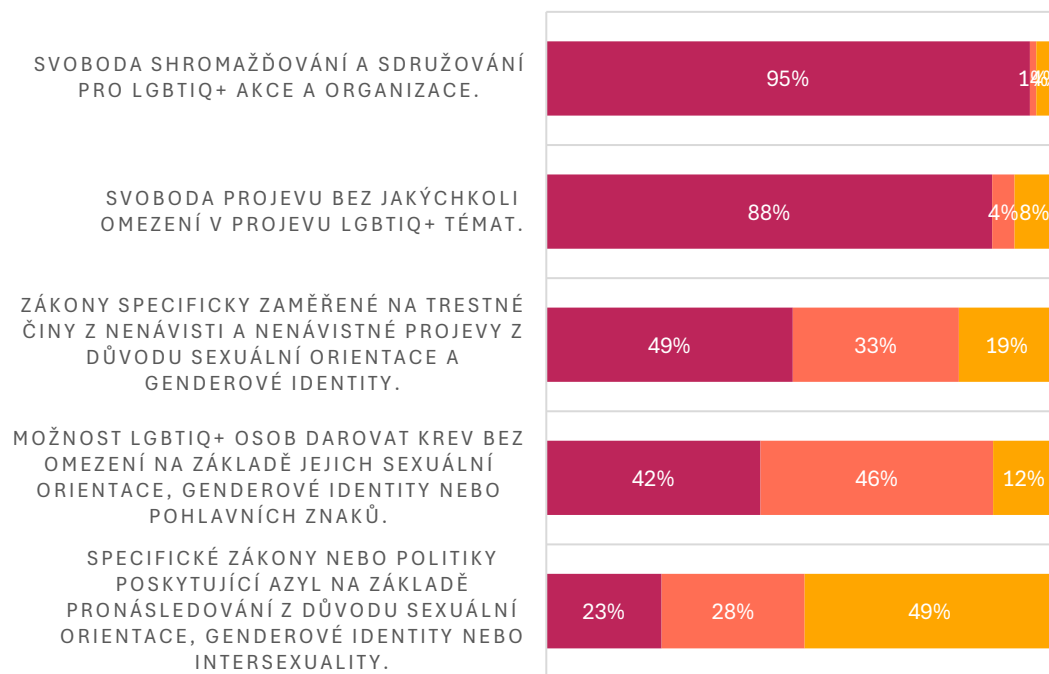
Reprodukční práva

Na základě zákona o léčbě neplodnosti a o postupech biomedicínského oplodnění není asistovaná reprodukce dostupná párům stejného pohlaví ani svobodným ženám, což výrazně omezuje reprodukční práva LGBTIQ+ lidí.

OCHRANA PROTI TRESTNÝM ČINŮM A PROJEVŮM Z NENÁVISTI, OBČANSKÉ SVOBODY, AZYLOVÁ PRÁVA PRO CIZINCE, DÁRCOVSTVÍ KRVE

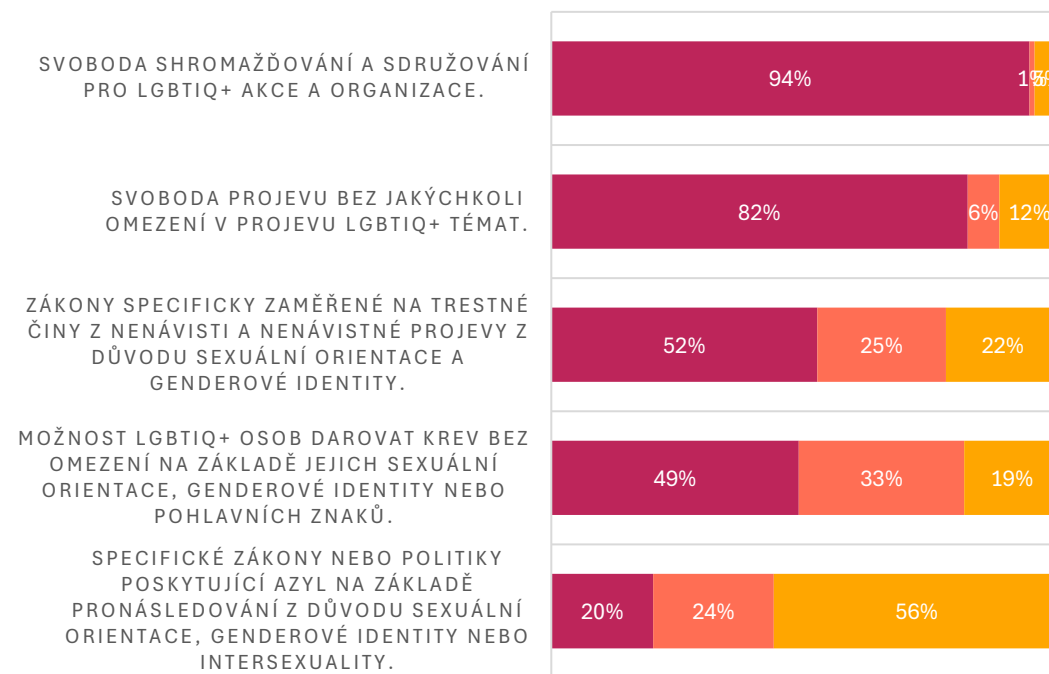
DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ V ČESKU

■ ano ■ ne ■ nevím

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ VE SLOVINSKU

■ ano ■ ne ■ nevím

TRESTNÉ ČÍNY Z NENÁVISTI A OCHRANA PROTI PROJEVŮM Z NENÁVISTI

Česko

Zákony o trestných činech z nenávisti

Český trestní zákoník poskytuje ochranu proti trestným činům z nenávisti a podněcování k nenávisti. Sexuální orientace však není v trestním zákoně výslovně uvedena jako chráněná kategorie. Namísto toho je právní ochrana proti trestným činům z nenávisti zaměřeným na sexuální orientaci odvozena z širších právních principů a soudního výkladu.

Slovensko

Zákony o trestných činech z nenávisti

Slovenský trestní zákoník poskytuje ochranu před trestnými činy z nenávisti a podněcováním k nenávisti na základě několika kategorií, včetně sexuální orientace. Genderová identita, genderové vyjádření a pohlavní znaky však nejsou v trestním zákoně výslovně uvedeny jako chráněná kategorie. Namísto toho je právní ochrana proti trestným činům z nenávisti zaměřeným na tyto osobní okolnosti odvozena z širších právních principů a soudního výkladu.

OBČANSKÉ SVOBODY, AZYLOVÁ PRÁVA PRO CIZINCE, DAROVÁNÍ KRVE

Česko

Svoboda shromáždění

Na základě Listiny základních práv a svobod, čl. 19, je právo na pokojné shromáždění chráněno pro všechny občany, včetně LGBTIQ+ lidí.

Svoboda vyjadřování

Listina základních práv a svobod, čl. 17, zajišťuje svobodu projevu, a to i pro LGBTIQ+ lidi, bez cenzury nebo potlačování.

Práva dárce

V roce 2024 byly zavedeny významné změny, které ukončily plošné zákazy založené na sexuální orientaci. Dárci a dárkyně jsou nyní posuzováni na základě sexuálního chování a zdravotního stavu, nikoli pohlaví nebo sexuální orientace.

Azylová práva (azyl založený na pronásledování kvůli sexuální orientaci/genderové identitě)

Na základě zákona o azylu mohou LGBTIQ+ osoby žádat o azyl na základě pronásledování za svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Tento proces je však složitý a míra přijetí se liší.

Slovensko

Svoboda shromáždění

Na základě ústavy Republiky Slovensko je právo na pokojné shromáždění chráněno pro všechny občany, včetně osob LGBTIQ+.

Svoboda vyjadřování

Ústava Slovenska zajišťuje svobodu projevu, a to i pro LGBTIQ+ lidi, bez cenzury nebo potlačování.

Práva dárce

V roce 2022 byly zavedeny významné změny, které ukončily plošné zákazy založené na sexuální orientaci. Dárci a dárkyně jsou nyní posuzováni na základě sexuálního chování a zdravotního stavu, nikoli pohlaví nebo sexuální orientace.

Azylová práva (azyl založený na pronásledování kvůli sexuální orientaci/genderové identitě)

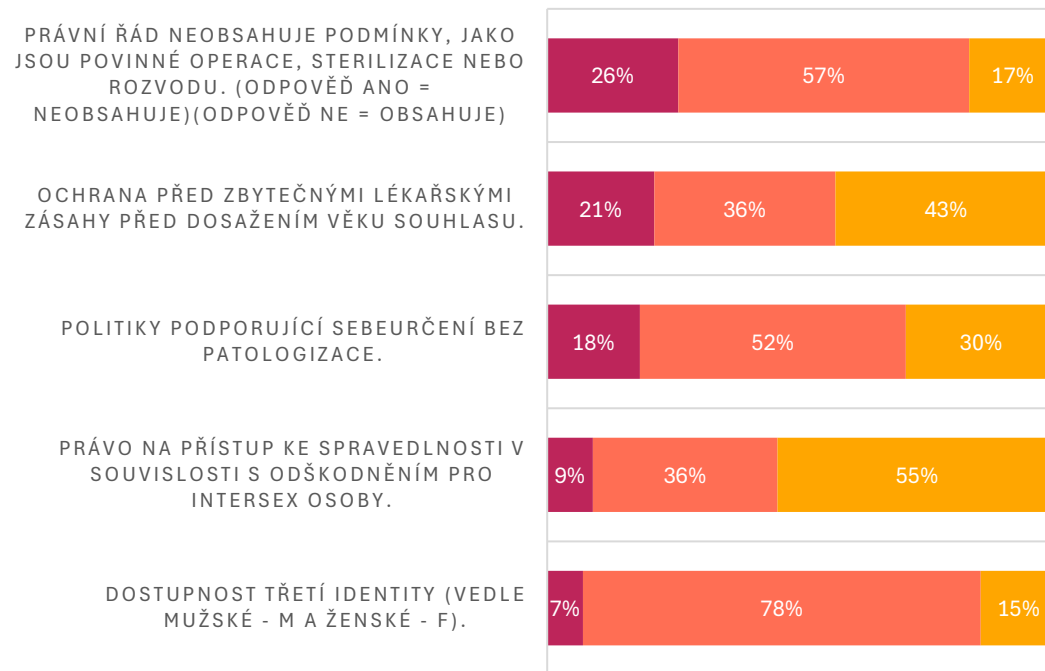
Na základě zákona o mezinárodní ochraně mohou osoby žádat o azyl na základě pronásledování pro svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Tento proces je však složitý a míra přijetí se liší.

PRÁVNÍ UZNÁNÍ GENDEROVÉ IDENTITY

TĚLESNÁ INTEGRITA INTERSEX LIDÍ

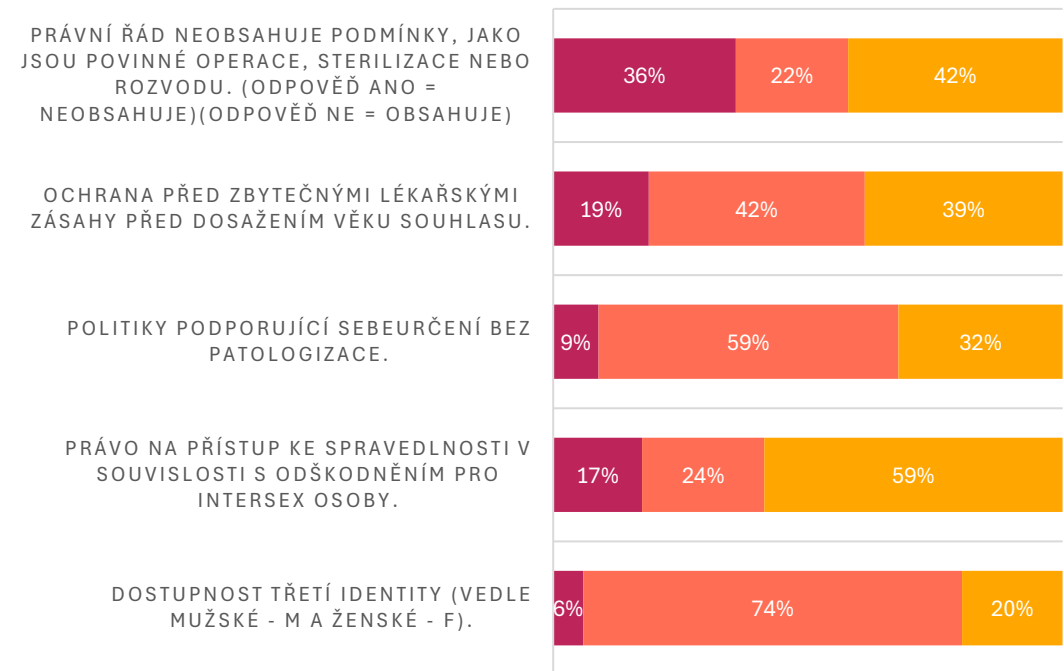
DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ V ČESKU

■ ano ■ ne ■ nevím

DOSTUPNOST PRÁV A OCHRANY LGBTIQ+ LIDÍ VE SLOVINSKU

■ ano ■ ne ■ nevím

PRÁVNÍ UZNÁNÍ GENDEROVÉ IDENTITY

TĚLESNÁ INTEGRITA INTERSEX LIDÍ

Česko

Žádné omezující podmínky (žádná povinná operace, sterilizace nebo rozvod)

V květnu 2024 Ústavní soud rozhodl, že povinná sterilizace za účelem úřední změny pohlaví je protiústavní. Zákodárce má na úpravu příslušných zákonů čas do 30. června 2025.

Ochana intersex lidí (proti zbytečným lékařským zásahům)

Pro intersexuální osoby neexistuje žádná zvláštní právní ochrana proti zbytečným lékařským zásahům.

Seburčení (právní uznání pohlaví bez patologizace)

Právní uznání pohlaví stále vyžaduje lékařskou diagnózu.

Přístup ke spravedlnosti pro intersex lidi (přístup ke spravedlnosti a ohledně odškodnění pro intersexuální osoby)

Neexistují žádná zvláštní ustanovení pro reparace nebo přístup ke spravedlnosti pro intersexuální osoby.

Třetí pohlaví (dostupnost označení neutrální identity)

Podle současného českého práva není dostupné.

Slovensko

Žádné omezující podmínky (žádná povinná operace, sterilizace nebo rozvod)

Neexistují žádné omezující podmínky pro to, aby osoba změnila své pohlaví. Existuje však dlouhá a nejasná procedura, kterou musí osoba absolvovat, jejímž prostřednictvím získá lékařskou diagnózu, která je nezbytná pro změnu jejich pohlaví v úředních dokumentech.

Ochana intersex lidí (proti zbytečným lékařským zásahům)

Pro intersexuální osoby neexistuje žádná zvláštní právní ochrana proti zbytečným lékařským zásahům. Existuje doporučení lékařské etické komise, které také potvrzuje, že u intersexuálních dětí by neměly být prováděny zbytečné lékařské zásahy.

Seburčení (právní uznání pohlaví bez patologizace)

Právní uznání pohlaví stále vyžaduje lékařskou diagnózu.

Přístup ke spravedlnosti intersex lidí (přístup ke spravedlnosti a ohledně odškodnění pro intersexuální osoby)

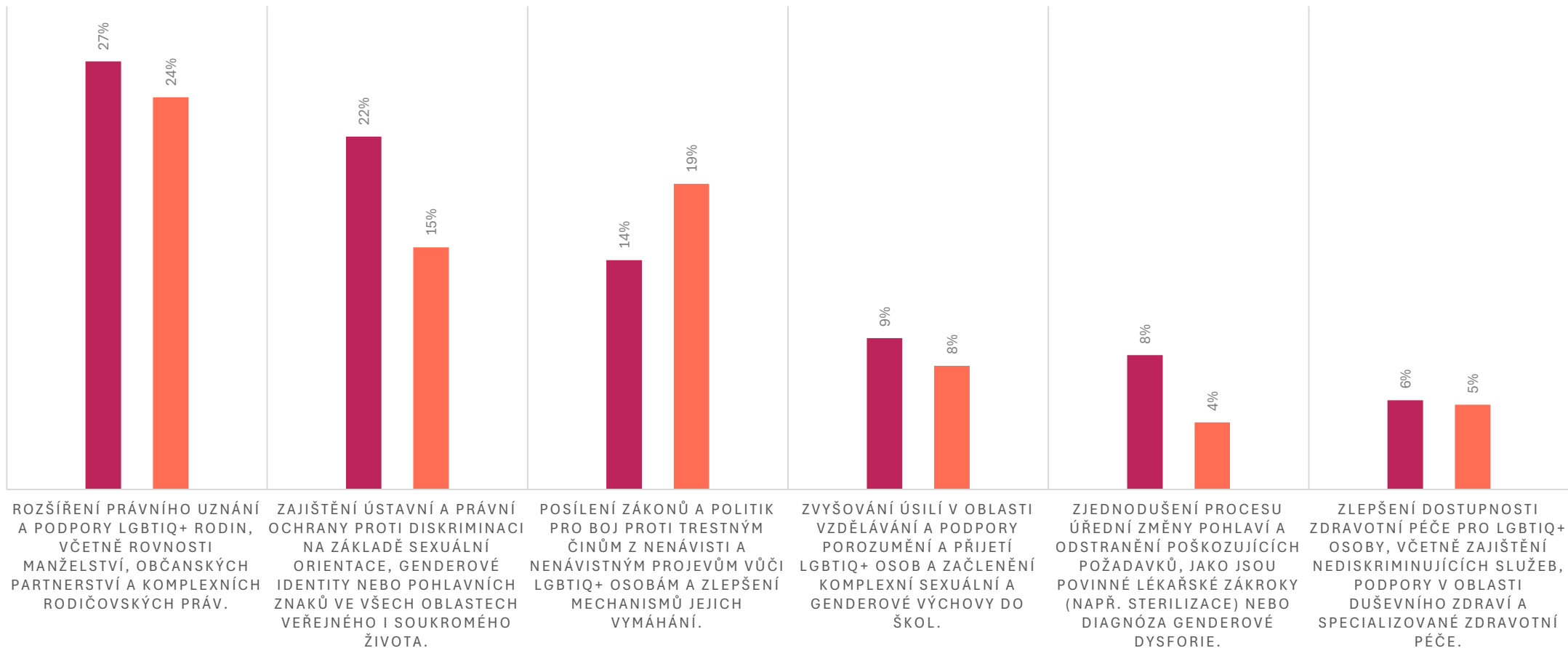
Neexistují žádná zvláštní ustanovení pro reparace nebo přístup ke spravedlnosti pro intersexuální osoby.

Třetí pohlaví (dostupnost označení neutrální identity)

Není k dispozici podle současných slovenských zákonů.

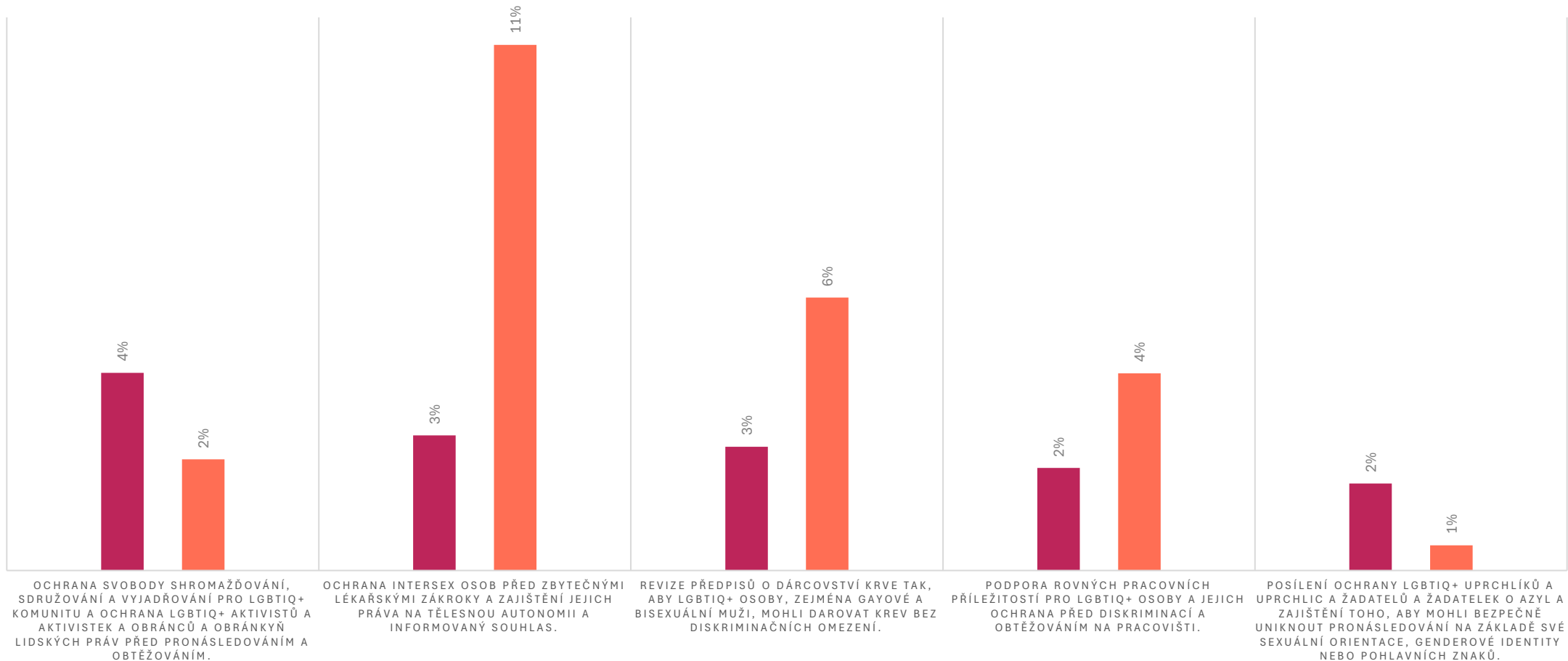
PRIORITA TÉMAT TÝKAJÍCÍCH SE LGBTIQ+ OSOB Z POHLEDU LGBTIQ+ LIDÍ (ČÁST I): NEJČASTĚJI ZMIŇOVANÉ OBLASTI ZÁJMU POLITICKÉ REPREZENTACE (VÝSLEDKY PŘEPOČTENÉ NA 100 %)

■ Česko ■ Slovinsko

PRIORITA TÉMAT TÝKAJÍCÍCH SE LGBTIQ+ OSOB Z POHLEDU LGBTIQ+ LIDÍ (ČÁST II): NEJČASTĚJI ZMIŇOVANÉ OBLASTI ZÁJMU POLITICKÉ REPREZENTACE (VÝSLEDKY PŘEPOČTENÉ NA 100 %)

■ Česko ■ Slovinsko

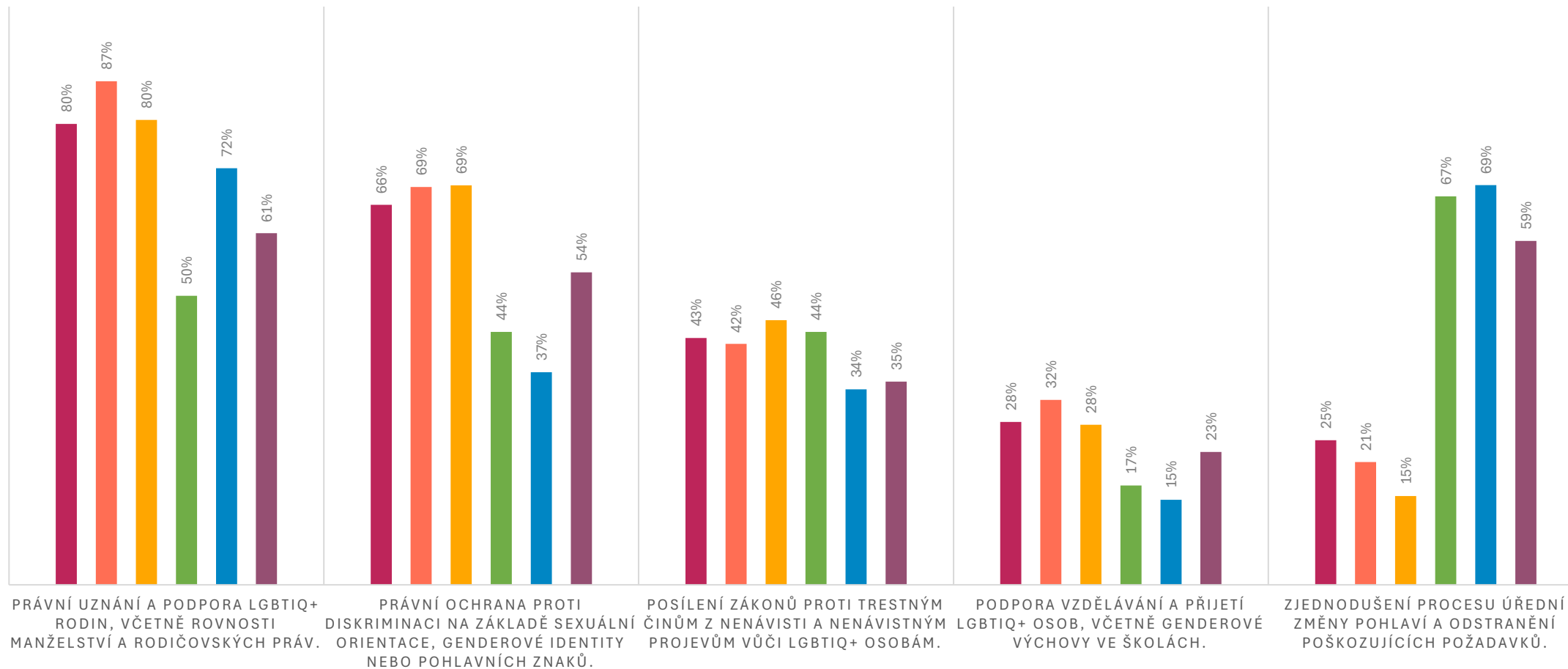
ANALÝZA SPECIFIK PRO ČESKOU REPUBLIKU

Díky větší velikosti vzorku bylo možné provést podrobnější analýzy pro český vzorek.

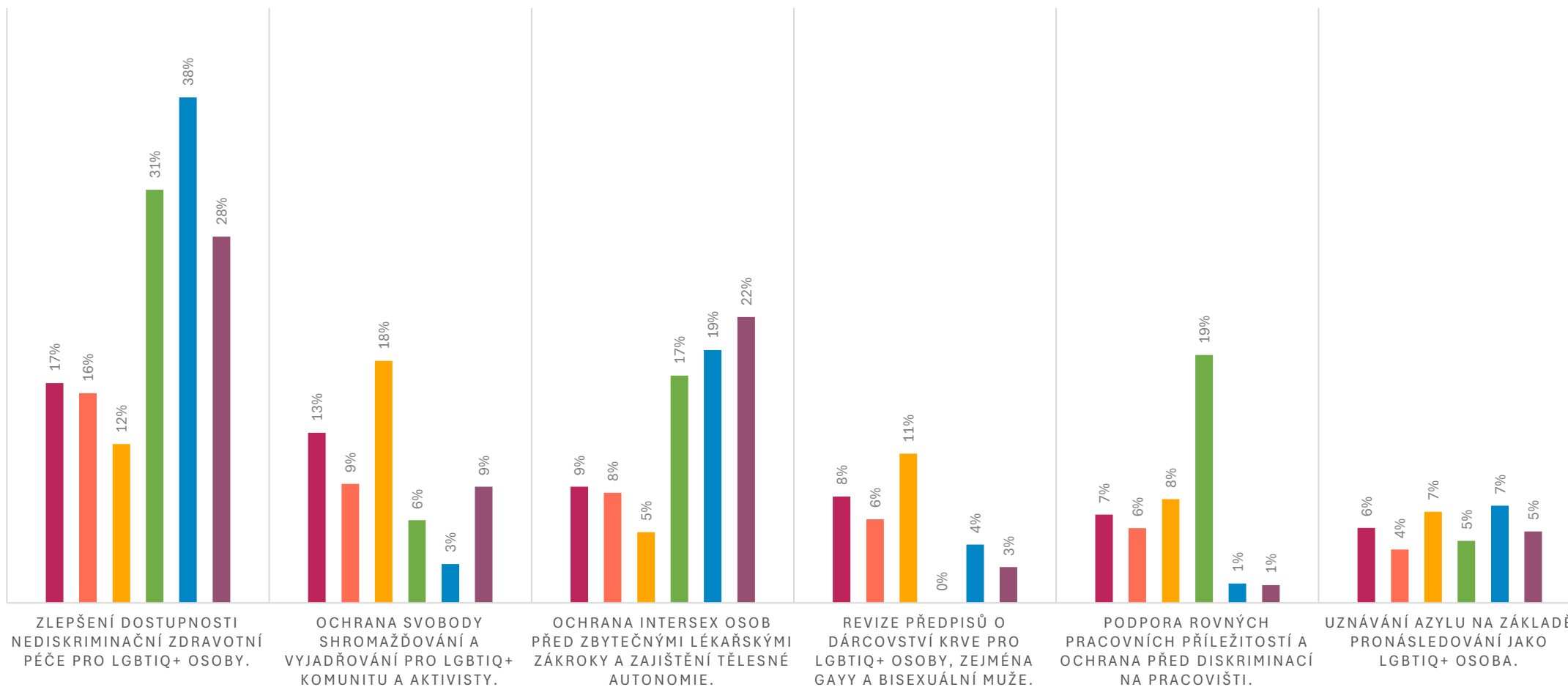
KTERÁ Z NÁSLEDUJÍCÍCH TÉMAT, TÝKAJÍCÍCH SE LGBTIQ+ OSOB, POVAŽUJETE ZA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, ABY SE JIMI VAŠE POLITICKÁ REPREZENTACE ZABÝVALA? (I. ČÁST - ŘAZENO DLE "VŠICHNI"; VÝBĚR VŽDY PŘÁVĚ TŘI VOLBY)

■ všichni ■ (cis)ženy ■ (cis) muži ■ (trans) ženy ■ (trans) muži ■ NBi+

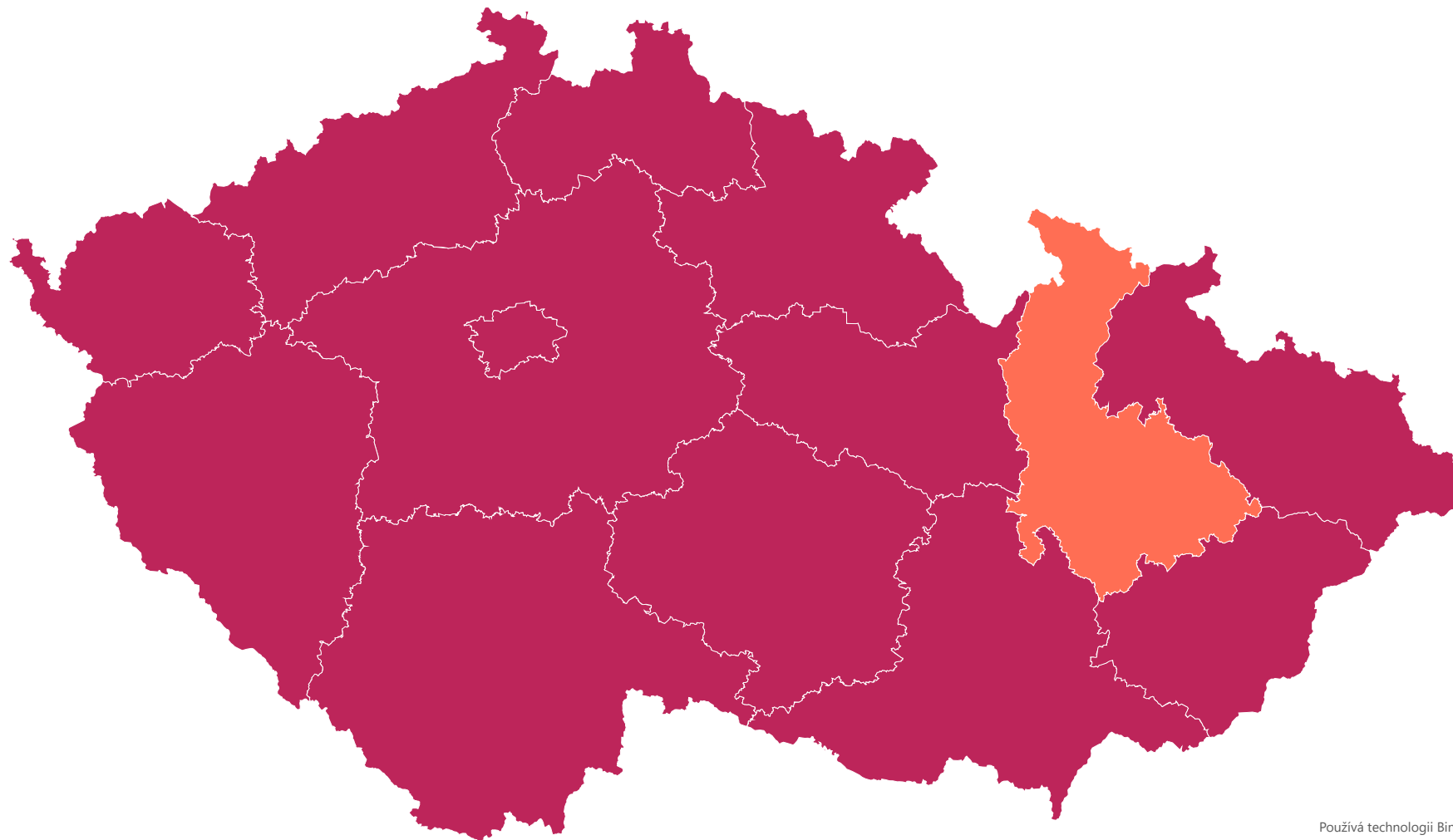
KTERÁ Z NÁSLEDUJÍCÍCH TÉMAT, TÝKAJÍCÍCH SE LGBTIQ+ OSOB, POVAŽUJETE ZA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, ABY SE JIMI VAŠE POLITICKÁ REPREZENTACE ZABÝVALA? (II. ČÁST - ŘAZENO DLE "VŠICHNI"; VÝBĚR VŽDY PŘÁVĚ TŘI VOLBY)

■ všichni ■ (cis)ženy ■ (cis) muži ■ (trans) ženy ■ (trans) muži ■ NBi+

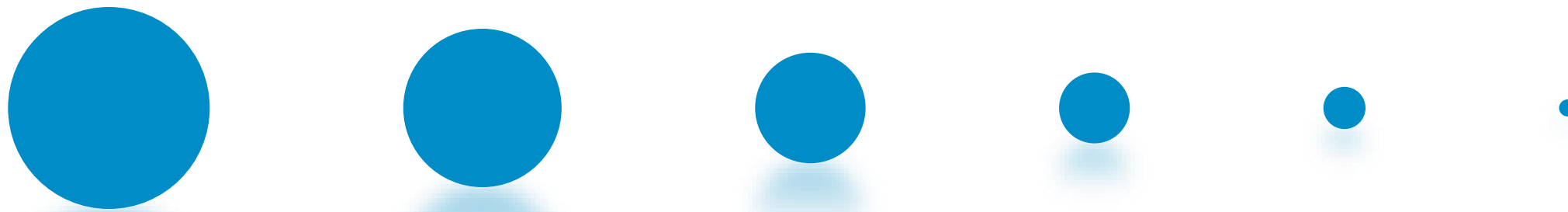
HLAVNÍ PRIORITA V OBLASTI LGBTIQ+, KTEROU POVAŽUJÍ RESPONDUJÍCÍ ZA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, ABY SE JIMI ZABÝVALA POLITICKÁ REPREZENTACE (DLE KRAJŮ)

- Rodinná práva
- Právni ochrana proti diskriminaci

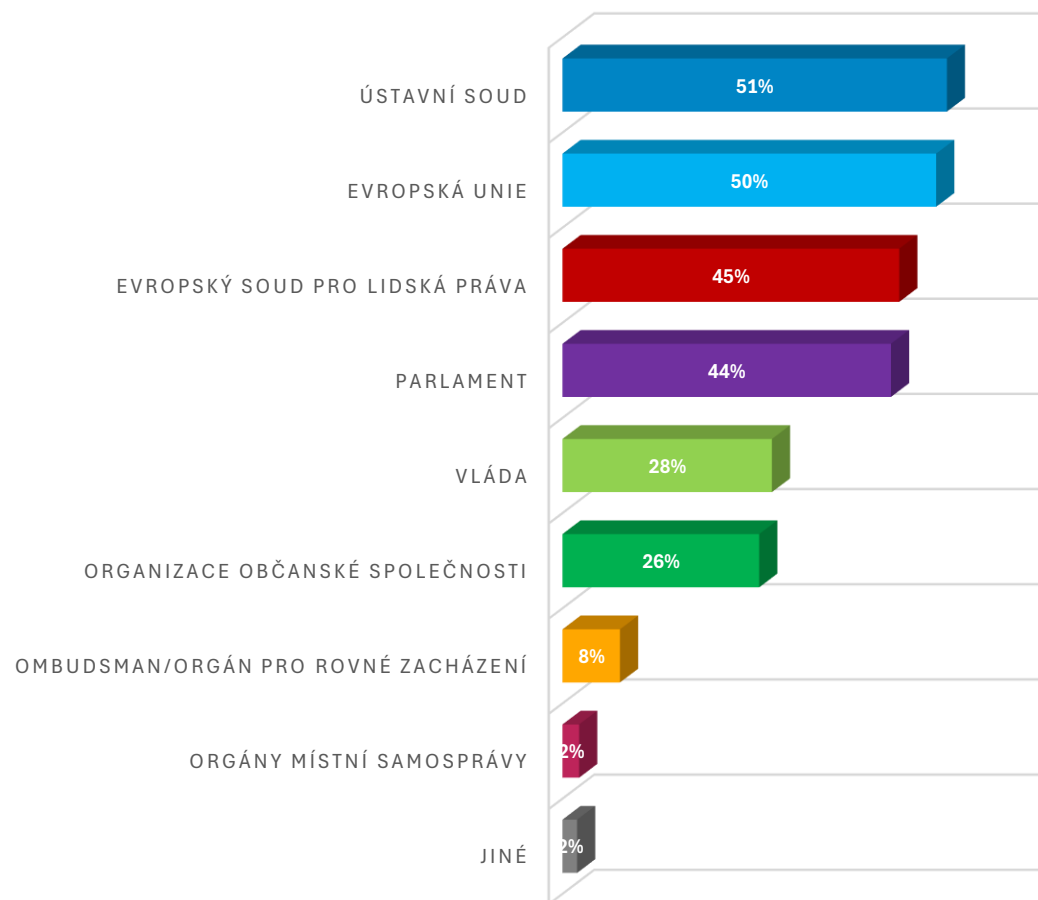
Používá technologii Bing.
© Microsoft, OpenStreetMap

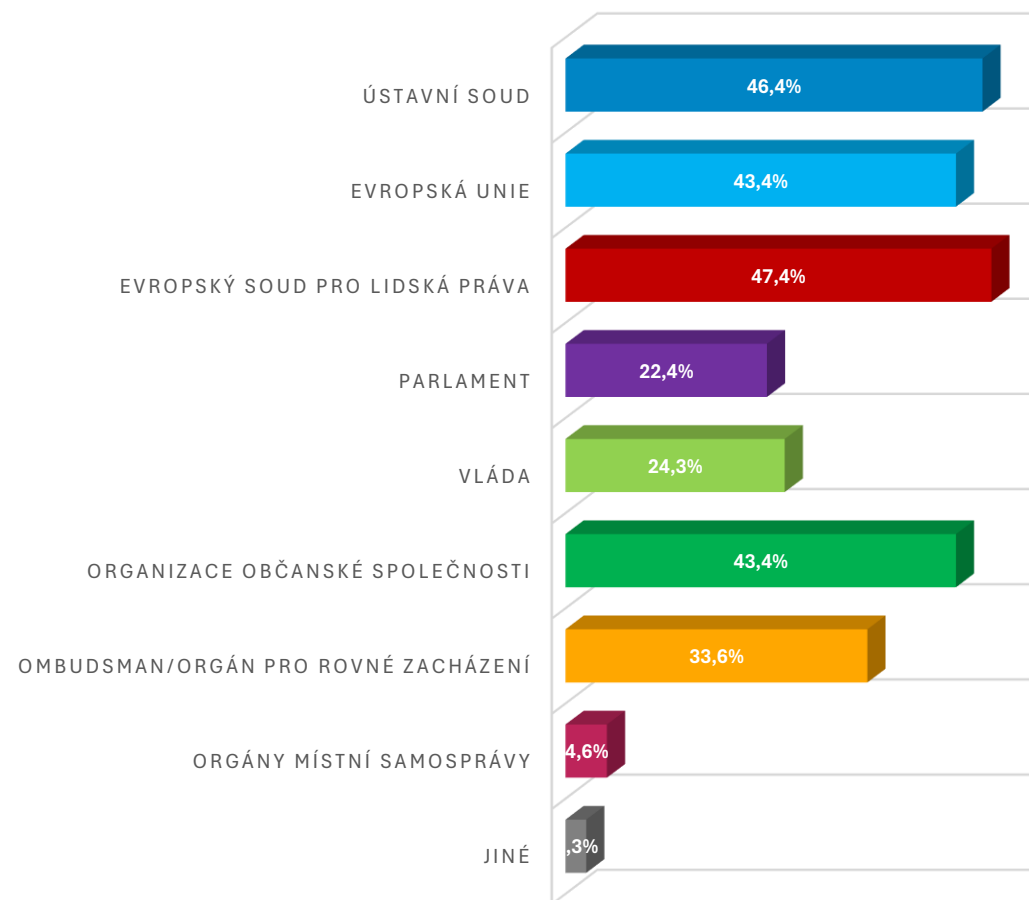

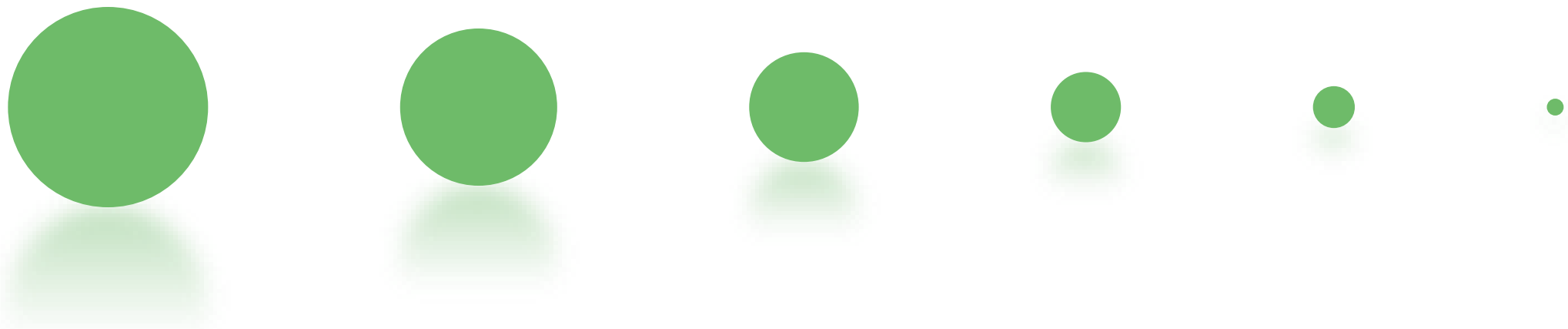
Pocítované faktory pozitivní změny a politická podpora práv LGBTIQ+ lidí.

INSTITUCE, KTERÉ MAJÍ NEJVĚTŠÍ ŠANCI DOSÁHNOUT POZITIVNÍ ZMĚNY V PRÁVECH LGBTIQ+ (ČESKO)

INSTITUCE, KTERÉ MAJÍ NEJVĚTŠÍ ŠANCI DOSÁHNOUT POZITIVNÍ ZMĚNY V PRÁVECH LGBTIQ+ (SLOVINSKO)

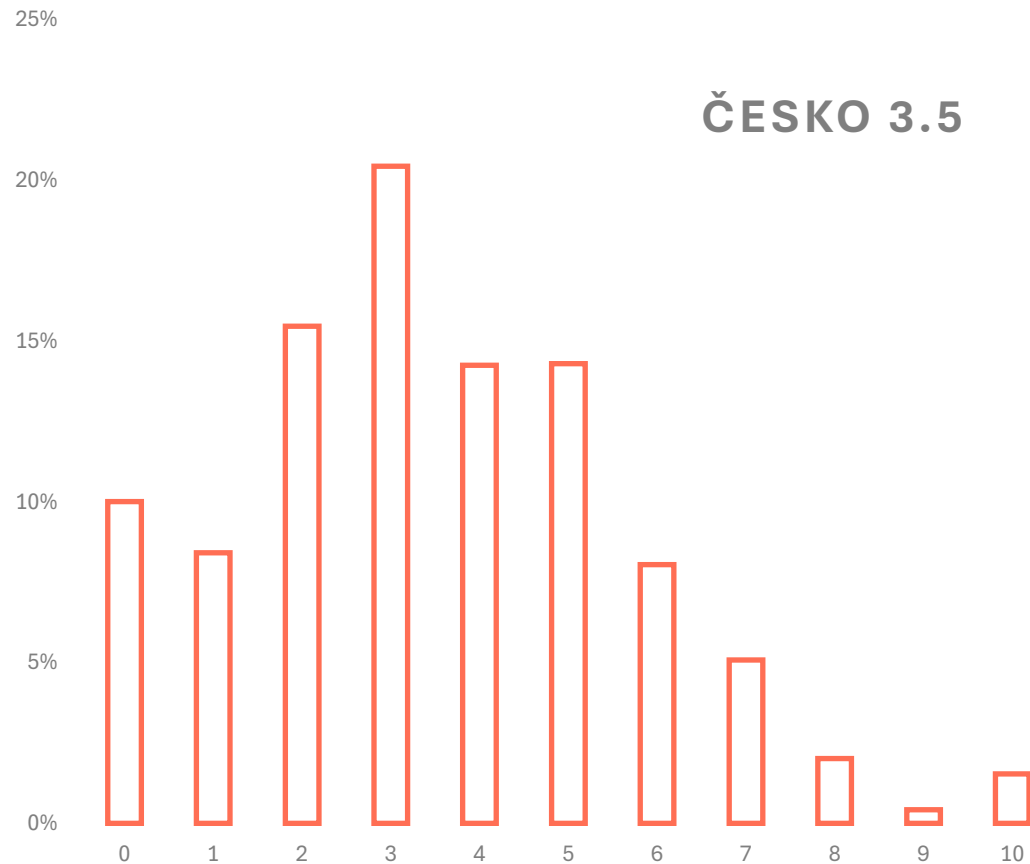

Důvěra v politickou reprezentaci a podpora LGBTIQ+ práv

Tato část zprávy se zabývá klíčovou otázkou důvěry v politickou reprezentaci, jak ji vnímají LGBTIQ+ lidé v Česku a Slovinsku. Zjištění z této části jsou zvláště relevantní v kontextu probíhajících diskusí a legislativních snah souvisejících s právy LGBTIQ+ lidí. Tato analýza nejen informuje o širším chápání politické dynamiky v Česku a Slovinsku, ale slouží také jako kritický nástroj pro obhajobu a strategické plánování mezi LGBTIQ+ lidmi.

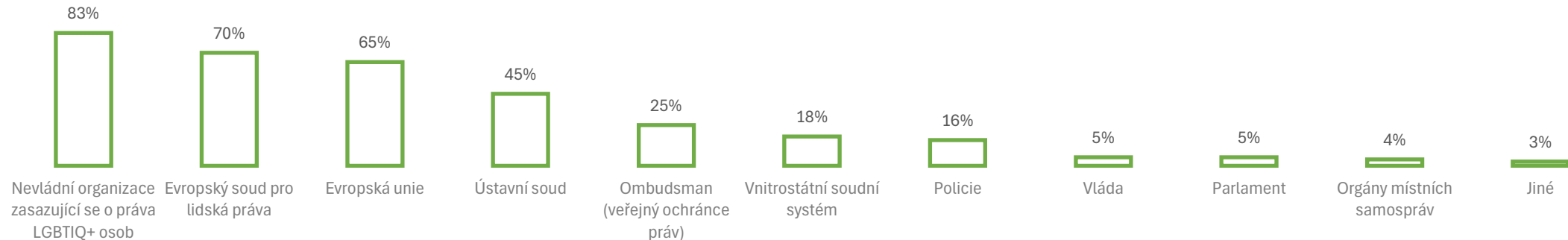
VĚŘÍTE SVÉ SOUČASNÉ POLITICKÉ
REPREZENTACI, ŽE SE ZASAZUJE O PRÁVA
LGBTIQ+ OSOB? 0 = MYSLÍM, ŽE SE VŮBEC
NESTARAJÍ; 10 = MYSLÍM, ŽE SE STARAJÍ
MAXIMÁLNĚ (ČESKO)

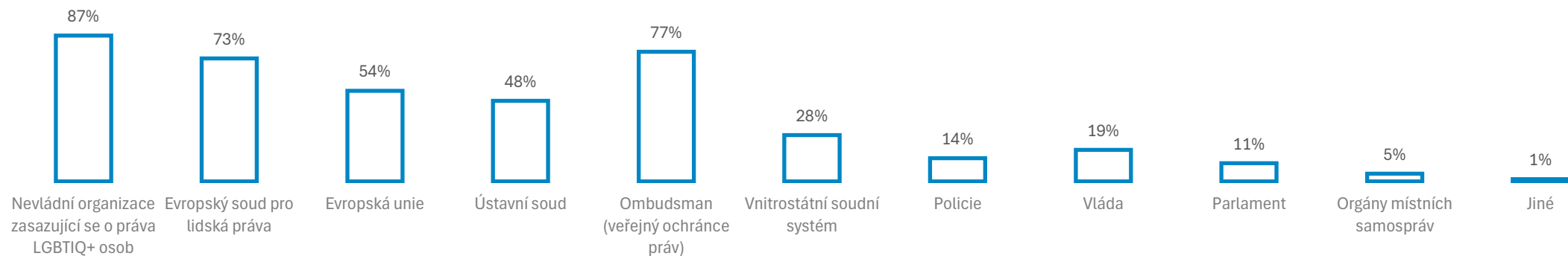
VĚŘÍTE SVÉ SOUČASNÉ POLITICKÉ
REPREZENTACI, ŽE SE ZASAZUJE O PRÁVA
LGBTIQ+ OSOB? 0 = MYSLÍM, ŽE SE VŮBEC
NESTARAJÍ; 10 = MYSLÍM, ŽE SE STARAJÍ
MAXIMÁLNĚ (SLOVINSKO)

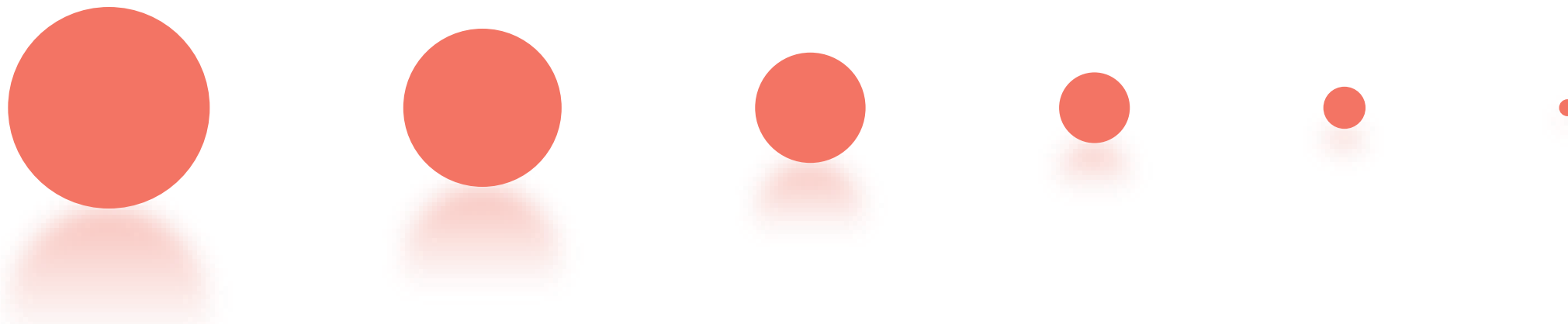

KTERÝM Z NÁSLEDUJÍCÍCH INSTITUCÍ DŮVĚŘUJETE OHLEDNĚ TOHO, ŽE PODPORUJÍ A ZAJIŠŤUJÍ TO, ABY LGBTIQ+ LIDÉ MĚLI PŘÍSTUP K PRÁVŮM? (ÚDAJE ZA CELÉ ČESKO)

KTERÝM Z NÁSLEDUJÍCÍCH INSTITUCÍ DŮVĚŘUJETE OHLEDNĚ TOHO, ŽE PODPORUJÍ A ZAJIŠŤUJÍ TO, ABY LGBTIQ+ LIDÉ MĚLI PŘÍSTUP K PRÁVŮM? (ÚDAJE ZA CELÉ SLOVINSKO)

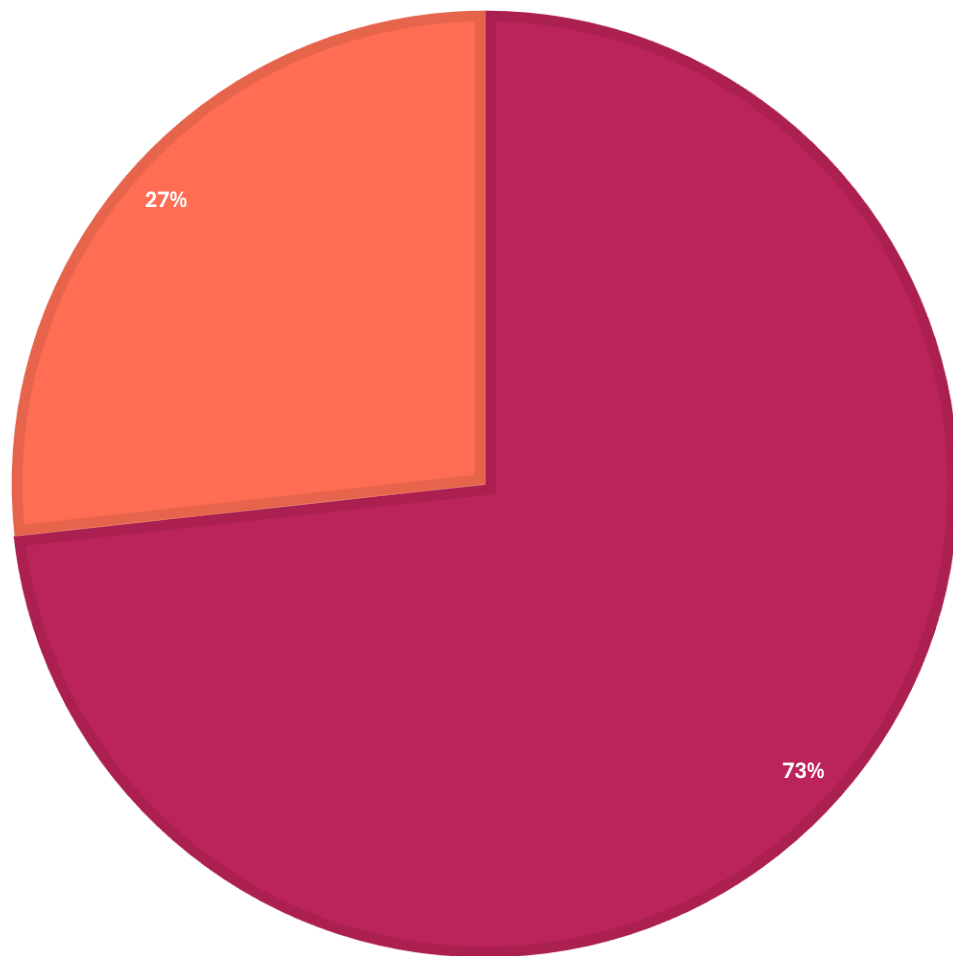

O Listině základních práv Evropské unie

Tato část hodnotí povědomí a porozumění Listině základních práv Evropské unie (EU) mezi dotazovanými. Listina je zásadním právním nástrojem, který zakotvuje ochranu před diskriminací na základě sexuální orientace a genderové identity zaručuje právo na soukromý a rodinný život. Sekce zjišťuje, nakolik jsou dotazovaní obeznámeni s Listinou a za jakých okolností se domnívají, že ji lze uplatnit. Zjištění z této části osvětlí úroveň právní gramotnosti mezi LGBTIQ+ jednotlivci ve vztahu k jejich právům podle práva EU, což je zásadní pro zajištění toho, aby mohli svá práva účinně hájit a chránit.

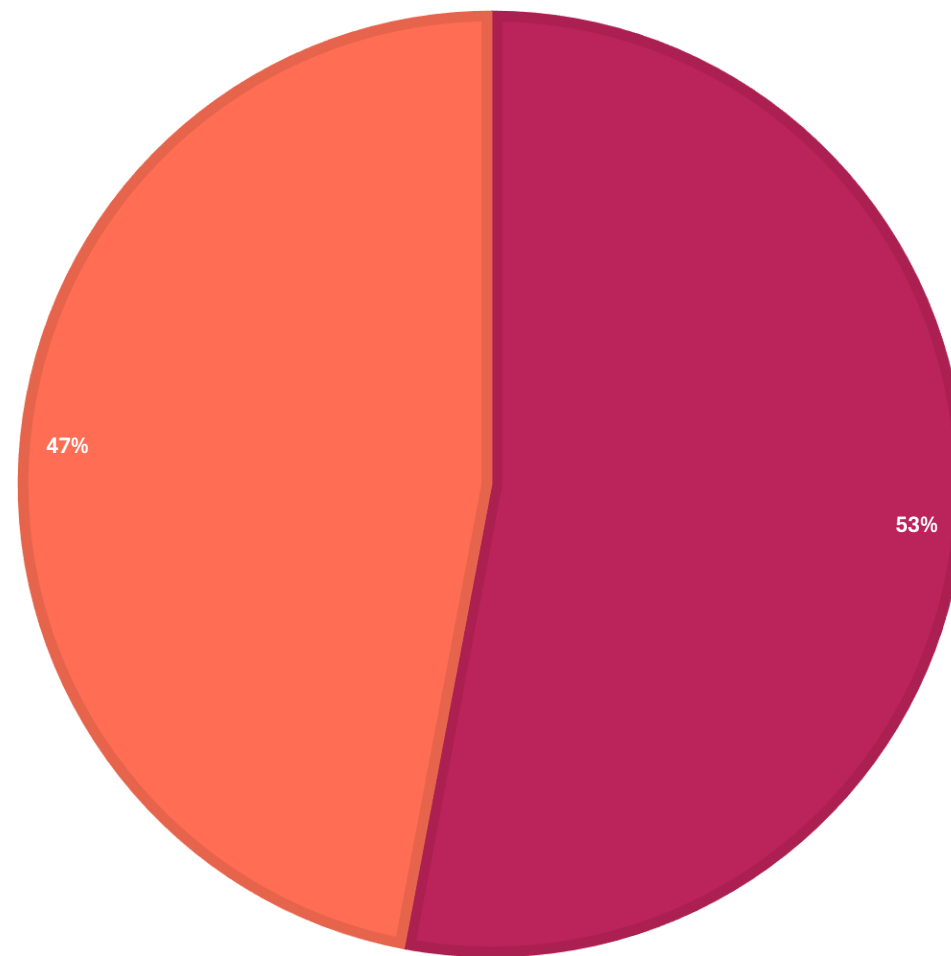
POVĚDOMÍ O LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE (CZ)

■ ano ■ ne

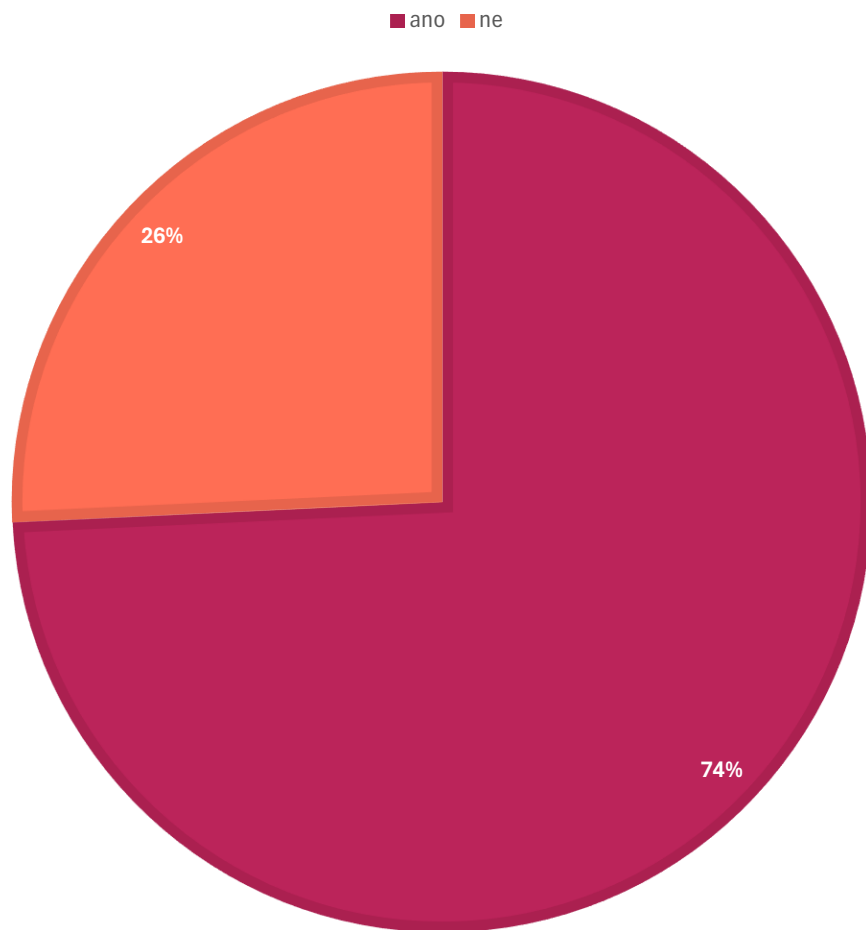

POVĚDOMÍ O LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE (SLO)

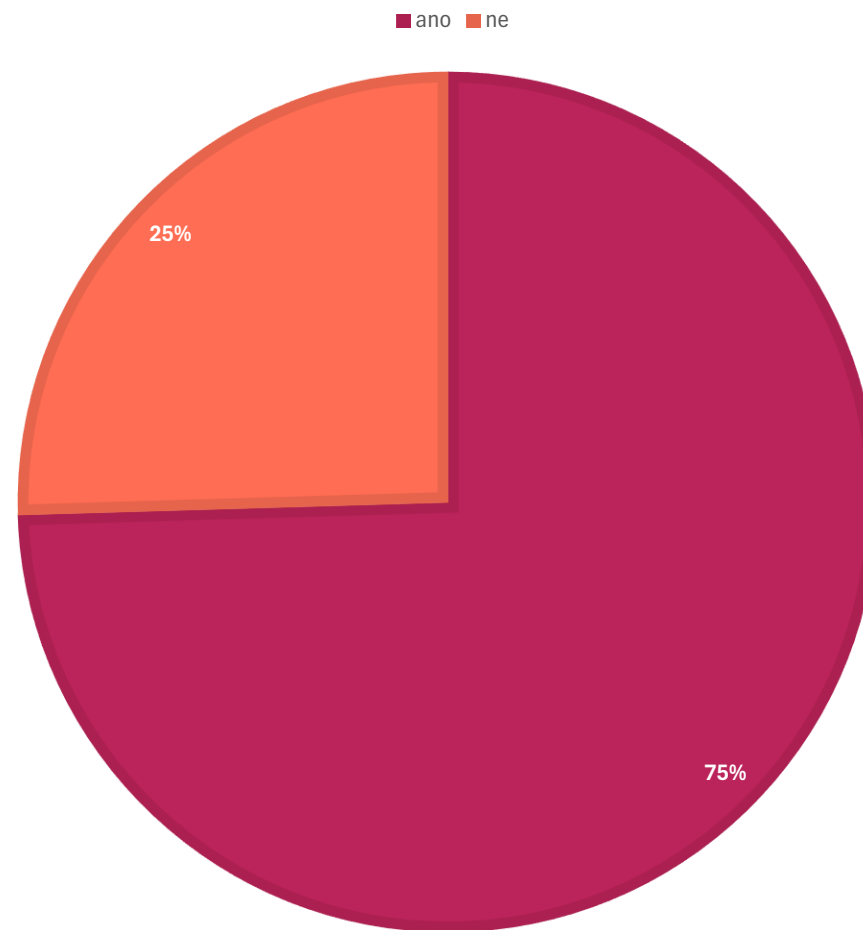
■ ano ■ ne

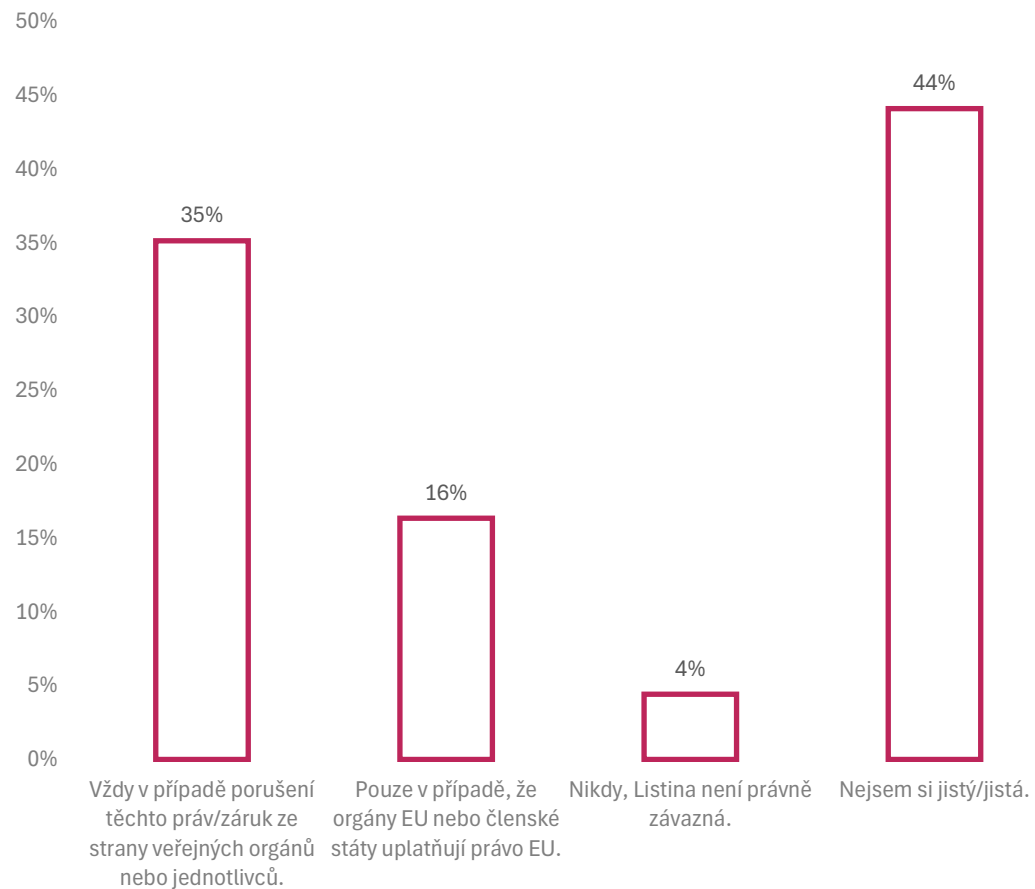
VĚDĚL/A JSTE, ŽE LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV
EVROPSKÉ UNIE CHRÁNÍ PŘED DISKRIMINACÍ NA
ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE A TAKÉ CHRÁNÍ
SOUKROMÝ A RODINNÝ ŽIVOT? (CZ)

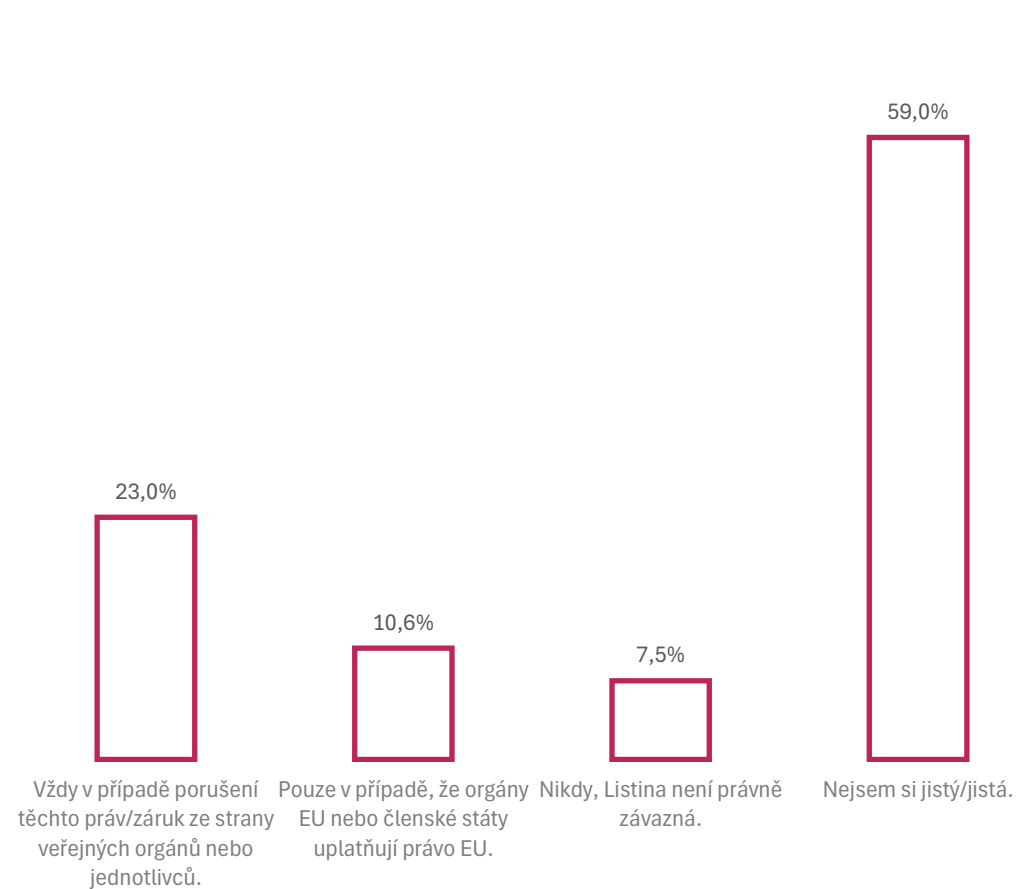
VĚDĚL/A JSTE, ŽE LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV
EVROPSKÉ UNIE CHRÁNÍ PŘED DISKRIMINACÍ NA
ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE A TAKÉ CHRÁNÍ
SOUKROMÝ A RODINNÝ ŽIVOT? (SLO)

VÍTE, ZA JAKÝCH OKOLNOSTÍ SE MOHOU OBČANÉ EU DOVOLÁVAT ZÁRUK OBSAŽENÝCH V LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE? (CZ)

VÍTE, ZA JAKÝCH OKOLNOSTÍ SE MOHOU OBČANÉ EU DOVOLÁVAT ZÁRUK OBSAŽENÝCH V LISTINĚ ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE? (SLO)

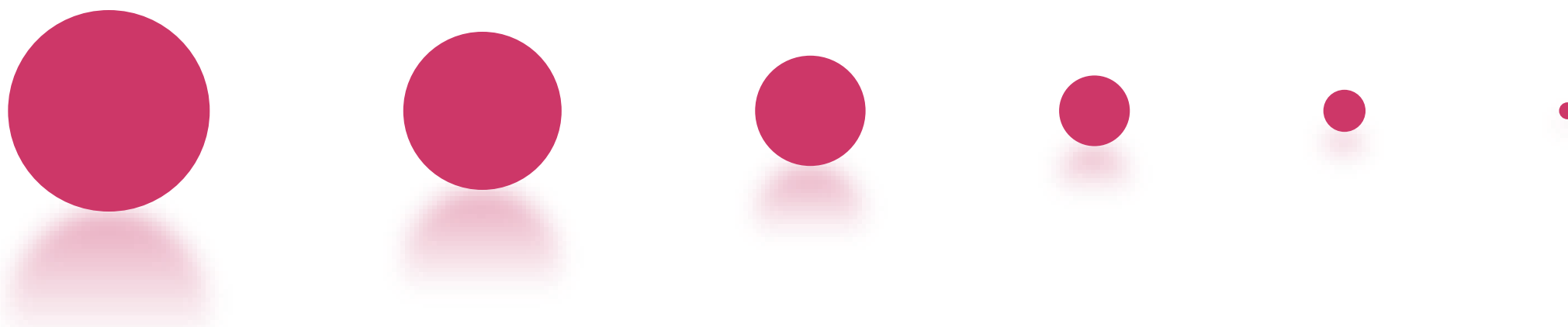

Znalost Listiny základních práv EU

Navzdory relativně vysoké míře obeznámenosti zúčastněných s Listinou základních práv EU, z odpovědí v rámci doplňujících otázek vyplynulo, že velká část z nich rovněž nemá jasno za jakých okolností se může záruk v ní obsažených dovolávat.

Hlavní doporučení:

Právní vzdělávání o tom, jak se dovolávat Listiny, je zásadní pro zlepšení přístupu ke spravedlnosti.

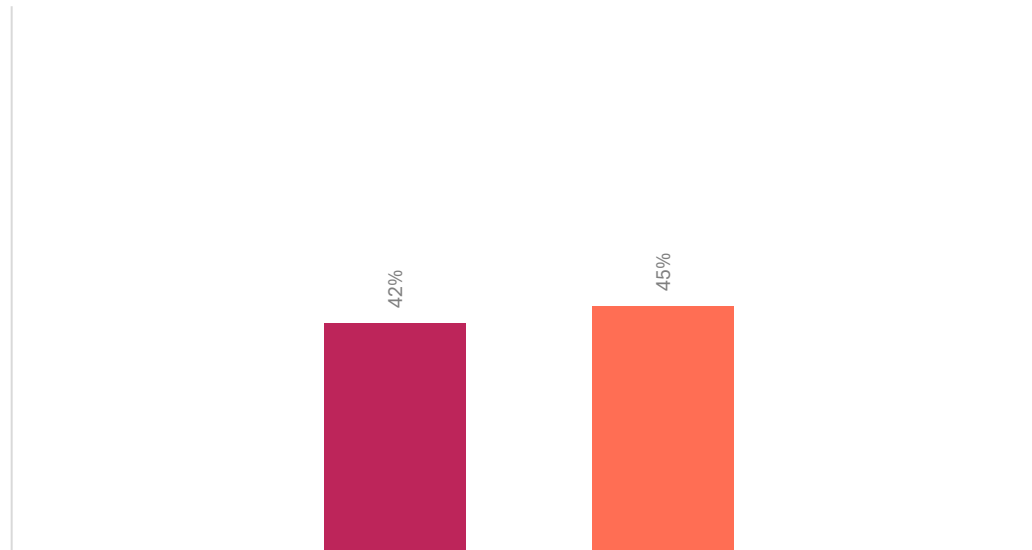
Zkušenosti s diskriminací a/nebo fyzickými/sexuálními útoky

Tato část se ponoří do osobních zkušeností dotazovaných s diskriminací, obtěžováním a fyzickými nebo sexuálními útoky. Tím, že dokumentuje četnost a povahu takových incidentů, poskytuje tato část jasný obraz na problémy, kterým LGBTIQ+ lidé v každodenním životě čelí. Sekce také zkoumá, jak dotazovaní vnímají motivace za těmito incidenty, zejména ve vztahu k jejich sexuální orientaci nebo genderové identitě. Údaje z této části jsou zásadní pro pochopení prevalence násilí a diskriminace vůči LGBTIQ+ lidem a pro tvorbu strategií boje proti takovému zneužívání.

DISKRIMINACE NEBO OBTĚŽOVÁNÍ

CÍTEL/A JSTE SE VY OSOBNĚ BĚHEM
POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ V ČESKU
DISKRIMINOVÁN/A ANEBU OBTĚŽOVÁN/A?

■ Česko ■ Slovinsko

% PODÍL TĚCH, KDO SE CÍTLI*Y DISKRIMINOVÁNÍ*Y

Česká republika:

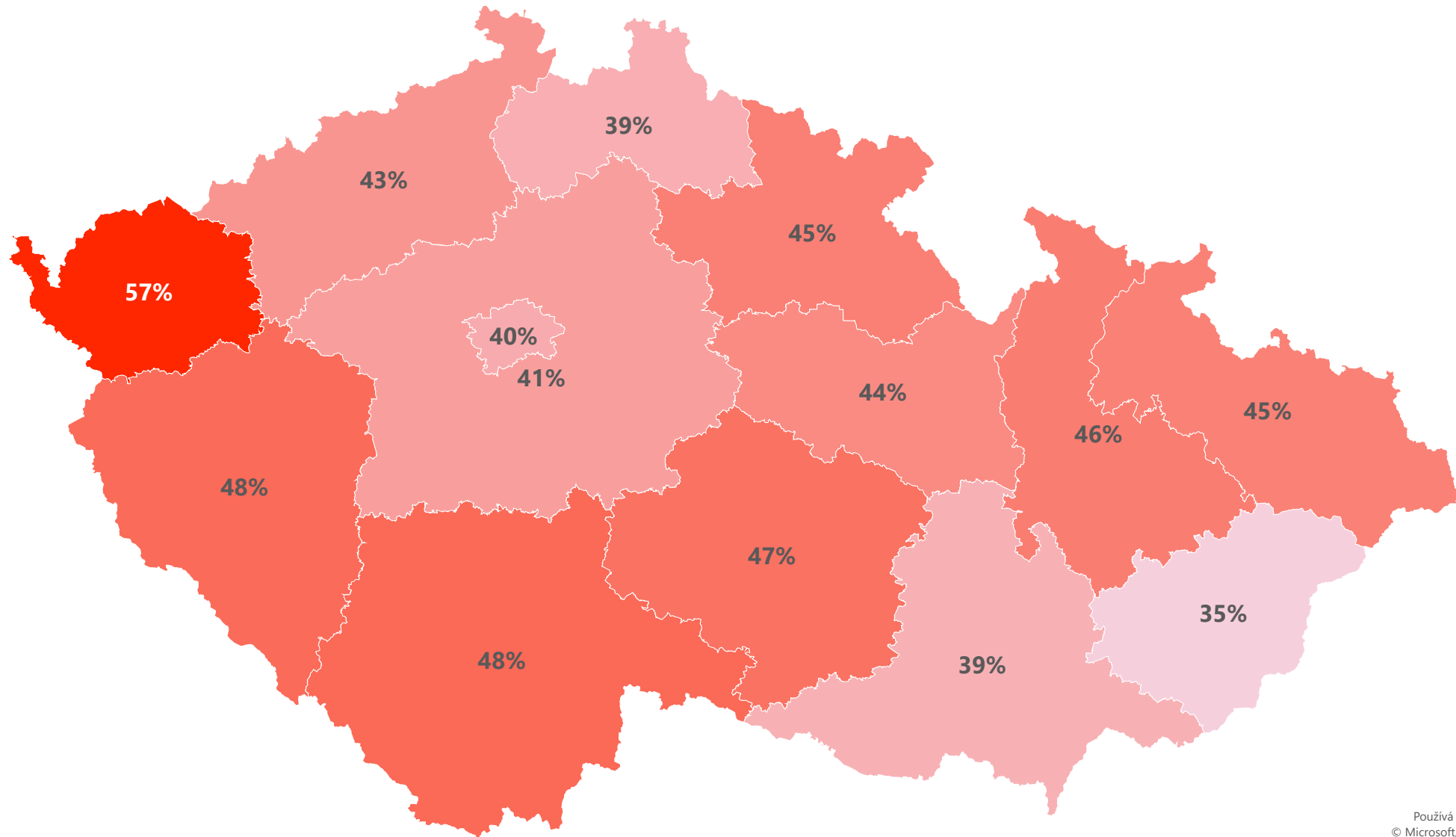
V našem aktuálním průzkumu (2024) uvedlo 42 % respondentů a respondentek v České republice zkušenost s diskriminací nebo obtěžováním během posledních 12 měsíců. Toto číslo představuje výrazný nárůst oproti předchozím letům, což ukazuje na přetrvávající vzestupný trend ve vnímání diskriminace. Národní studie Queer Geography z roku 2023 již zdůraznila, že 35 % dotazovaných se cítí diskriminováno nebo obtěžováno, tedy že již tehdy šlo o nárůst z 31 % hlášených Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) v roce 2019. Kromě toho studie organizace In Iustitia z roku 2020 zaznamenala výrazně nižší hodnotu, a to 23 %.

Prudký nárůst z 23 % v roce 2020 na 42 % v roce 2024 podtrhuje rostoucí problém diskriminace a obtěžování LGBTIQ+ lidí v České republice v posledních letech.

Slovinsko:

V naší aktuální studii (2024) 45 % respondentů a respondentek ve Slovinsku uvedlo, že se v posledních 12 měsících cítili diskriminováni nebo obtěžováni, což ukazuje na vyšší vnímání diskriminace ve srovnání s Českou republikou. Toto číslo však kontrastuje s dřívějšími zjištěními FRA. Studie FRA z roku 2019 uvedla, že 33 % dotazovaných ve Slovinsku se cítilo diskriminováno, zatímco studie FRA z roku 2023 ukázala pokles na 29 %. Navzdory tomuto předchozímu klesajícímu trendu naznačuje prudký nárůst na 45 % v roce 2024 nedávný nárůst vnímané diskriminace a obtěžování ve Slovinsku, což zvrátilo pokrok zaznamenaný v předchozích letech.

DISKRIMINACE ZA POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ V ČESKU (35 % AŽ 57 %)

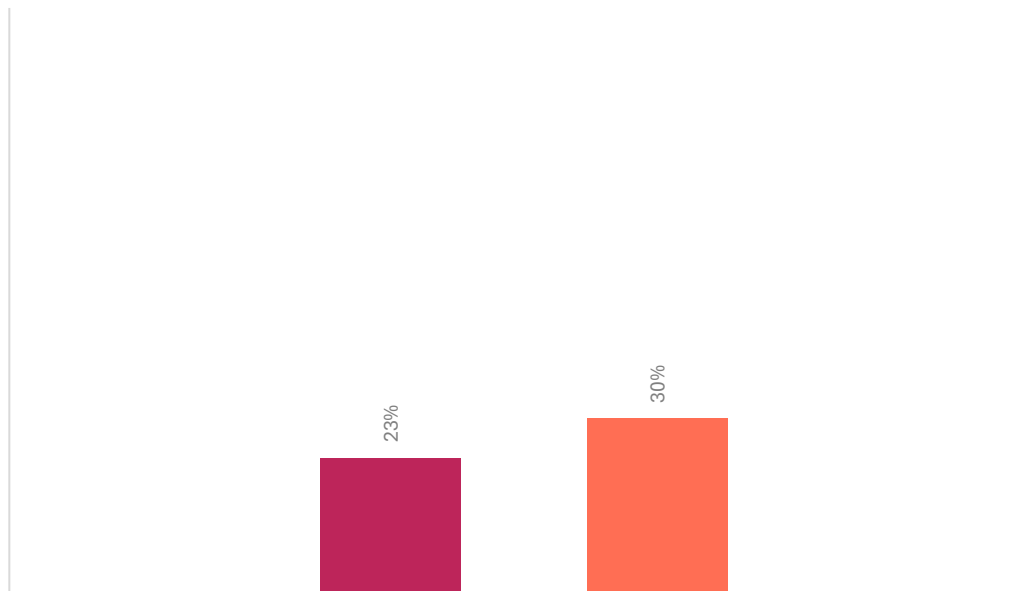

Používá technologii Bing.
© Microsoft, OpenStreetMap

FYZICKÉ/SEXUÁLNÍ NAPADÁNÍ NEBO VÝHRUŽKY

PŘÍPADY FYZICKÉHO/SEXUÁLNÍHO NAPADENÍ NEBO VYHROŽOVÁNÍ ZA POSLEDNÍCH 5 LET

■ Česko ■ Slovinsko

% PODÍL TĚCH, KDO SE CÍTILI*Y NAPADENÍ*É ČI OHROŽENÍ*É

Česká republika

V naší aktuální studii (2024) 23 % dotazovaných v České republice uvedlo, že v posledních pěti letech zažilo fyzické nebo sexuální napadení nebo vyhrožování násilím, ať už doma nebo na veřejnosti. To představuje výrazný nárůst oproti předchozím údajům. V národní studii z roku 2022, kterou provedla Queer Geography, 18 % dotazovaných uvedlo podobné zkušenosti ve stejném období. Když se podíváme dále do minulosti, studie Kanceláře veřejného ochránce práv (KVOP) z roku 2017, zveřejněná v roce 2018, zaznamenala 15% výskyt, zatímco studie FRA z roku 2023 zjistila, že 12 % mělo takové zkušenosti a studie FRA 2012 uvedla 8% výskyt.

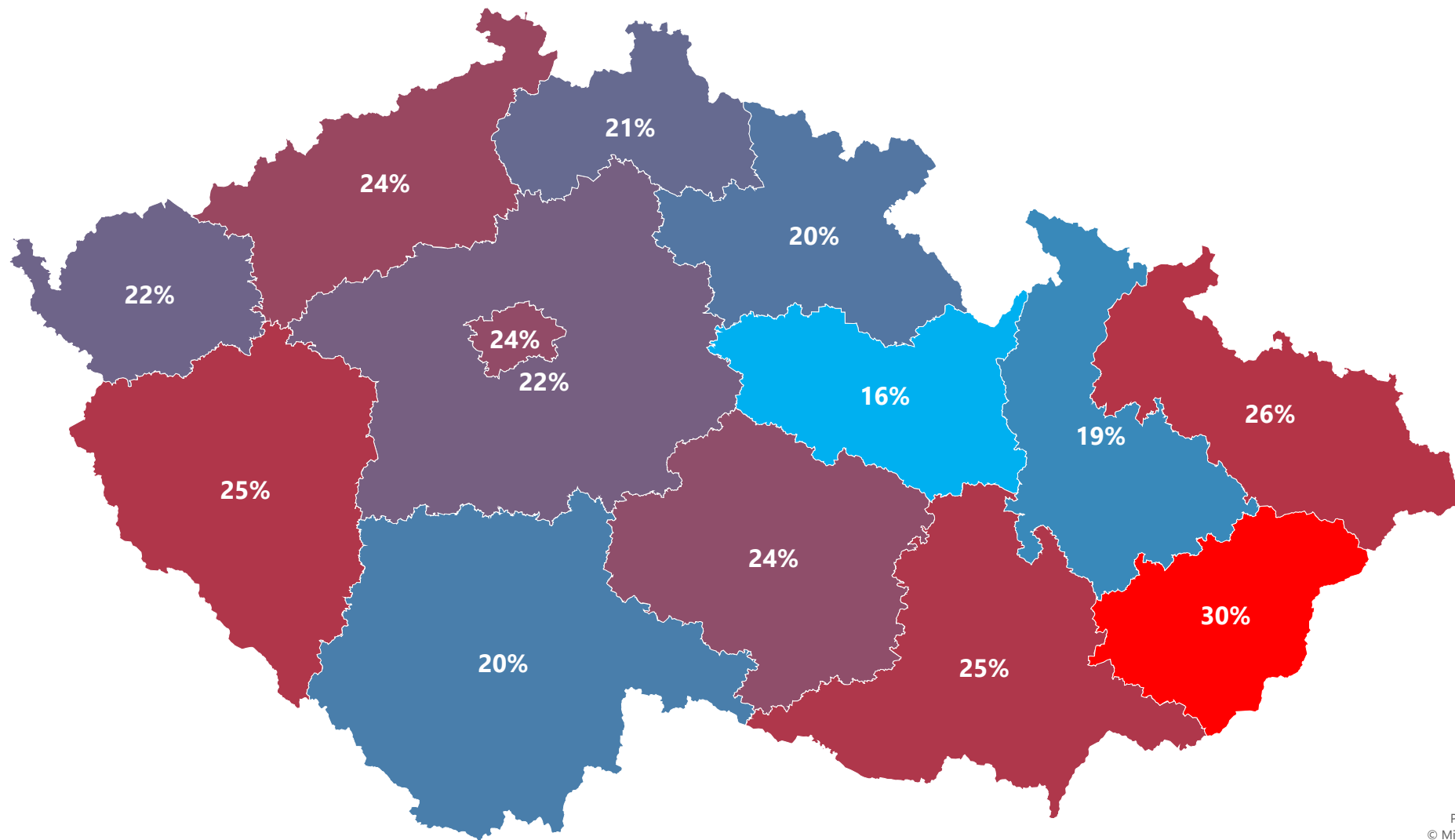
Stabilní nárůst z 8 % v roce 2012 na 23 % v roce 2024 naznačuje rostoucí prevalenci fyzického a sexuálního násilí nebo možná větší ochotu mezi respondenty tyto zkušenosti hlásit.

Slovinsko

V naší současné studii (2024) 30 % dotazovaných ve Slovinsku uvedlo, že v posledních pěti letech zažilo fyzické nebo sexuální napadení nebo vyhrožování násilím, což je pozoruhodně vysoké číslo. To je v příkrém rozporu s předchozími údaji Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA). Studie FRA z roku 2023 uvedla 8% výskyt, zatímco studie FRA z roku 2018 zaznamenala 10%.

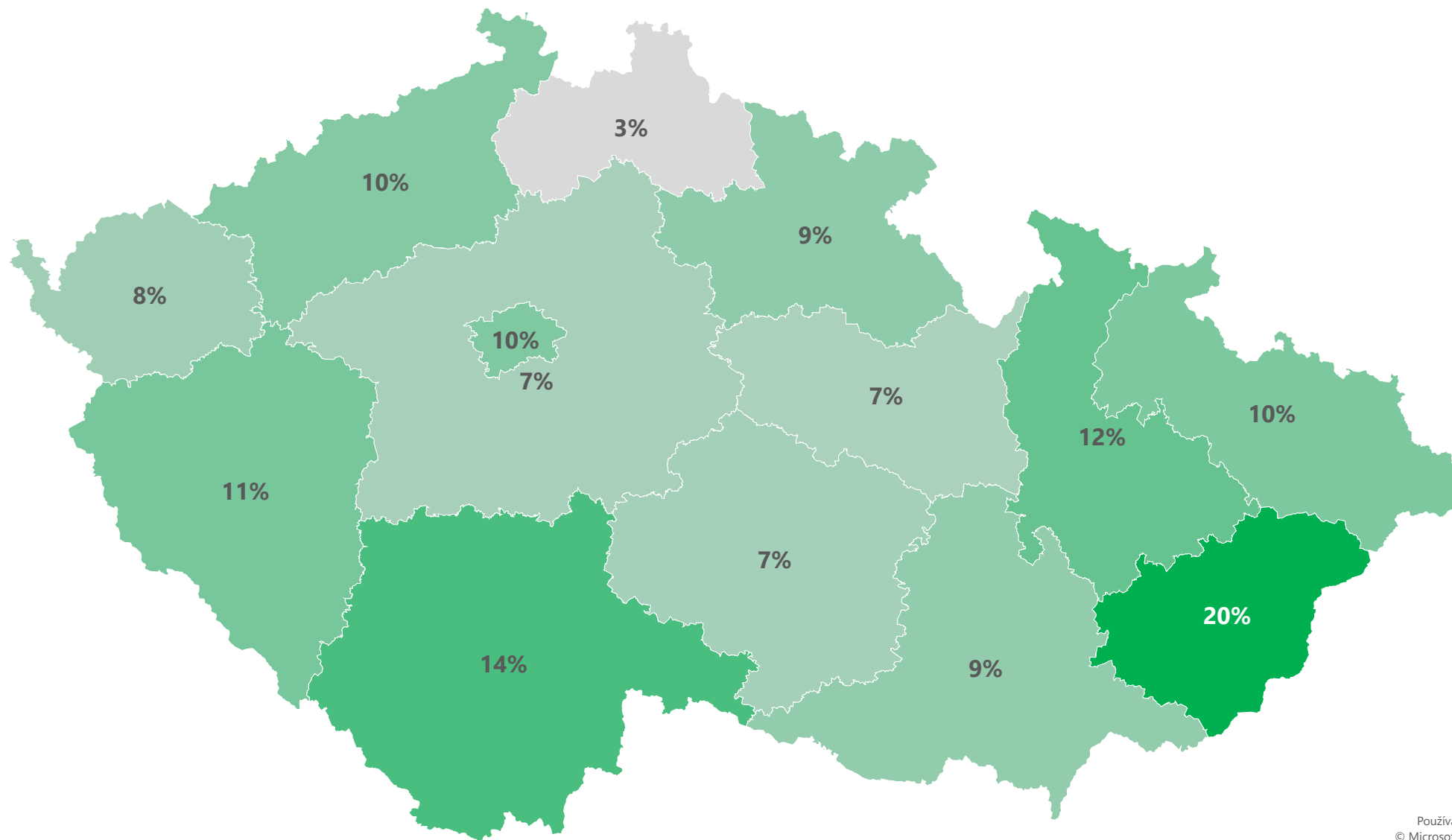
Prudký nárůst na 30 % v roce 2024 by mohl naznačovat významný nárůst takových incidentů nebo to, že naše studie zachytila demografickou skupinu s intenzivnějšími zkušenostmi s násilím a hrozbami. Tento rozpor naznačuje, že buď prevalence takových zkušeností prudce vzrostla, nebo náš výzkum zasáhl segment populace, který je častěji vystaven těmto formám násilí.

FYZICKÉ / SEXUÁLNÍ ÚTOKY NEBO HROZBY DOMA NEBO NA VEŘEJNOSTI V ČESKU (POSLEDNÍCH 5 LET; 16 % AŽ 30 %)

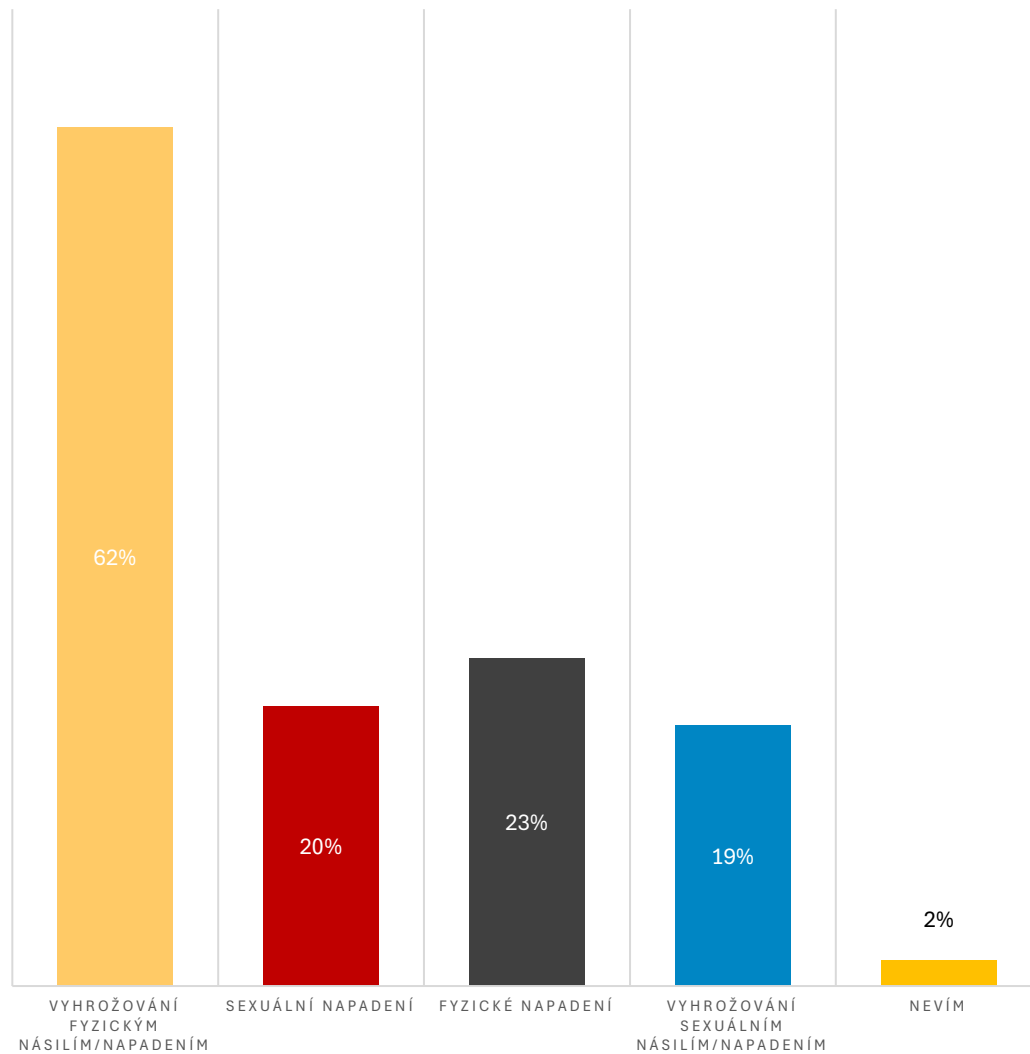
Používá technologii Bing.
© Microsoft, OpenStreetMap

HLÁŠENÍ POSLEDNÍHO PŘÍPADU V ČESKU (JÁ + NĚKDO JINÝ; 3 % AŽ 20 %)

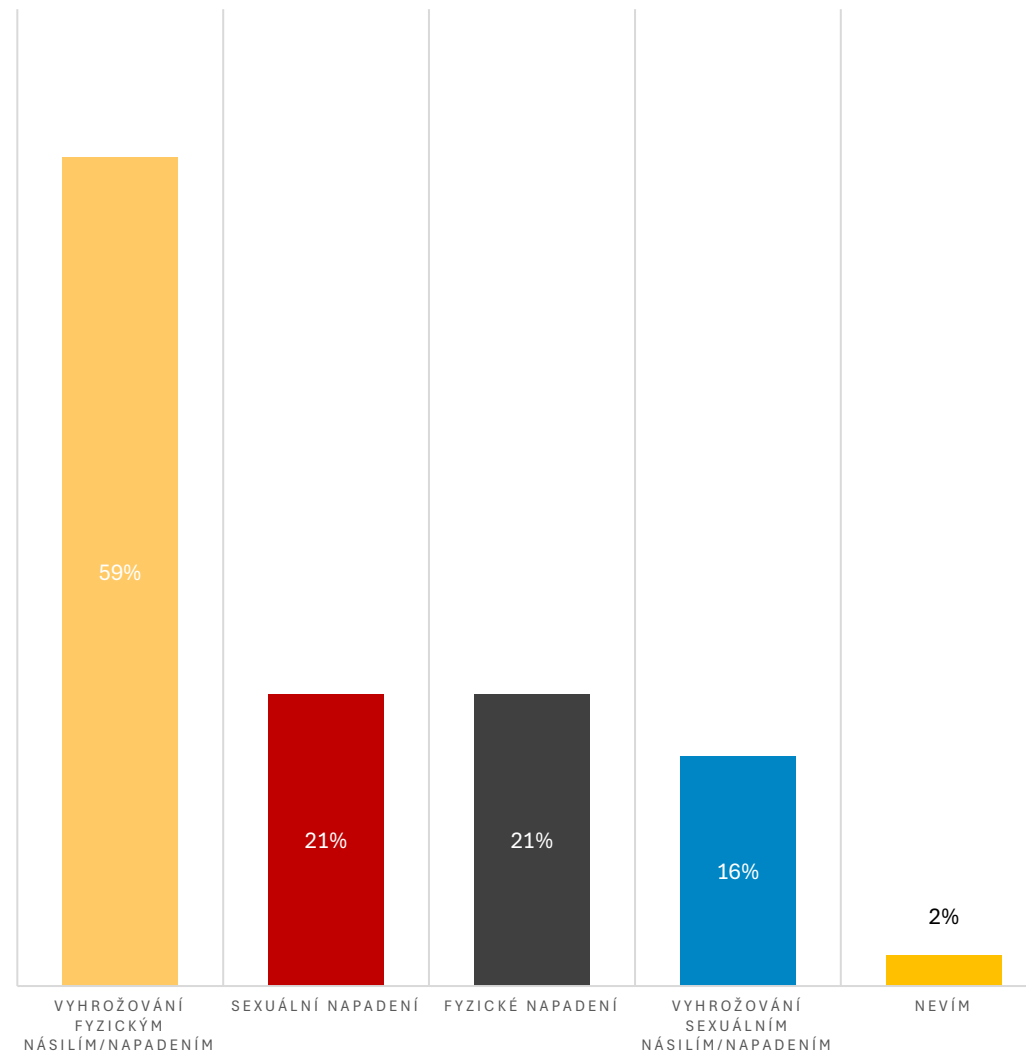

Používá technologii Bing.
© Microsoft, OpenStreetMap

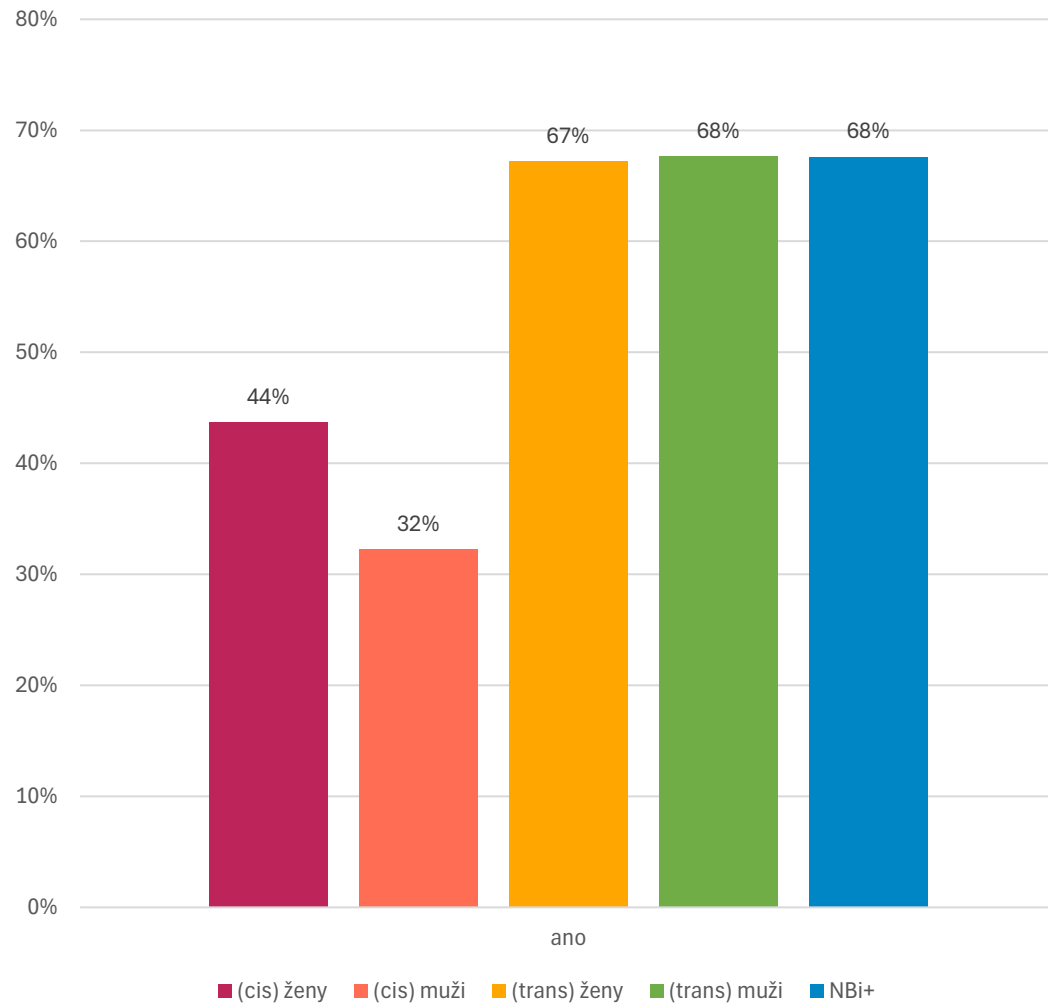
KDYŽ SI VZPOMENETE NA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PŘÍPAD, O CO PŘESNĚ SE JEDNALO? (CZ)

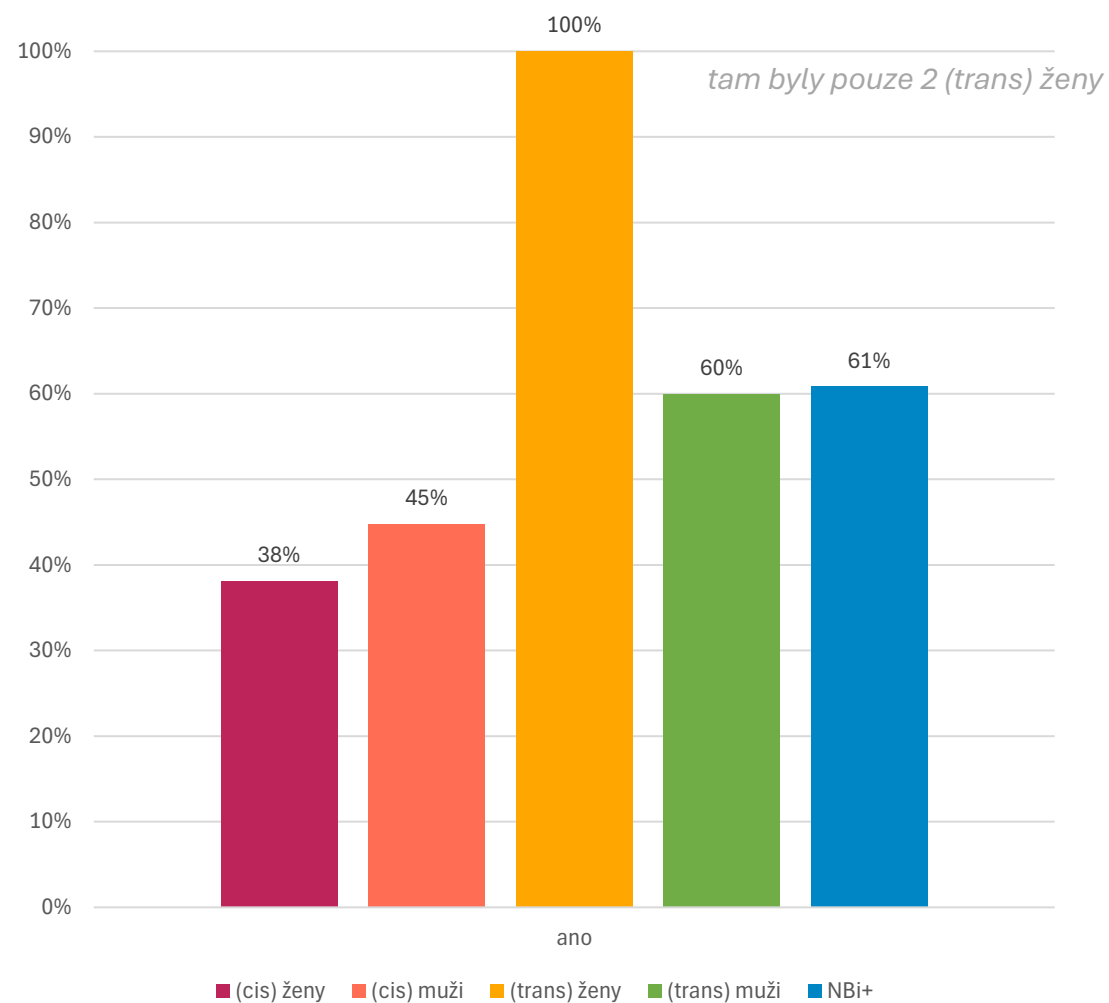
KDYŽ SI VZPOMENETE NA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PŘÍPAD, O CO PŘESNĚ SE JEDNALO? (SLO)

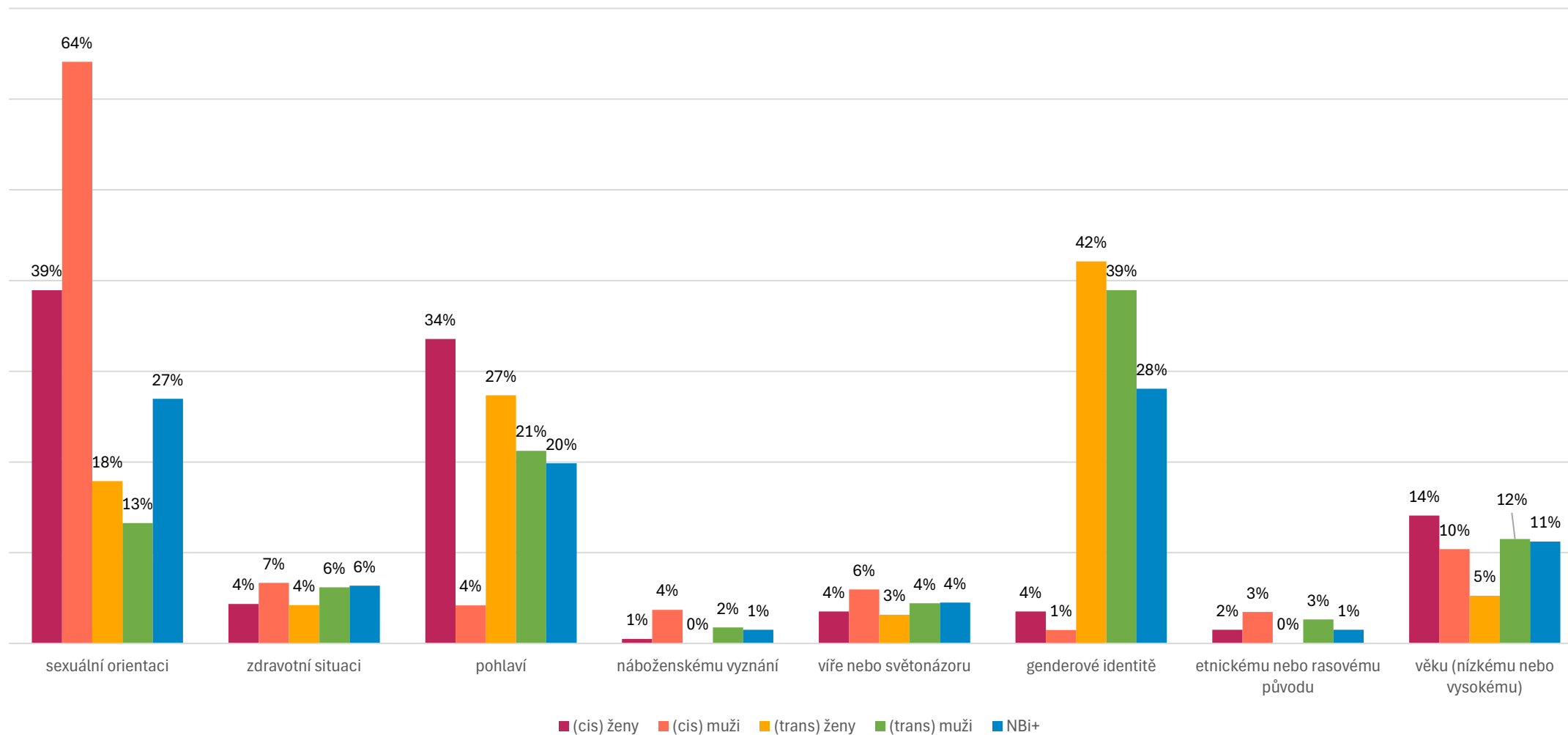
DISKRIMINACE BĚHEM POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ V ČESKU (DLE GENDEROVÝCH KATEGORIÍ)

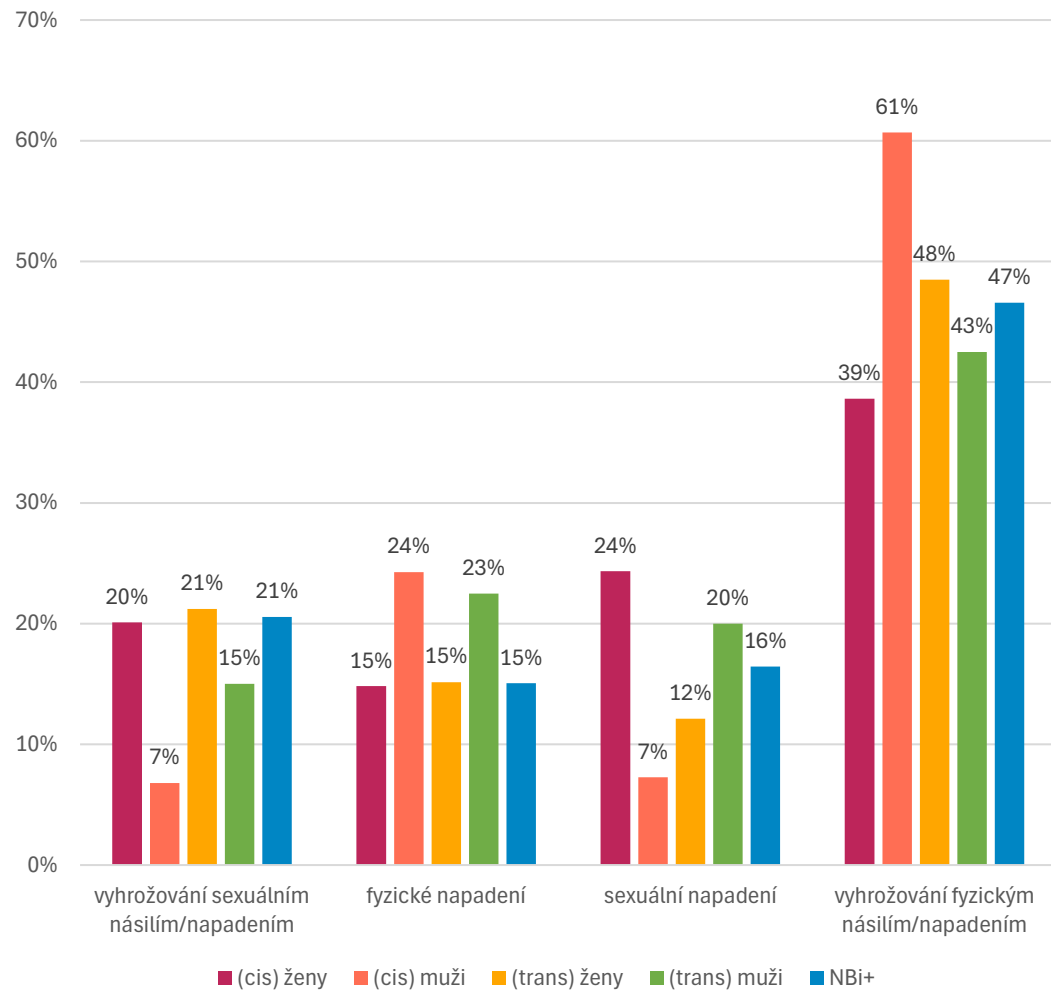
DISKRIMINACE BĚHEM POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ VE SLOVINSKU (DLE GENDEROVÝCH KATEGORIÍ)

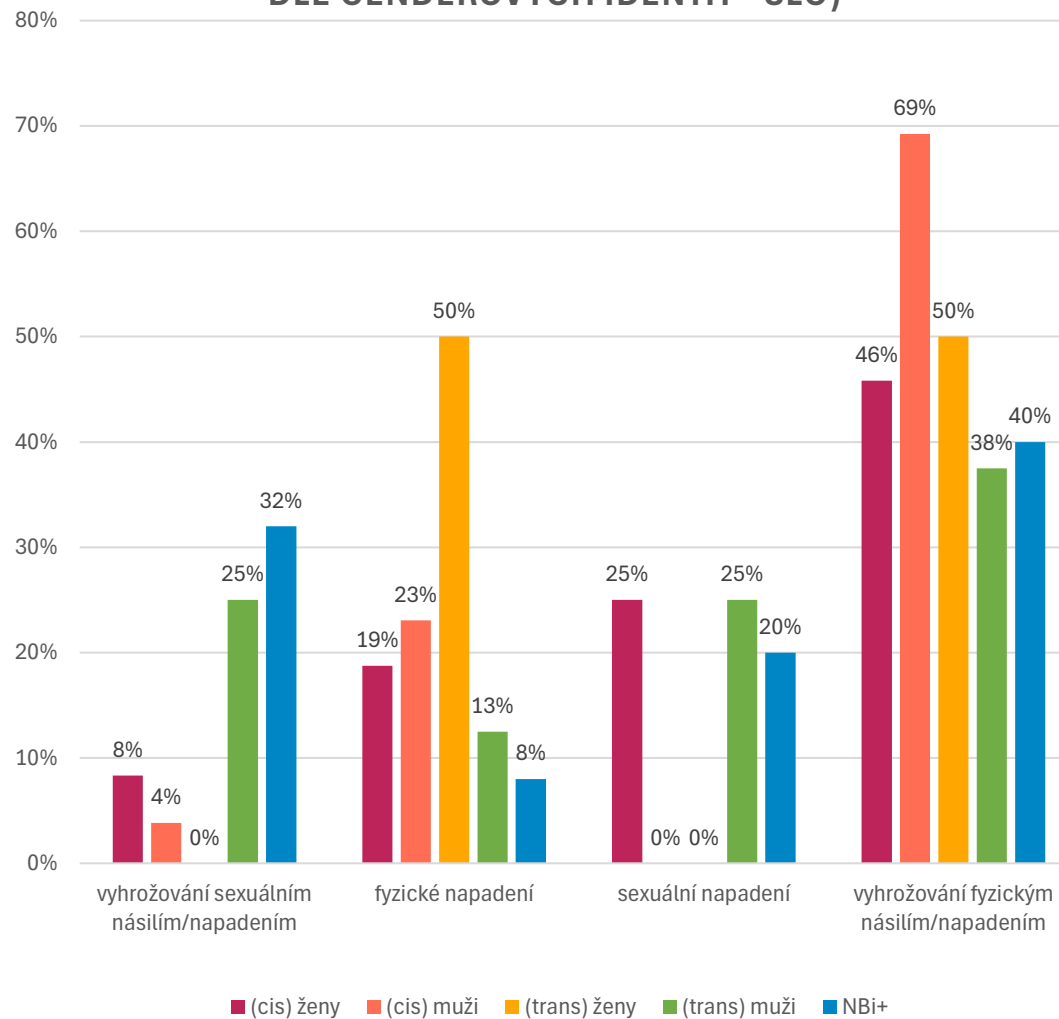
ČESKO (OHLEDNĚ DŮVODU DISKRIMINACE) MYSLÍTE SI, ŽE TO BYLO KVŮLI VAŠEMU/VAŠÍ:

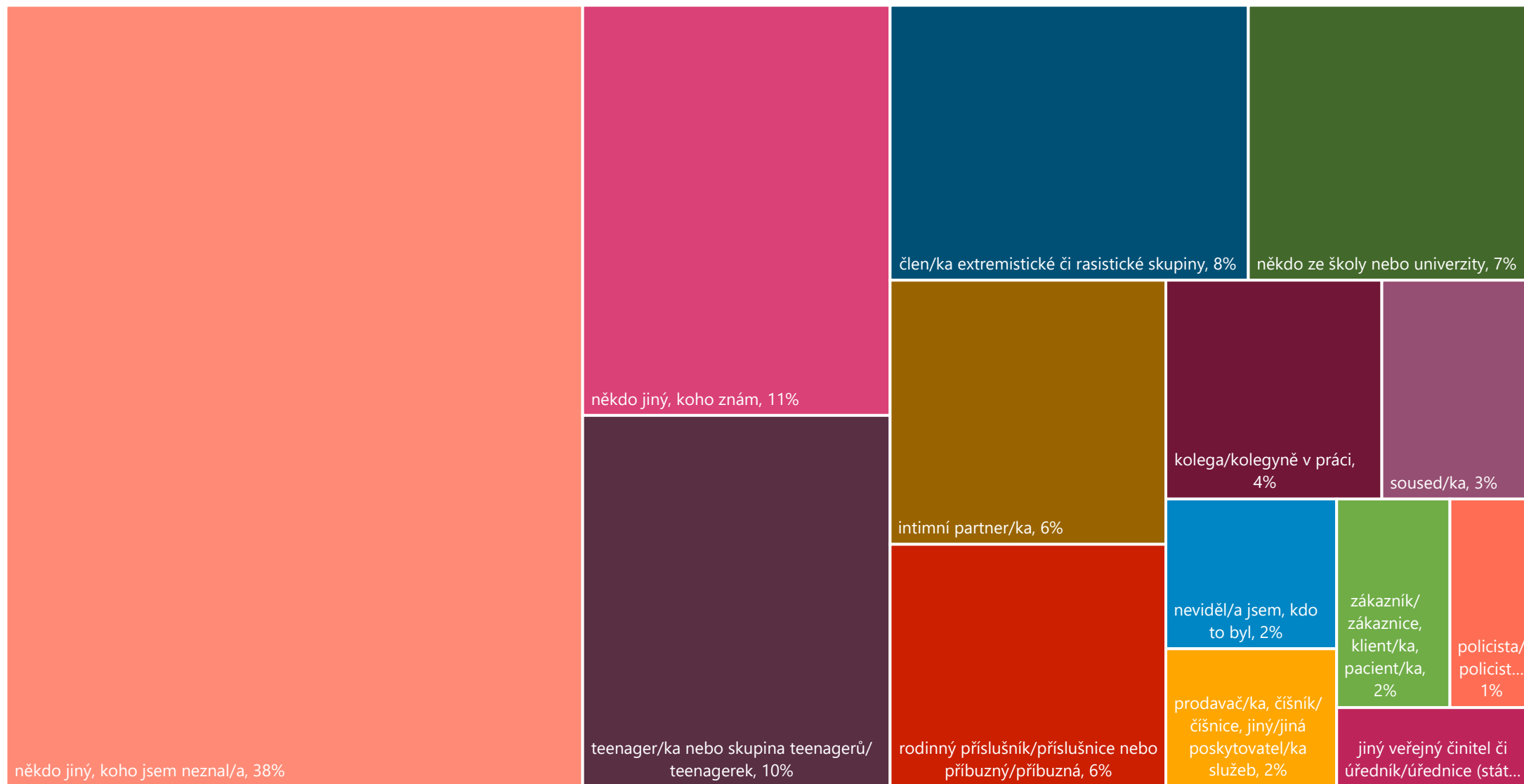
KDYŽ SI VZPOMENETE NA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PŘÍPAD, O CO PŘESNĚ SE JEDNALO? (BEZ ODPOVĚDÍ "NEVÍM" DLE GENDEROVÝCH IDENTIT)

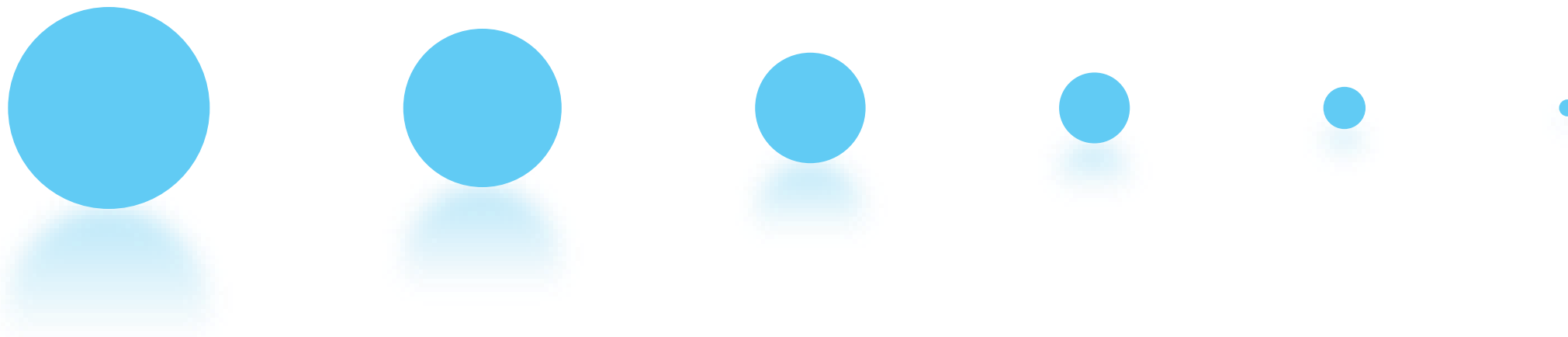

KDYŽ SI VZPOMENETE NA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ PŘÍPAD, O CO PŘESNĚ SE JEDNALO? (BEZ ODPOVĚDÍ "NEVÍM" DLE GENDEROVÝCH IDENTIT - SLO)

PACHATEL/KA (POSLEDNÍHO PŘÍPADU FYZICKÉHO NEBO SEXUÁLNÍHO NAPADENÍ (ČESKO))

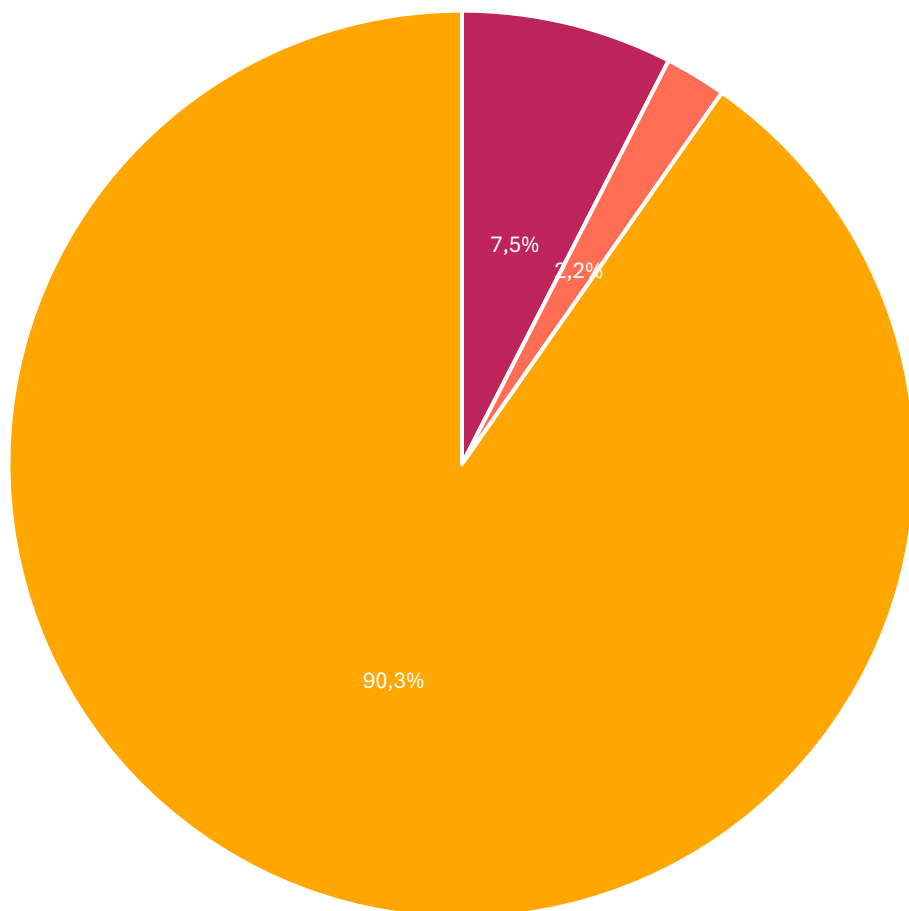

Hlášení incidentů

Po prozkoumání zkušeností s diskriminací a násilím se tato část zaměřuje na chování dotazovaných při hlášení těchto incidentů. Zkoumá, zda byly incidenty diskriminace nebo útoku nahlášeny, komu byly nahlášeny a důvody, proč některé incidenty zůstaly nenahlášeny. Porozumění tomuto chování je klíčové pro identifikaci bariér v hlášení a pro vypracování strategií, které motivují a usnadňují hlášení diskriminace a násilí souvisejícího s LGBTIQ+ lidmi. Tato část také zdůrazňuje roli různých institucí, od policie po nevládní organizace, v poskytování podpory a hledání spravedlnosti pro oběti.

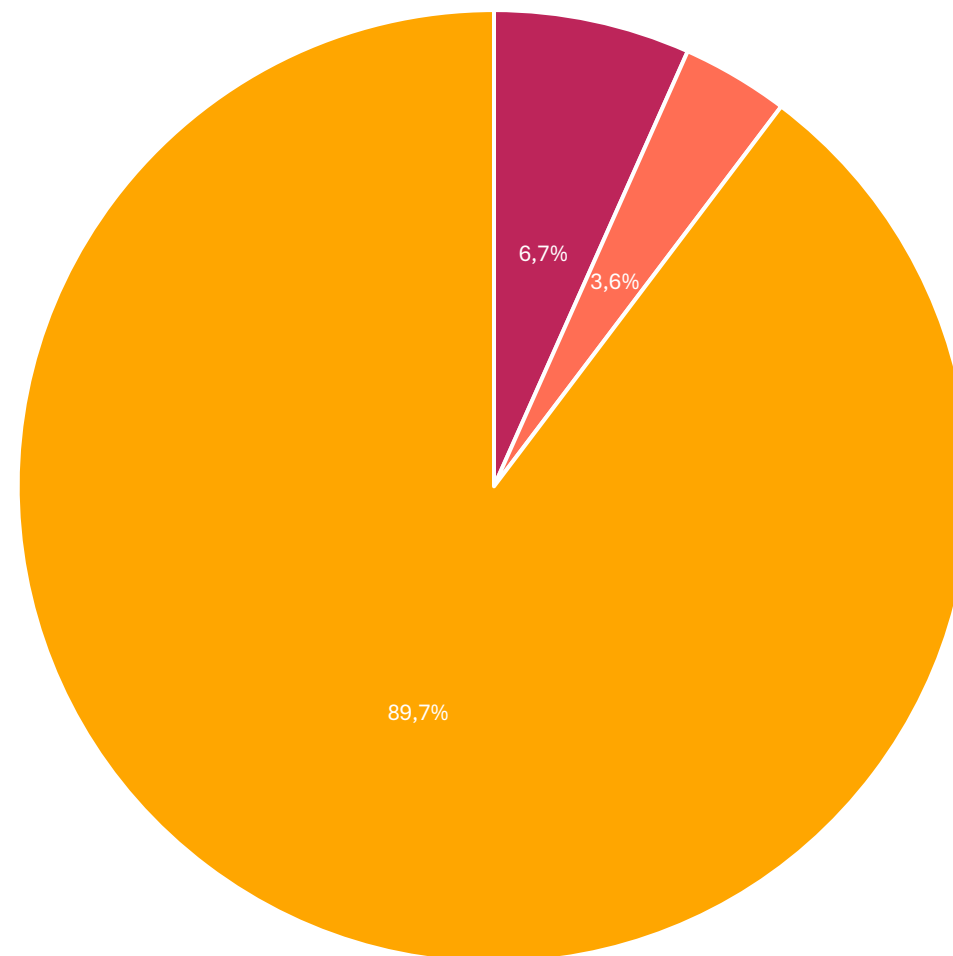

HLÁŠENÍ INCIDENTŮ (ČESKO)

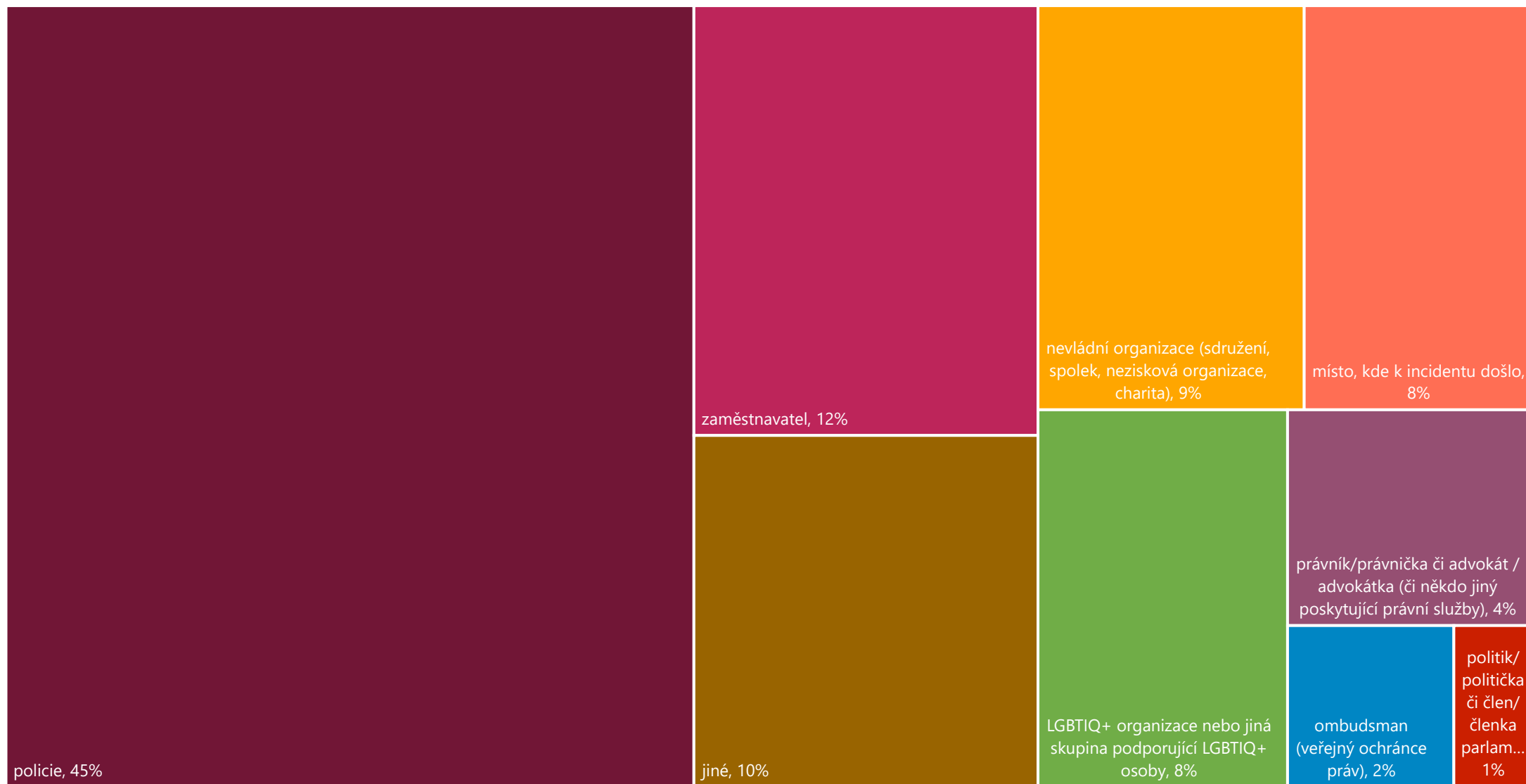
■ ano, nahlásil/a jsem to já ■ ano, nahlásil to někdo jiný ■ ne, nebylo to nahlášeno

HLÁŠENÍ INCIDENTŮ (SLOVINSKO)

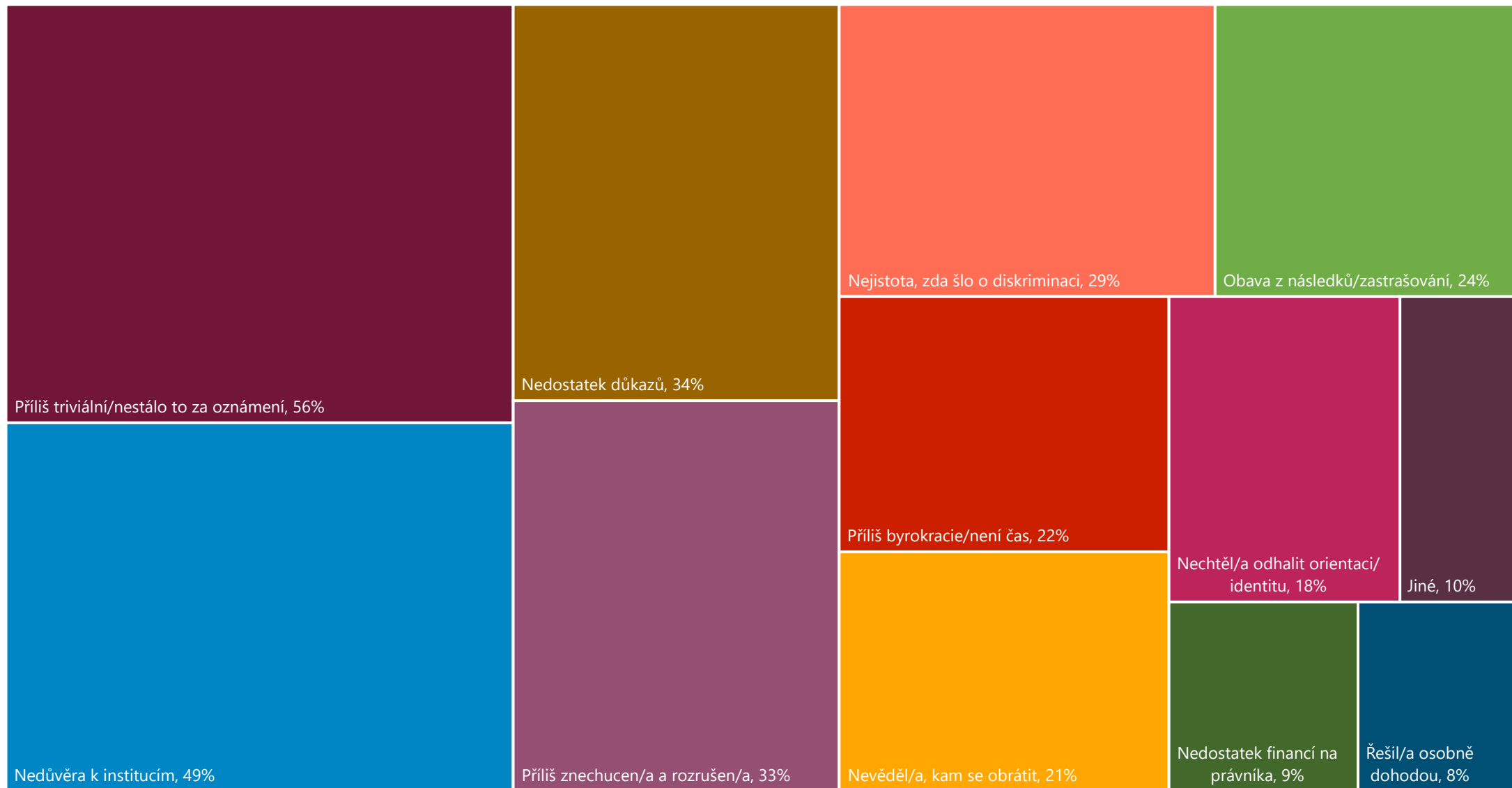

■ ano, nahlásil/a jsem to já ■ ano, nahlásil to někdo jiný ■ ne, nebylo to nahlášeno

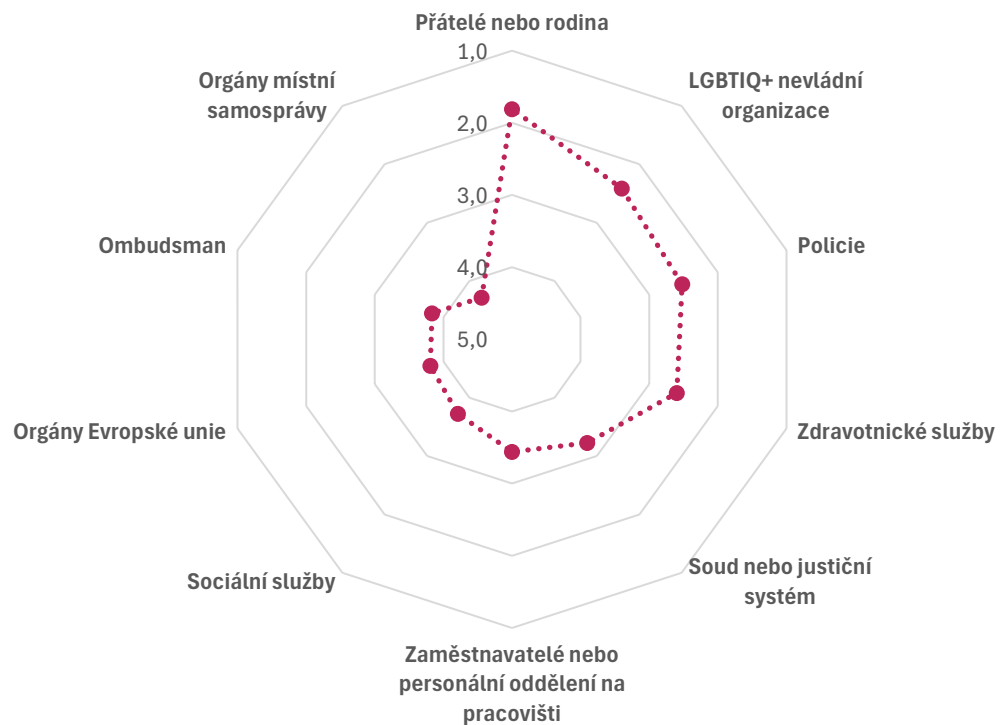
ORGANIZACE NEBO INSTITUCE NA KTERÉ SE V PŘÍPADĚ NAHLÁŠENÍ RESPONDUJÍCÍ OBRÁTILI (ČESKO)

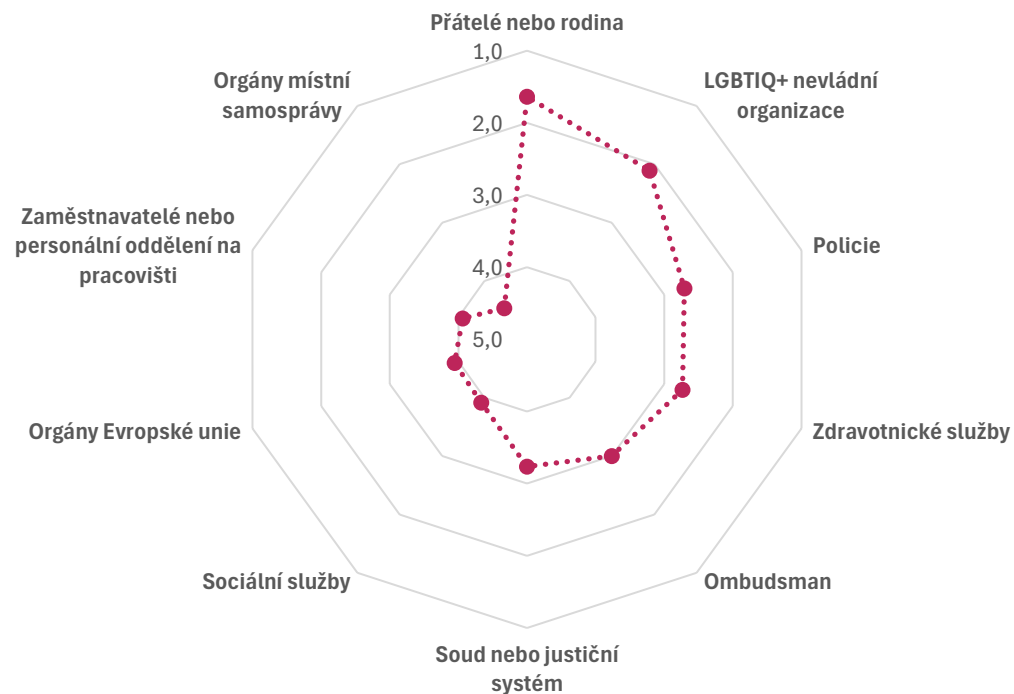
DŮVODY NENAHLAŠOVÁNÍ (ČESKO)

POSOUZENÍ DŮVĚRY V INSTITUTE OHLEDNĚ JEJICH SCHOPNOSTI POMOCI (ZNÁMKOVÁNÍ JAKO VE ŠKOLE - ČESKO)

POSOUZENÍ DŮVĚRY V INSTITUTE OHLEDNĚ JEJICH SCHOPNOSTI POMOCI (ZNÁMKOVÁNÍ JAKO VE ŠKOLE - SLOVINSKO)

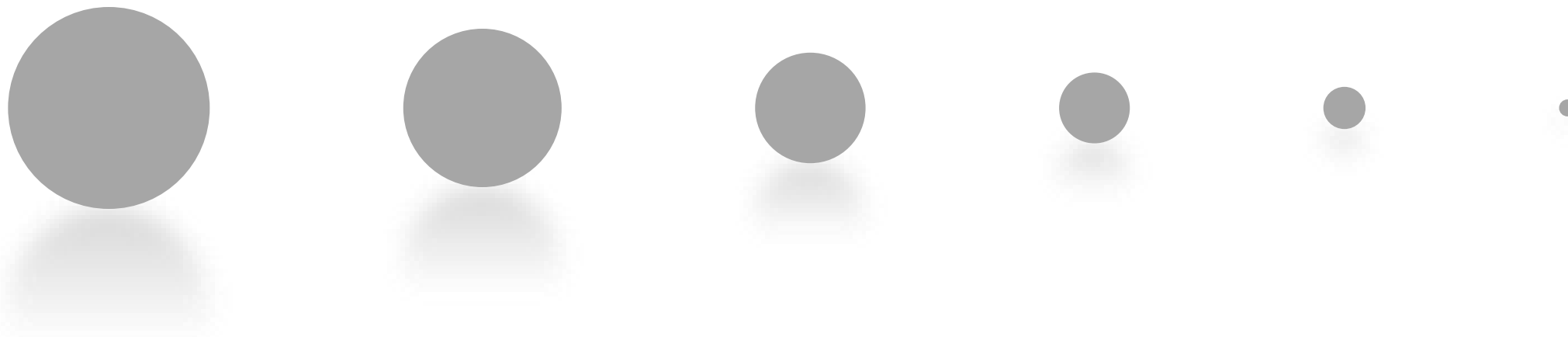

Neochota hlásit incidenty

Byla zaznamenána široká neochota hlásit případy diskriminace nebo násilí z důvodu nedostatku důvěry v dosažení práva, což představuje významnou výzvu pro lepší prosazování právní ochrany.

Hlavní doporučení:

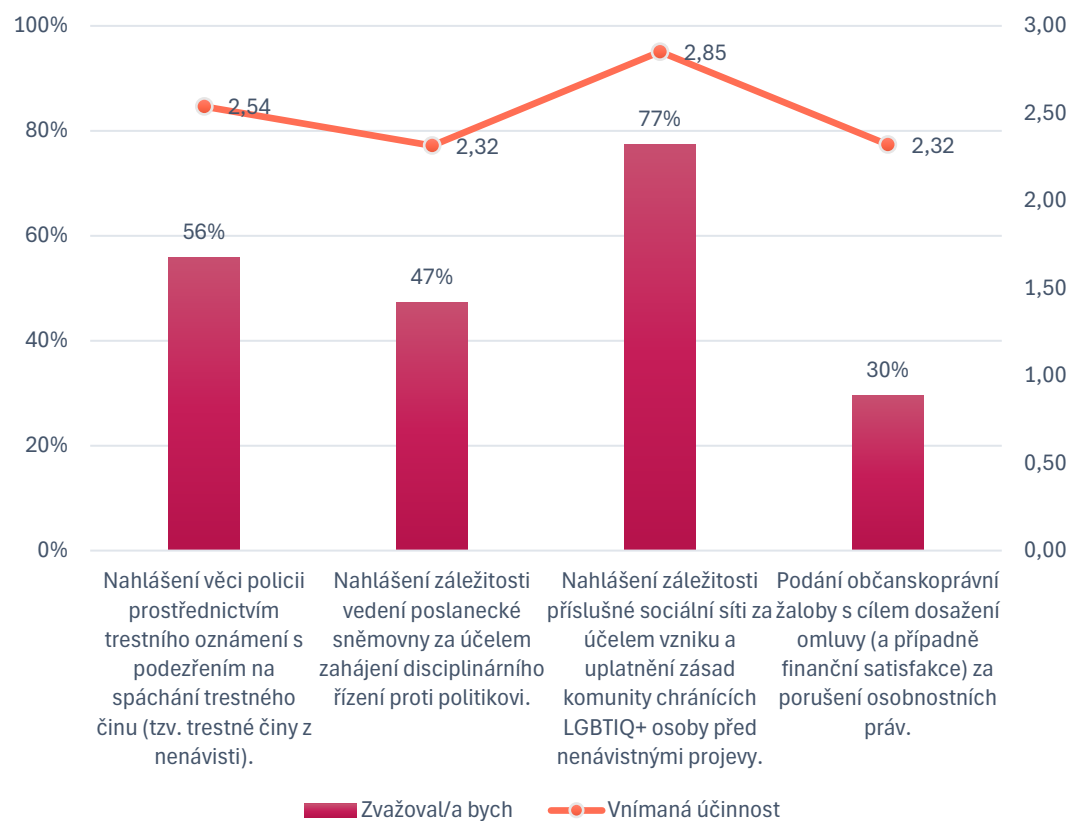
Je zapotřebí zvýšit úsilí o vybudování důvěry mezi LGBTIQ+ lidmi a institucemi.

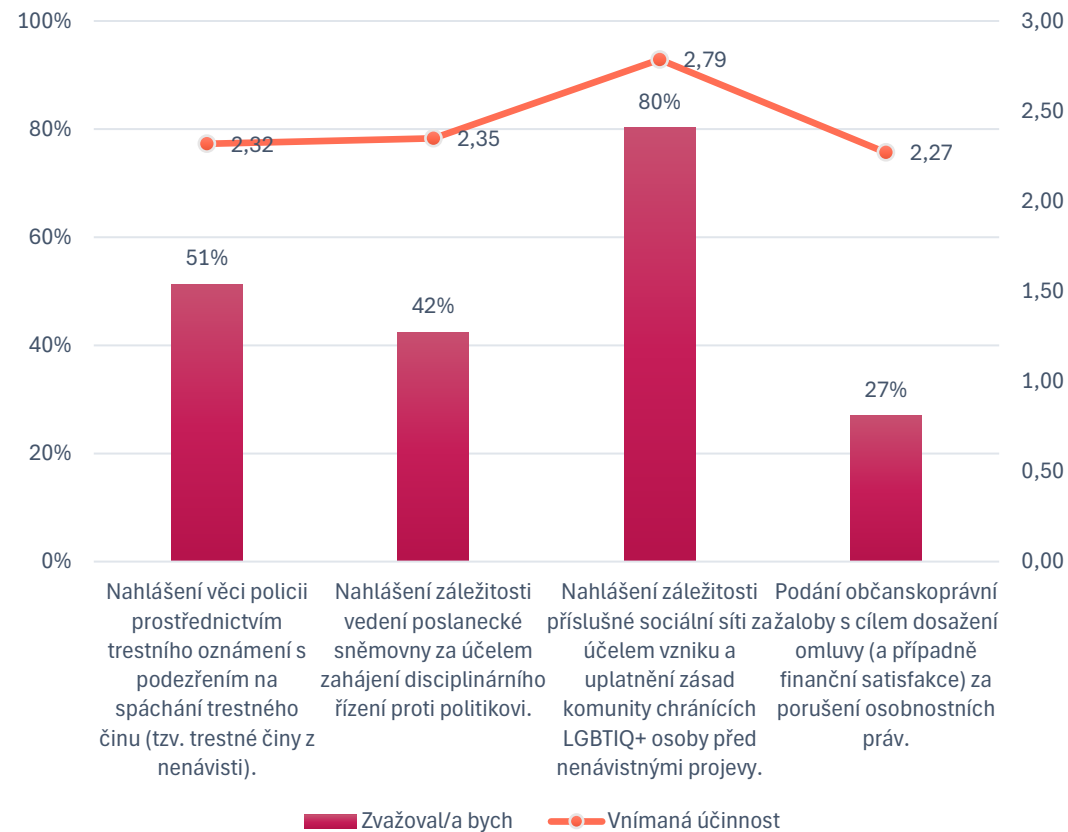
Hypotetický scénář podněcování k nenávisti

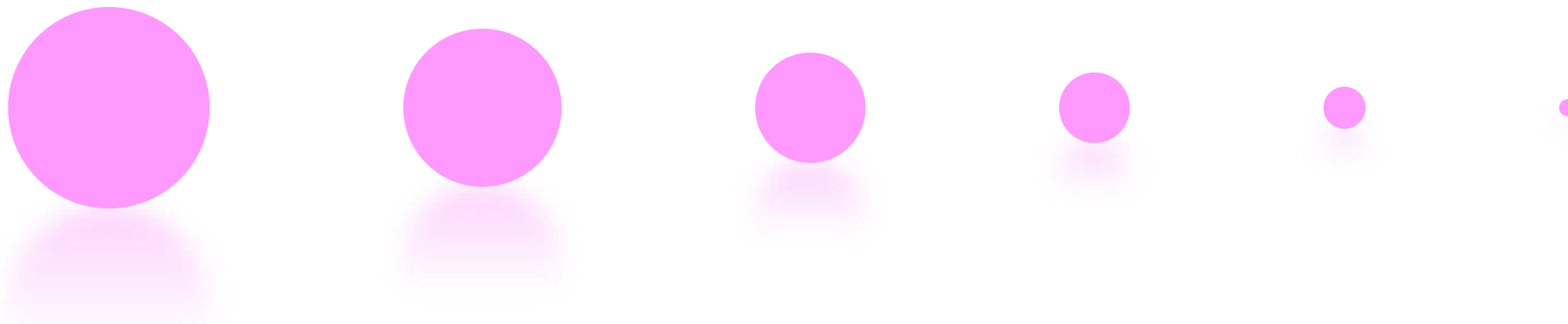
Tato část představuje hypotetický scénář pro dotazované, aby posoudili svou ochotu k vyhledání pomoci a jejich důvěru v různé instituce v případě homofobního nebo transfobního útoku. Scénář a následné otázky jsou navrženy tak, aby zhodnotily důvěru dotazovaných v účinnost různých právních a institucionálních možností. Tato část je zásadní pro pochopení toho, jak LGBTIQ+ lidé vnímají záchranné sítě, které mají k dispozici, a účinnost těchto systémů při řešení trestných činů z nenávisti a zajišťování spravedlnosti.

VNÍMANÁ ÚČINNOST PRÁVNÍCH KROKŮ PROTI HYPOTETICKÝM HOMOFORNÍM PŘÍSPĚVKŮM NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH ZE STRANY ČESKÉHO POSLANCE, KTERÝ CHVÁLÍ HOLOCAUSTOVÉ ZACHÁZENÍ S LGBTIQ+ LIDMI

VNÍMANÁ ÚČINNOST PRÁVNÍCH KROKŮ PROTI HYPOTETICKÝM HOMOFORNÍM PŘÍSPĚVKŮM NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH ZE STRANY SLOVINSKÉHO POSLANCE, KTERÝ CHVÁLÍ HOLOCAUSTOVÉ ZACHÁZENÍ S LGBTIQ+ LIDMI

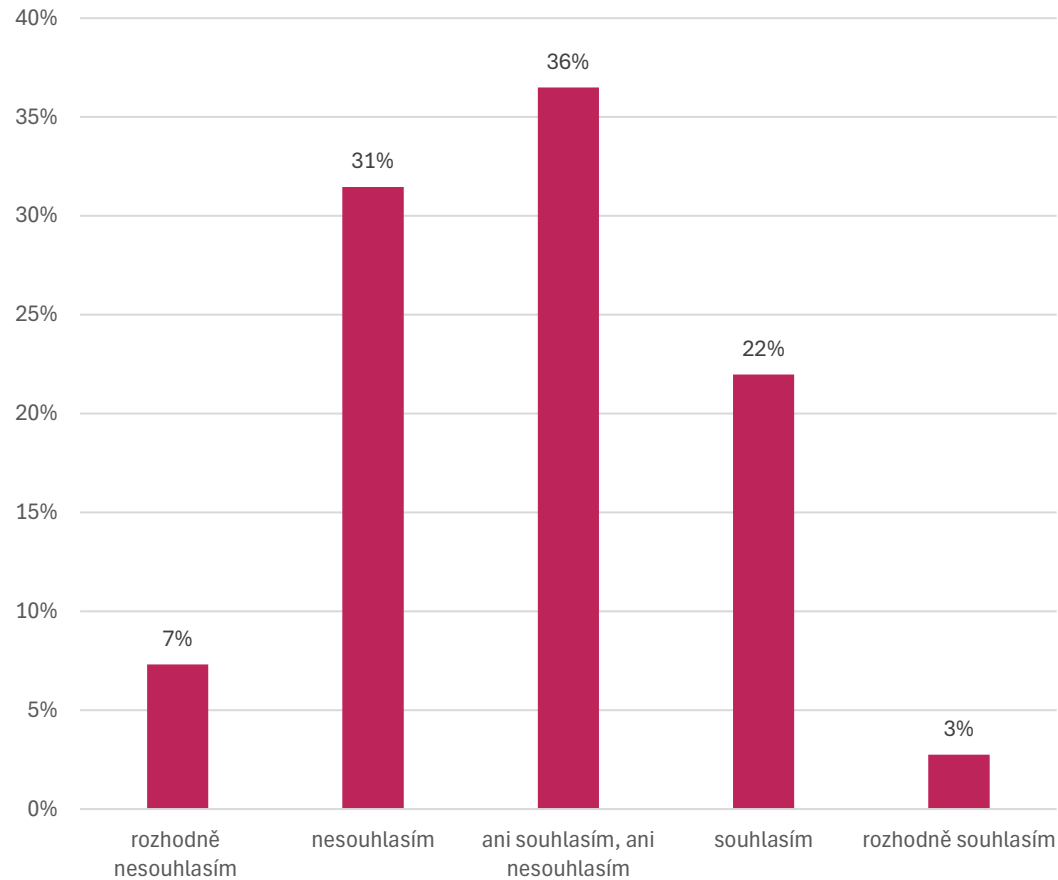

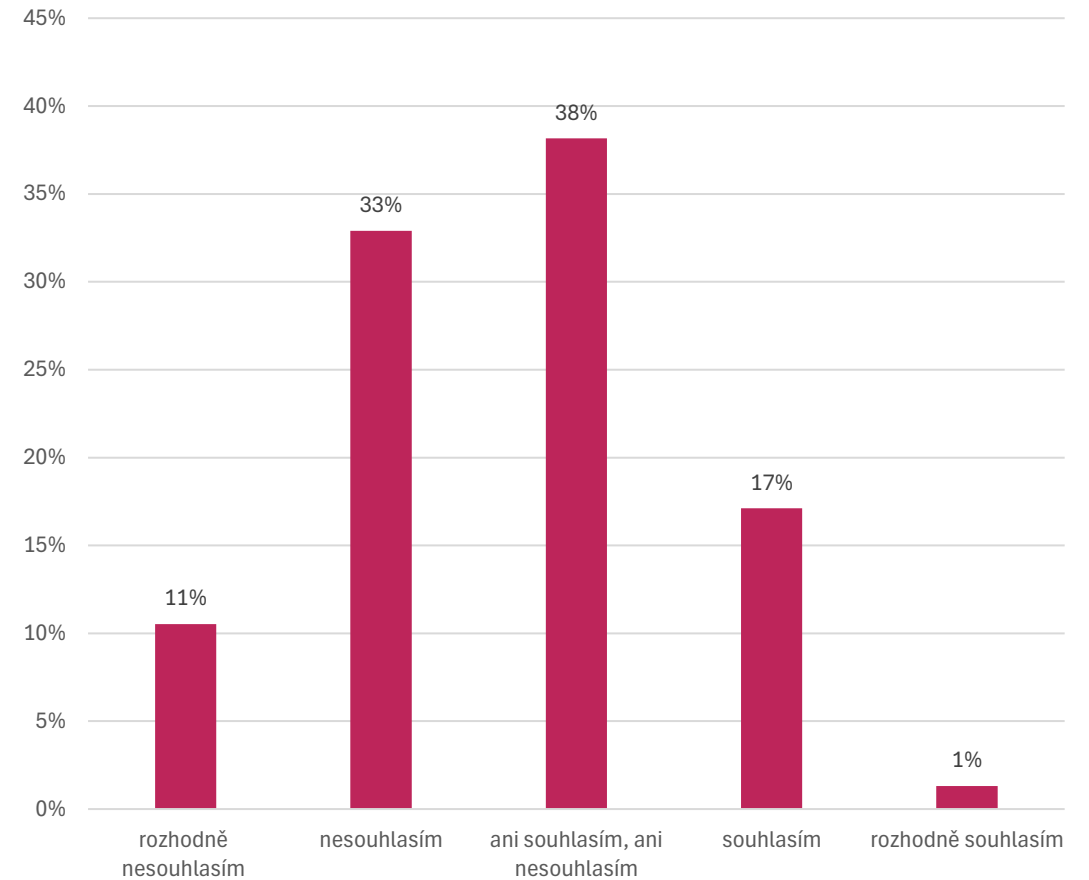
Ohledně úrovně znalostí o zákonných právech a ochraně

Tato část hodnotí sebehodnocení dotazovaných ohledně jejich znalostí týkajících se jejich zákonných práv jako LGBTIQ+ lidí. Zkoumá jejich obeznámenost s konkrétními zákony a právními předpisy EU, které chrání práva LGBTIQ+ lidí, a jejich vnímání role Evropského soudního dvora při ochraně těchto práv. Tato část je důležitá pro identifikaci mezer v právních znalostech, které mohou LGBTIQ+ lidem bránit v plném výkonu jejich práv, a pro informování vzdělávacích iniciativ zaměřených na zvýšení právního povědomí.

**JSEM DOSTATEČNĚ INFORMOVÁN/A O
MOŽNOSTECH A KROCÍCH, KTERÉ MOHU
PODNIKNOT V PŘÍPADĚ PORUŠENÍ MÝCH
PRÁV JAKO LGBTIQ+ OSOBY. (PARTICIPUJÍCÍ Z
ČESKA)**

**JSEM DOSTATEČNĚ INFORMOVÁN/A O
MOŽNOSTECH A KROCÍCH, KTERÉ MOHU
PODNIKNOT V PŘÍPADĚ PORUŠENÍ MÝCH
PRÁV JAKO LGBTIQ+ OSOBY. (PARTICIPUJÍCÍ
ZE SLOVINSKA)**

Znalost zákonů a nařízení EU na ochranu práv LGBTIQ+ lidí

Tato sekce si klade za cíl posoudit obeznámenost s klíčovými zákony Evropské unie a právními předpisy určenými k ochraně práv LGBTIQ+ lidí. Účastí v průzkumu dotazovaní získali možnost se zamyslet nad svými dosavadními znalostmi, ale také jim bylo umožněno získat cenné informace o právních rámcích, které podporují rovnost a bojují proti diskriminaci v celé EU

Níže jsou uvedeny popisy vybraných důležitých právních předpisů EU, které hrají zásadní roli při ochraně práv LGBTIQ+ lidí. Dotazovaní byly ožádáni o výběr těch, které jsou jim známé.

Smlouva o fungování Evropské unie (články 10 a 19)

Tato smlouva poskytuje právní základ pro úsilí EU v boji proti diskriminaci na základě sexuální orientace a zmocňuje Unii k přijímání vhodných opatření k řešení této diskriminace a jejímu předcházení.

Listina základních práv Evropské unie (článek 21)

Listina zakazuje diskriminaci z různých důvodů, včetně sexuální orientace, a zajišťuje, aby všichni jednotlivci v EU byli chráněni před nerovným zacházením na základě toho, kým jsou nebo koho milují.

Směrnice 2000/78/ES (Rovné zacházení v zaměstnání a povolání)

Tato směrnice vytváří právní rámec pro boj s diskriminací v zaměstnání a povolání. Zabývá se konkrétně diskriminací na základě náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

Směrnice 2006/54/ES (přepracované znění směrnice 2000/78/ES)

Směrnice se snaží zaručit společnou úroveň ochrana proti diskriminaci na základě pohlaví, zejména v zaměstnání a povolání. To také zahrnuje ochranu relevantní pro trans lidi.

Směrnice 2012/29/EU (práva obětí)

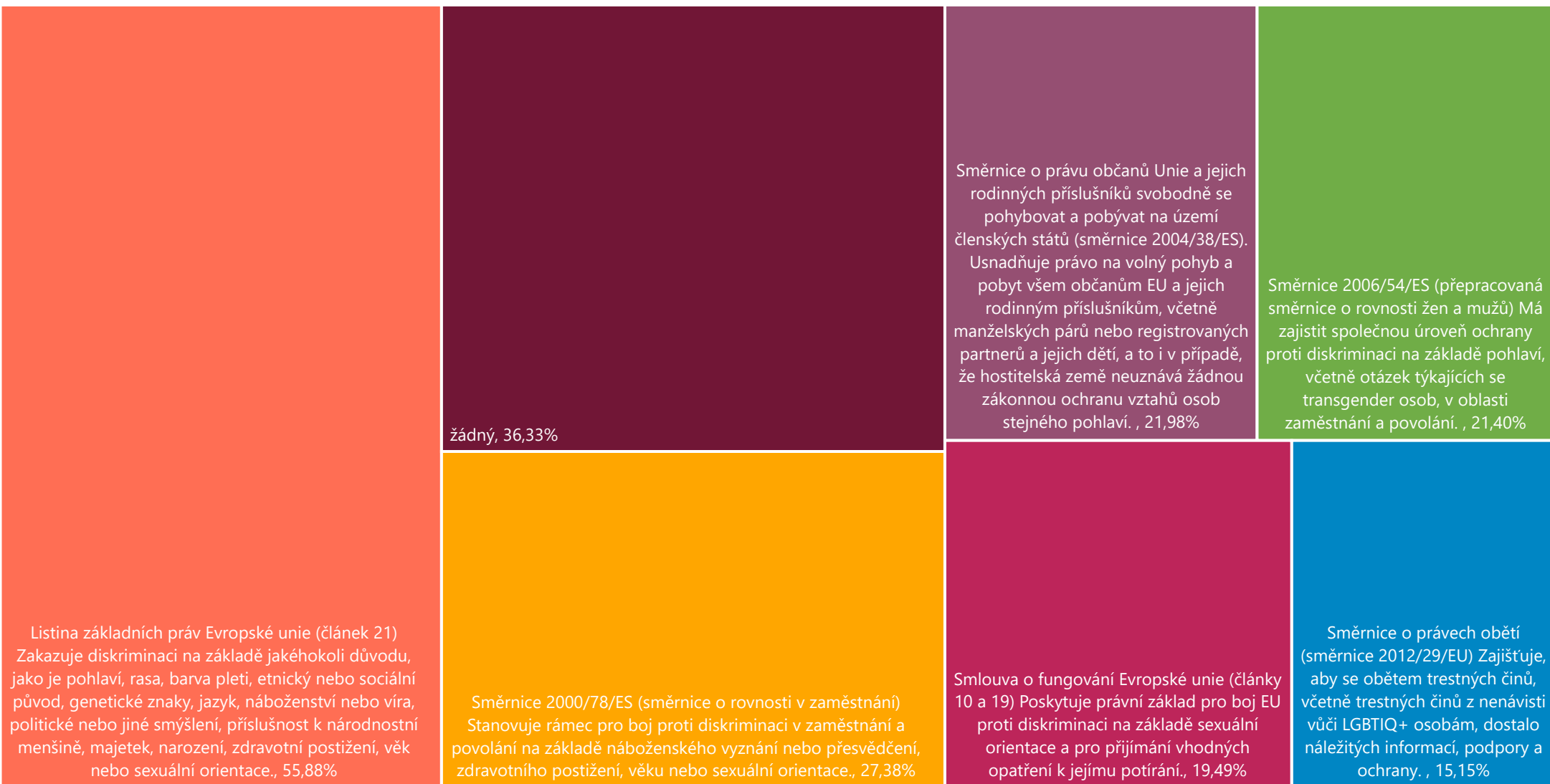
Tato směrnice zajišťuje, že oběti trestných činů, včetně těch, které jsou terčem nenávisti, zločiny z důvodu sexuální orientace nebo genderové identity, mají mít adekvátní práva a informace.

Směrnice 2004/38/ES (o volném pohybu občanů EU a jejich rodinných příslušníků)

Tato směrnice usnadňuje právo volného pohybu a pobytu pro všechny občany a občanky EU a jejich rodinných příslušníků. To zahrnuje ustanovení pro manželské páry nebo registrované partnery a jejich děti, a to i v členských státech, které formálně nemusí uznat vztahy stejného pohlaví.

KTERÉ Z NÁSLEDUJÍCÍCH ZÁKONŮ A PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU NA OCHRANU PRÁV LGBTIQ+ OSOB ZNÁTE? (ČESKO)

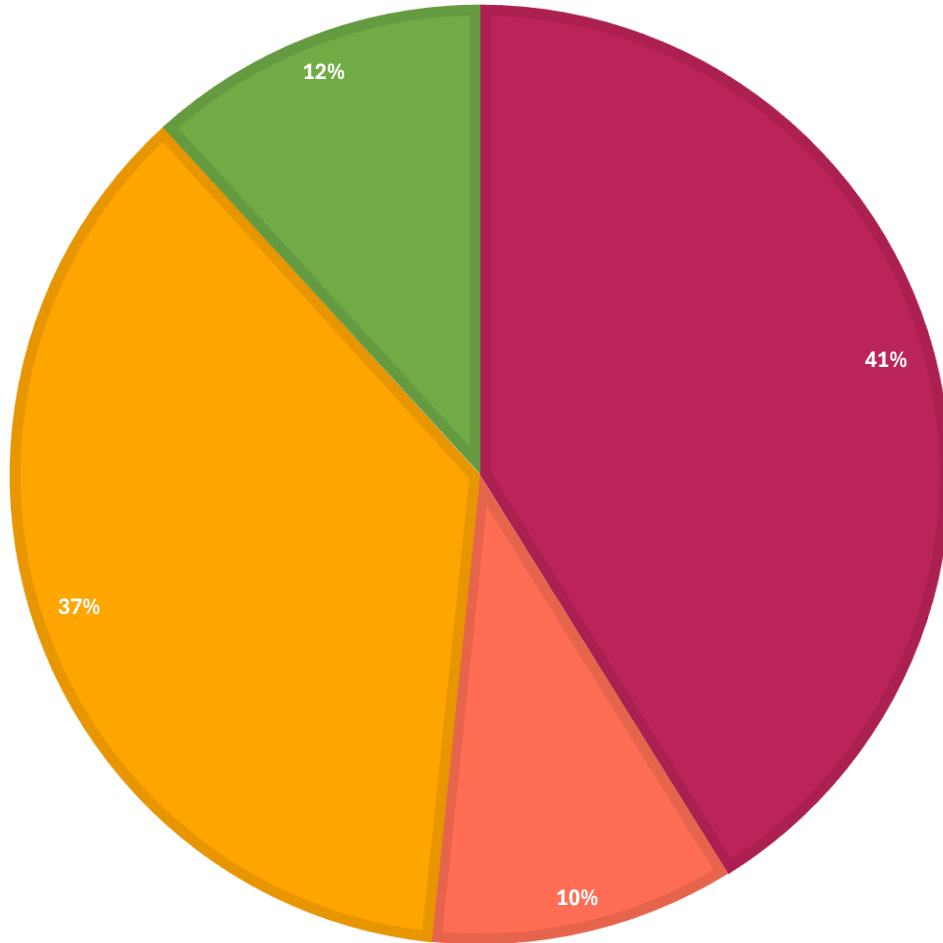

KTERÉ Z NÁSLEDUJÍCÍCH ZÁKONŮ A PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU NA OCHRANU PRÁV LGBTIQ+ OSOB ZNÁTE? (SLOVINSKO)

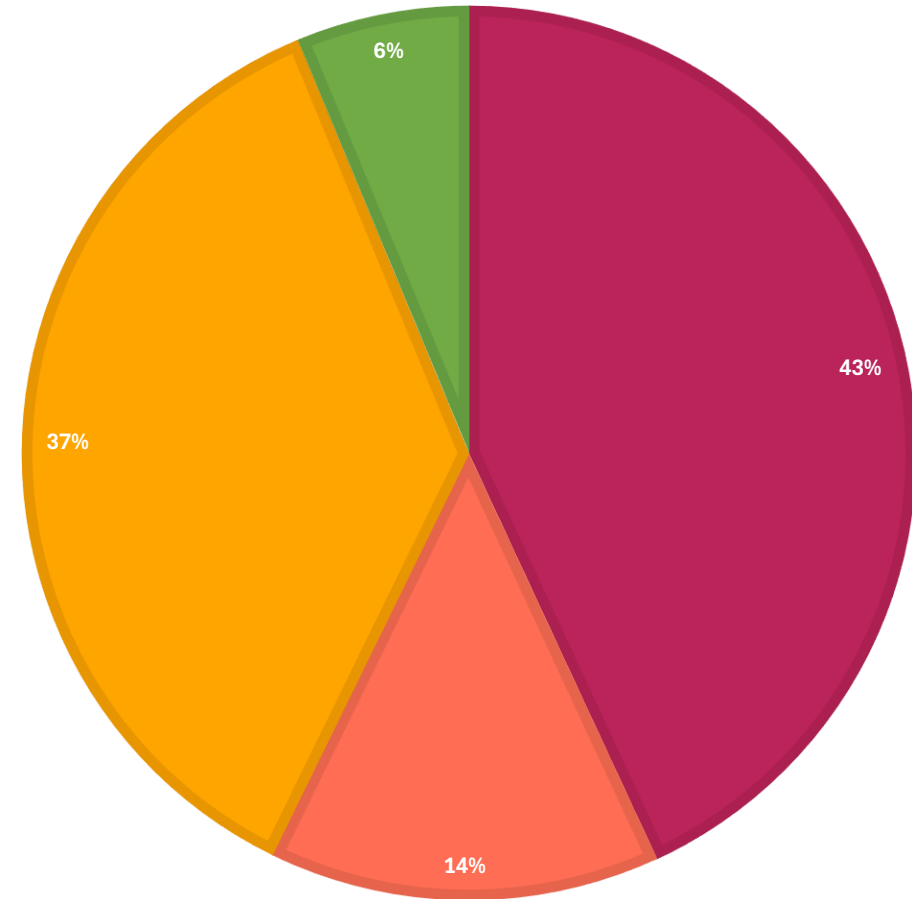
VNÍMÁTE SOUDNÍ DVŮR EU JAKO RELEVANTNÍHO AKTÉRA, POKUD JDE O ZABEZPEČENÍ A POSILOVÁNÍ ÚČINNÉ OCHRANY PRÁV LGBTIQ+ OSOB? (ČESKO)

■ ano ■ ne ■ nevím ■ neznám tuto instituci

VNÍMÁTE SOUDNÍ DVŮR EU JAKO RELEVANTNÍHO AKTÉRA, POKUD JDE O ZABEZPEČENÍ A POSILOVÁNÍ ÚČINNÉ OCHRANY PRÁV LGBTIQ+ OSOB? (SLOVINSKO)

■ ano ■ ne ■ nevím ■ neznám tuto instituci

Doporučení pro politickou reprezentaci

1. Posílit právní ochranu LGBTIQ+ lidí

Posílit antidiskriminační zákony:

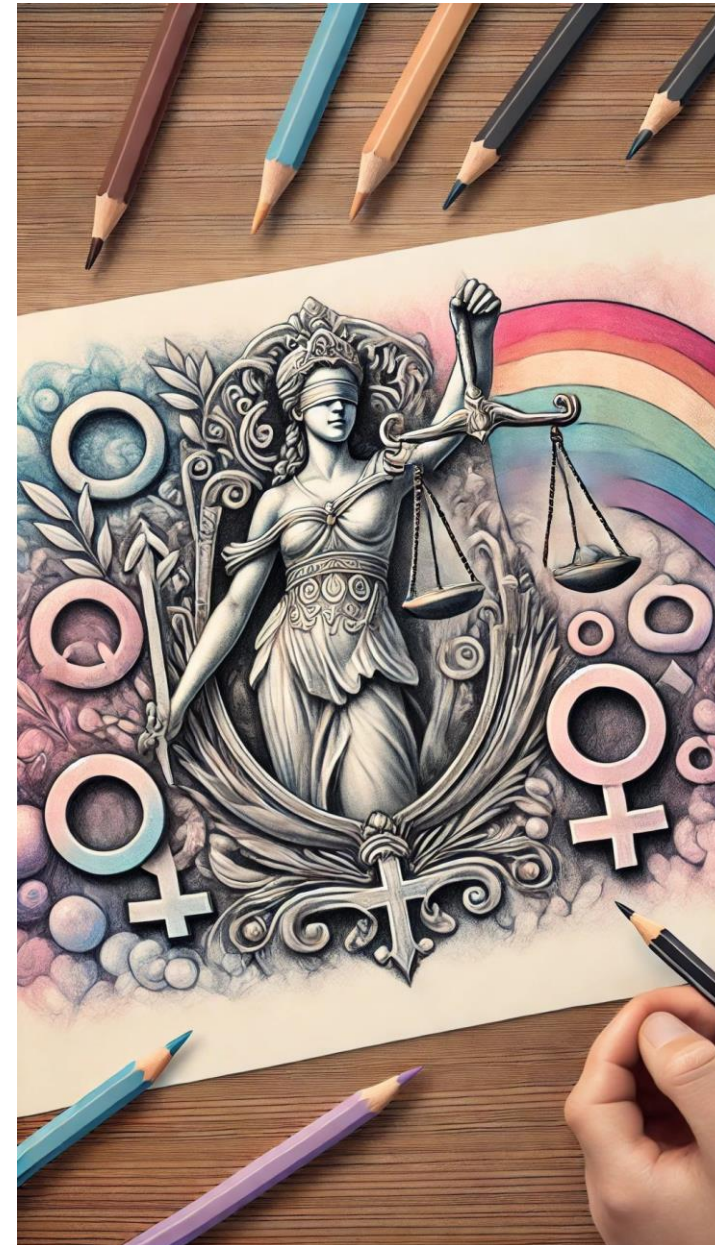
Zasazovat se o posílení antidiskriminačních zákonů tak, aby zahrnovaly explicitní ochranu založenou na genderové identitě a charakteristikách, zejména v oblastech, jako je zaměstnání, vzdělávání a zdravotní péče.

Zákaz konverzních terapií:

Prosazovat zavedení úplného zákazu konverzních terapií zaměřených na změnu sexuální orientace nebo omezení genderové identity/vyjádření.

Zajistit právní uznání pohlaví:

Zjednodušit proces změny pohlaví odstraněním škodlivých požadavků, jako je povinná operace, sterilizace (kastrace), včetně chemické, nebo požadavek rozvodu, a zajistit dostupnost označení neutrálního pohlaví.

Generováno DALL-E

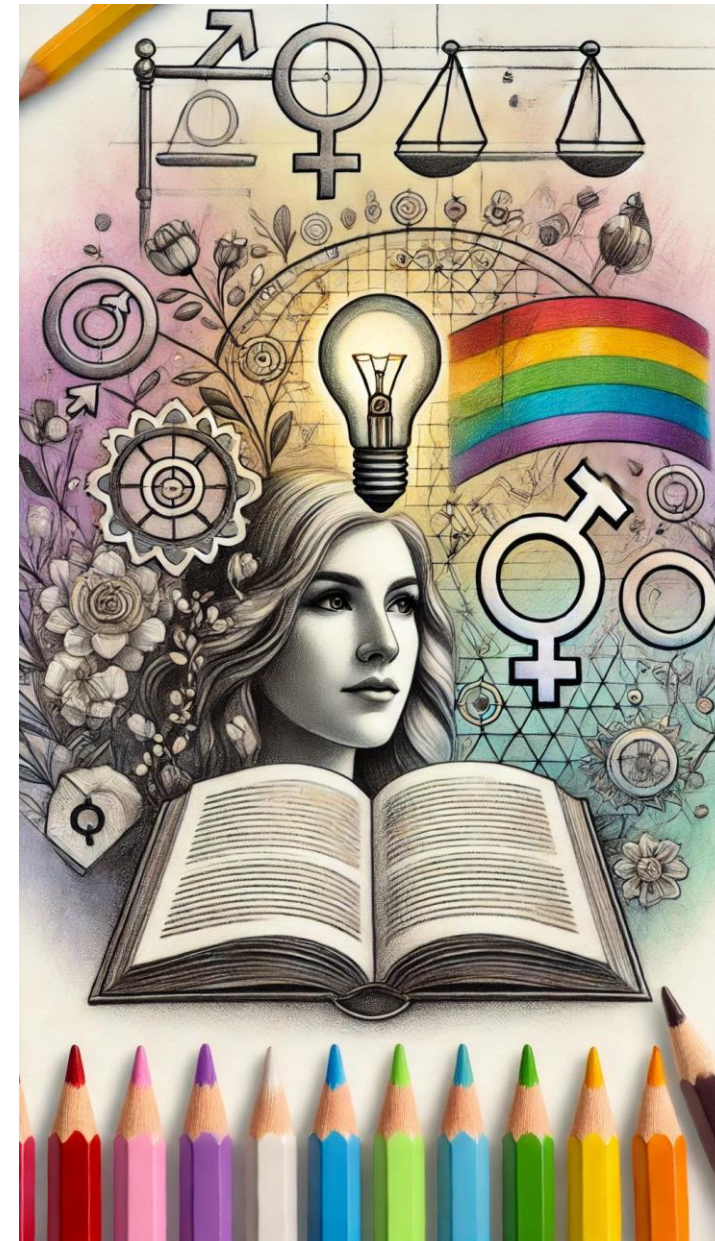
2. Zlepšit povědomí a porozumění práv

Zvýšit povědomí o právní ochraně v rámci EU:

Podporovat větší povědomí a porozumění zákonům EU a Listině základních práv mezi LGBTIQ+ jednotlivci, zejména pokud jde o jejich právo na nediskriminaci a ochranu soukromého a rodinného života.

Vzdělávací kampaně:

Realizovat vzdělávací kampaně zaměřené jak na širokou veřejnost, tak na specifické skupiny (např. poskytovatele zdravotní péče, pedagogy, orgány činné v trestním řízení), aby snížili stigma a diskriminaci LGBTIQ+ lidí.

Generováno DALL-E

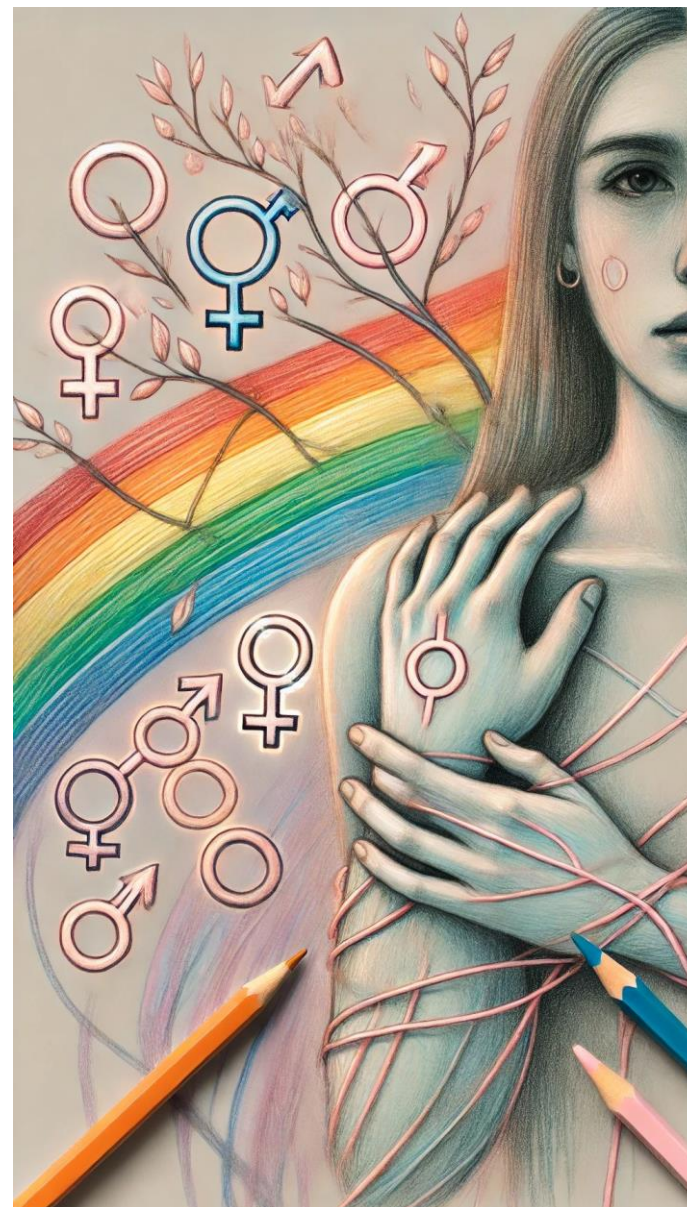
3. Posílit podpůrné systémy pro LGBTIQ+ oběti násilí

Posílit zákonnou ochranu před předsudečnou trestnou činností:

Zasazovat se o posílení legislativy týkající se předsudečné trestné činnosti a nenávistných projevů a zajistit, aby trestné činy motivované sexuální orientací nebo genderovou identitou byly výslovně uznávány a stíhány, podobně jako jiné skutkové podstaty, jako je rasa, etnická příslušnost nebo politické přesvědčení.

Zlepšit mechanismy nahlásování:

Vyvinout a podporovat dostupné, důvěrné a podpůrné mechanismy nahlásování předsudečné trestné činnosti pro LGBTIQ+ lidi, kteří se setkají s diskriminací nebo násilím, a zajistit, aby všechny případy byly příslušnými orgány řešeny.

Generováno DALL-E

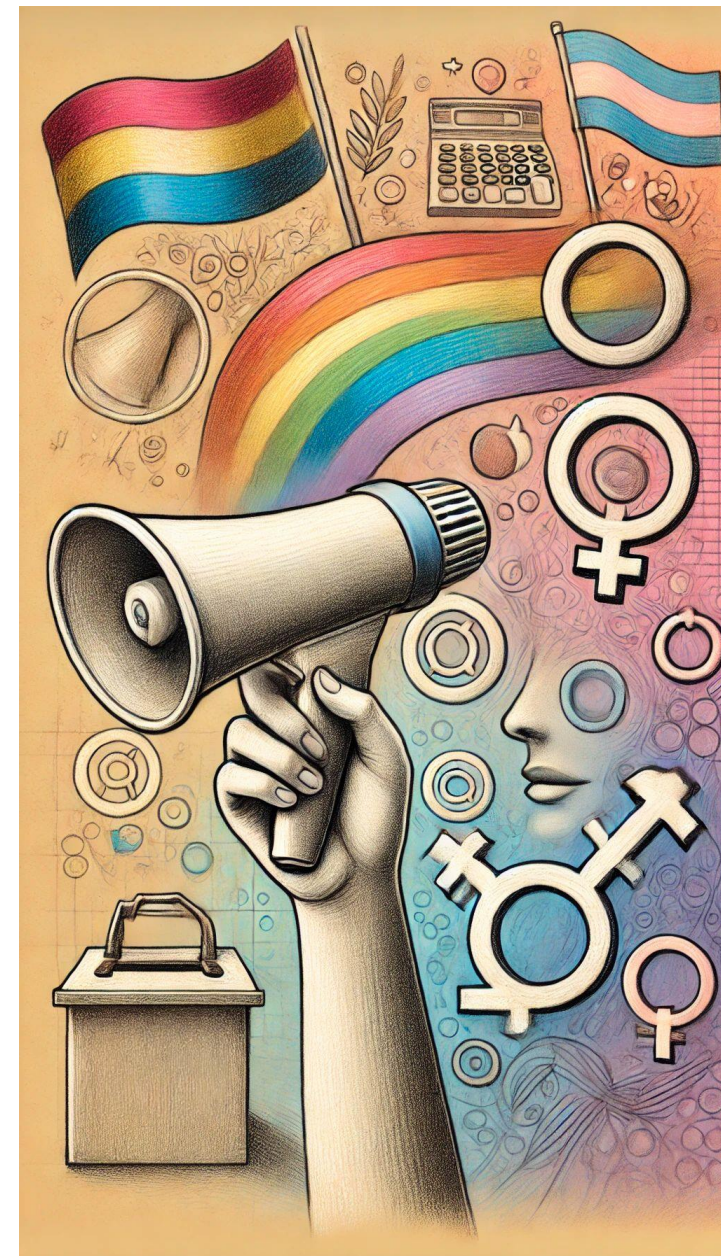
4. Podporovat politickou reprezentaci a advokační aktivity

Usilovat o zvýšení politické podpory:

Motivovat politické strany a politickou reprezentaci, aby podpořila narovnání práv LGBTIQ+ lidí, včetně otázek, jako je rovnost manželství, práva společné adopce a nediskriminační přístup ke zdravotní péči a zařadila tato témata do svých politických a volebních programů.

Podpora organizací občanské společnosti :

Posílit podporu organizací občanské společnosti, které obhajují práva LGBTIQ+ lidí a rodin s dětmi, a zajistit, aby měly zdroje a kapacitu k účinnému dialogu s politiky a poskytování podpory občanské společnosti.

Generováno DALL-E

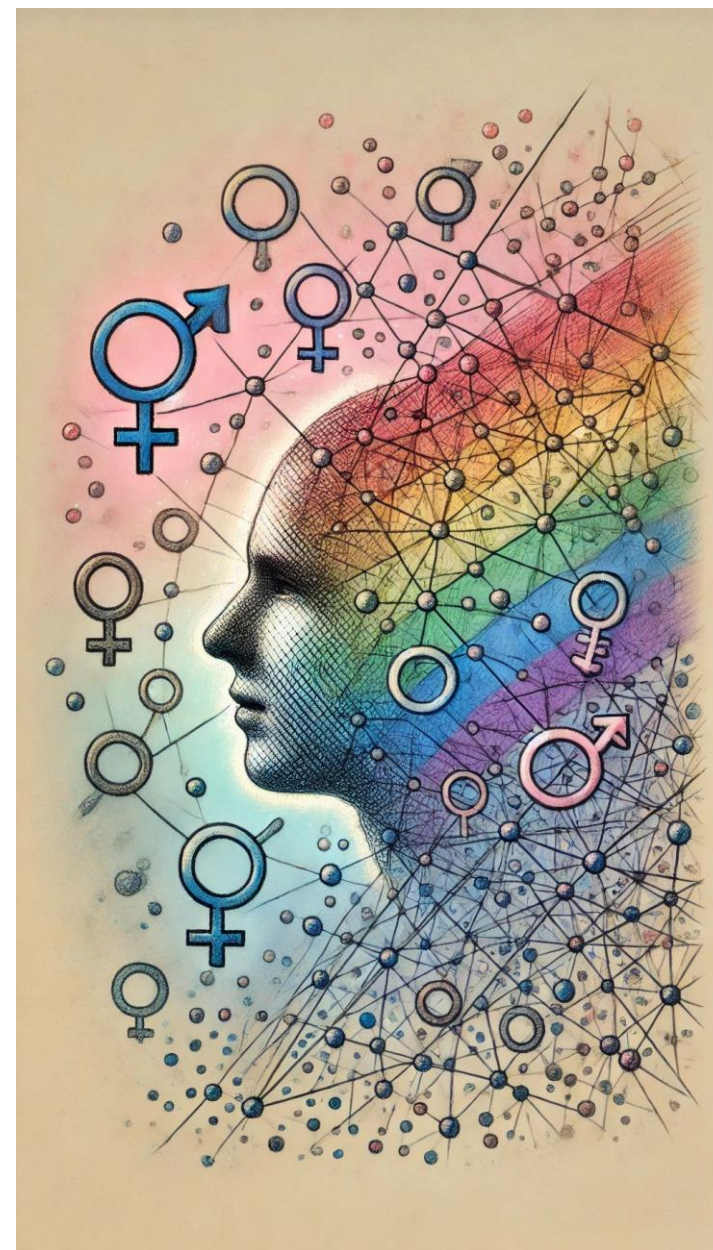
5. Řešit regionální rozdíly

Zaměřit se na regionální nerovnosti:

Identifikovat a řešit regionální rozdíly v ochraně a podpoře práv LGBTIQ+ lidí a zajistit, aby všechny regiony v Česku poskytovaly jednotnou a přiměřenou ochranu LGBTIQ+ lidem a podporovaly občanskou společnost zasazující se o ochranu práv LGBTIQ+ lidí.

Cílené intervence ve vysoce rizikových oblastech:

Implementovat cílené intervence v regionech s vyšším výskytem diskriminace a násilí na LGBTIQ+ lidech a poskytovat dodatečné zdroje a podporu LGBTIQ+ lidem v těchto oblastech.

Generováno DALL-E

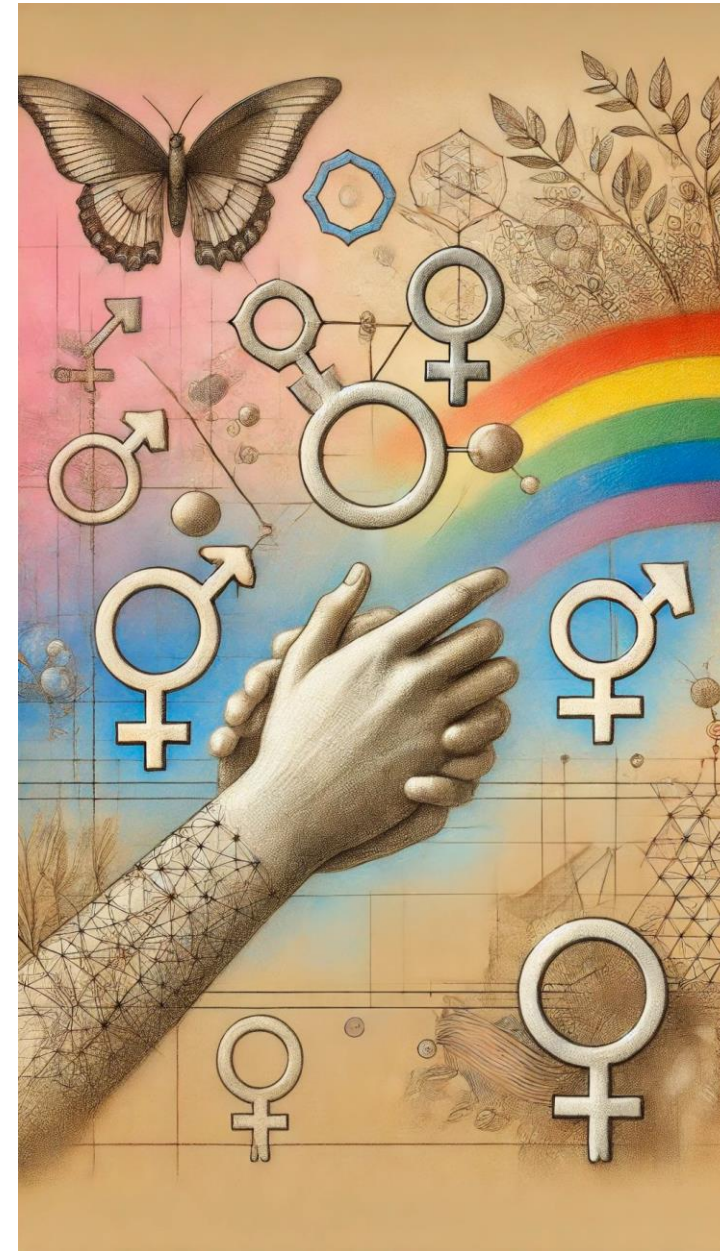
6. Podporovat institucionální důvěru a angažovanost

Budovat důvěru v instituce:

Pracovat na zvýšení důvěry v důležité instituce (jako je policie, soudy a poskytovatelé zdravotní péče) mezi LGBTIQ+ lidmi podporou inkluzivních přístupů, školení o citlivosti a odpovědnosti.

Podporovat spolupráce s institucemi:

Vypracovat strategie, které podpoří LGBTIQ+ lidi, a zajistit, aby se jim dostalo potřebné podpory a ochrany.

Generováno DALL-E

Závěr

Kontakt pro projekt Znáte svá práva?:

Filip Milde

T: +420777350640

E: filip.milde@praguepride.com

W: www.praguepride.com

Překlad textu zprávy "Znáte svá práva?" do českého jazyka: Filip Milde